

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Diplomová práce

Historie tělesné výchovy a sportu v Táboře do roku 1945

Vypracoval: Bc. Vojtěch Kačer

Vedoucí práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2019

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Graduation thesis

The History of Physical Education and Sport in Tábor until 1945

Author: Bc. Vojtěch Kačer

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2019

Bibliografická identifikace

Název kvalifikační práce: Historie tělesné výchovy a sportu v Táboře do roku 1945

Jméno a příjmení autora: Bc. Vojtěch Kačer

Studijní obor: Zeměpis a Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí kvalifikační práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

Rok obhajoby kvalifikační práce: 2019

Abstrakt:

Diplomová práce pojednává o historii tělesné výchovy a sportu v Táboře od doby založení prvního tělovýchovného spolku ve městě až po rok 1945. Práce bude rozdělena do kapitol, kde bude každému sportovnímu odvětví věnována pozornost. Rozdělena je také do signifikantních etap naší historie (období před první světovou válkou, období první světové války, éra první republiky a také čas druhé světové války). Etapa od vzniku první republiky do počátku druhé světové války byla, co se týče rozmachu sportovního hnutí, nejživelnější a také velice úspěšná. Historické informace jsou čerpány z materiálů z Okresního archivu v Táboře, dále pak z archivů, kronik a almanachů jednotlivých sportovních oddílů a také z dobových periodik.

Klíčová slova: historie, Tábor, sport, tělesná výchova, Sokol, DSK, Zora, výsledky, funkcionáři

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The History of Physical Education and Sport in Tábor until 1945

Author's first name and surname: Bc. Vojtěch Kačer

Field of study: Geography and Physical education

Department: Department of Sports studies

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

The year of presentation: 2019

Abstract:

This Graduation Thesis deals with the history of Physical Education and sport in the town of Tábor from the establishment of first sport groups till year 1945.

The thesis is divided into a few chapters according to individually sports. Another division is to the significant periods of Czech history (an era before World War I, an era of World War I, a period of Czechoslovak republic and time of World War II). The era of first Czechoslovak republic was one of the most successful and sport phenomenon grew very fast. Historical informations are taken from district archive in Tabor town, archives, chronicles, almanacs of individual sports sections and periodicals from that time.

Keywords: history, Tábor, sport, physical education, Sokol, DSK, Zora, results, officials

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji kvalifikační práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své kvalifikační práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných ... fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Bc. Vojtěch Kačer

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Tomáši Tlustému, Ph.D., vedoucímu mé diplomové práce za odborné vedení, poskytnutí konzultací a cenných informací při tvorbě mé práce. Dále bych chtěl poděkovat zakladatelům, funkcionářům a členům oddílů a sportovních klubů ve městě Tábor, kteří mi poskytli informace o historii jejich sportovních seskupení a zapůjčili literaturu. Dále také děkuji pracovním táborského archivu za pomoc a poskytnutí pramenů k vypracování mé diplomové práce.

Obsah

1 Úvod	6
2 Metodologie	8
2.1 Cíl, úkoly, předmět práce	8
2.1.1 Cíl práce	8
2.1.2 Úkoly práce.....	8
2.1.3 Předmět práce.....	8
2.2 Metody práce	9
2.3 Rozbor pramenů a literatury	9
3 Stručná historie města Tábor	13
4 Tělesná výchova a sport v Táboře v období před I. světovou válkou	18
4.1 Sokol	18
4.2 Spolek Zora	20
4.3 Turistika	23
4.4 Šachy.....	28
4.5 Tenis.....	30
4.6 Atletika.....	31
4.7 Veslování.....	32
4.8 Lyžování	34
5 Tělesná výchova a sport v Táboře v období I. světové války	36
5.1 Spolek Zora	36
5.2 Turistika	36
5.3 Tenis.....	39
5.4 Veslování.....	39
6 Tělesná výchova a sport v Táboře v období první republiky	40
6.1 Počátky dělnického sportovního klubu v Táboře	40
6.2 Sokol	42
6.3 Spolek Zora	43
6.4 Turistika	44
6.5 Šachy.....	47
6.6 Tenis.....	50
6.7 Atletika.....	60
6.8 Veslování.....	64
6.9 Lyžování	65
6.10 Fotbal.....	66
6.11 Lední hokej	73
6.12 Plavání	75
6.13 Cyklistika	77
6.14 Zápas.....	78
6.15 Stolní tenis	79
7 Tělesná výchova a sport v Táboře v období II. světové války	81

7.1 Sokol	81
7.2 Spolek Zora	81
7.3 Šachy.....	82
7.4 Tenis.....	82
7.5 Atletika.....	84
7.5 Veslování.....	84
7.6 Lyžování	85
7.7 Fotbal	85
7.8 Lední hokej	87
7.9 Plavání.....	88
7.10 Zápas.....	91
7.11 Stolní tenis	91
8 Závěr.....	93
Prameny a literatura	81
Poznámkový aparát	83
Seznam příloh	84

1 Úvod

Tato diplomová práce pojednává o historii tělovýchovy a sportu ve městě Táboře. Mnoho témat z historie města je doposud ne zcela zpracováno, hlavně na místní a regionální úrovni a výjimkou není ani mé téma. V předkládané práci se snažíme postihnout vhléd do období úplných počátků vzniku sportovních hnutí v Táboře. Rokem 1945 výzkum v naší práci končí.

Hlavním důvodem výběru tohoto tématu pro naši diplomovou práci je, že se již naše bakalářská práce týkala historie tělovýchovy a sportu, ale na Pacovsku, odkud také pocházíme. Poloha města Tábora, jakožto územního hlediska práce, byla dalším důležitým faktorem pro volbu tématu práce, protože Tábor leží na spojnici našeho bydliště a Českých Budějovic, tedy místa, kde studujeme.

Již od počátku 18. století lidé začínali mít první volné chvíle v jinak velice povinnostmi protkaných životech. Nejednalo se ovšem ani zdaleka o většinu populace, ale jde spíše o hrstku šťastnějších jedinců, která se postupem času začala rozšiřovat až do rozměrů dnešního sportovního fenoménu. Příběh naší práce se začíná formovat již v období 60. let 19. století, kdy byly položeny základy sokolskému hnutí ve městě. Od této doby narůstal počet sportujících lidí ve městě. První velkou „brzdou“ v tomto vývoji byla první světová válka, která donutila mobilizovat většinu zdravých a bojeschopných mužů. Právě muži v produktivním věku byli hnacím motorem pro vznik prvních sportovních a tělovýchovných organizací. Po překonání válečných útrap a v období vzniku první republiky můžeme pozorovat opět strmý nárůst zájmu o sport a tělovýchovu. Rokem 1921 eskaluje vývoj sportu v Táboře, protože vznikl Dělnický sportovní klub, který byl největším sportovním hybatelem ve městě ve své době. Druhá světová válka znamenala pro vývoj sportu a tělesné výchovy ve městě další výraznou komplikaci. V rámci protektorátu byla veškerá hromadná společenská činnost monitorována okupanty a nebylo tak možné pořádat žádné společenské ani sportovní akce. Navíc bylo mnoho lidí nejen z řad sportovců, sportovních funkcionářů a zájemců o sport odsunuto do koncentračních táborů a mnoho z nich se domů už nikdy nevrátilo.

Totožné téma, jakým se zabývá i naše práce, rozebírá již kniha z roku 1990, která se zabývá historií sportu v celém táborském regionu, jenže informace v ní jsou jen velice stručné, a ne vždy kompletní. Rádi bychom tedy naší prací přispěli

k zachování odkazu této doby, která položila základy vnímání sportu a tělovýchovy ve městě, jak ho známe dnes. Text by se měl stát vhodným zdrojem pro poznání reálií v rámci tématu a všichni, kdo se zajímají o sport v Táboře, by zde mohli nalézt podstatné informace.

Celá práce je dělena do čtyř hlavních celků dle doby, ve kterých se odehrávaly jednotlivé události. První celek je věnován období před první světovou válkou, druhý celek dění v první světové válce samotné, třetí celek popisuje vývoje v období první republiky a poslední čtvrtý celek dokumentuje dění v době druhé světové války. Dále je práce v rámci těchto celků dělena do kapitol o jednotlivých sportovních odvětvích a hnutích, ve kterých jsou informace o nich chronologicky seřazeny.

2 Metodologie

2.1 Cíl, úkoly, předmět práce

2.1.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je na základě prozkoumání všech dostupných pramenů zpracovat historii tělesné výchovy a sportu v Táboře od prvopočátků do roku 1945.

2.1.2 Úkoly práce

Takto stanovený cíl je dále rozčleněn do těchto dílčích úkolů:

- ✓ Provést detailní obsahovou analýzu všech dostupných souvztažných písemných, fotografických a filmových pramenů, dobových periodik, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů.
- ✓ Stručně popsat historii města, o kterém diplomová práce pojednává a pokusit se nalézt historické souvislosti mezi obecným vývojem společnosti a vývojem tělovýchovy a sportu.
- ✓ Stručně popsat společensko-ekonomické poměry v období, ve kterých se děj práce odehrává a nalézt souvislosti s vývojem sportu a tělovýchovy.
- ✓ V jednotlivých kapitolách popsat vývoj jednotlivých sportovních odvětví a tělovýchovných spolků ve městě. Jednotlivé kapitoly byly rozděleny podle významných etap ve vývoji státu, a to následovně:
  - Etapa před první světovou válkou (do roku 1914)
  - První světové válka (1914–1918)
  - Éra první republiky (1918–1938)
  - Druhá světová válka (1938–1945)
- ✓ Shromáždit co nejvíce dostupného souvztažného obrazového a fotografického materiálu. Z tohoto souboru vybrat nejvhodnější obrázky a fotografie, ty pokud možno, digitálně upravit, orámovat, oříznout, seskupit.
- ✓ Shromážděné obrazové a fotografické přílohy začlenit do souvztažného textu, a to s příslušným popiskem a komentářem.
- ✓ Z rozsáhlého shromážděného materiálu vyvodit stručné závěry.

2.1.3 Předmět práce

Předmět práce je z hlediska **územního** primárně zaměřen na katastrální výměru dnešního města Tábor.

Z hlediska **časového** je předmět práce zaměřen na období vymezené úplnými počátky vzniku sportovního hnutí v Táboře (můžeme vymezit 60. lety 19. století) a rokem 1945.

Z hlediska **věcného** je bezprostředně zaměřen na historii organizované tělesné výchovy a výkonnostního sportu.

2.2 Metody práce

Tato diplomová práce je standardní historickou prací. Zpracovává dějiny tělesné výchovy a sportu na vybraném území, ve vybraném časovém intervalu. Hlavní podstata práce tkví v maximálním možném pramenném poznání, tedy na podrobné obsahové analýze veškerých dostupných souvztažných tištěných pramenů, archivních fondů, periodik z té doby, fotografií a dalších obrazových materiálů, literatury a internetových zdrojů.

V práci jsou použity základní historické metody, hlavně pak metoda přímá, která spočívá v získání informací a faktů zkoumáním jednoho či více historických pramenů. V práci byl použit diachronní přístup, který umožňuje řadit události na jednom místě tak, jak šly chronologicky za sebou. Tento přístup mohl být použit díky takto jednoznačně definovanému tématu. Dále byla použita metoda progresivní, která sleduje a popisuje události tak, jak po sobě následovaly – od nejstarších k nejnovějším.

V textu se vyskytují citace a odkazy podle systému APA, a to v drobných úpravách, jež zohledňují specifika českého jazyka. Na konci práce je možné najít seznam použité literatury. Časové údaje – ať už zápis denní doby, nebo doby trvání sportovních výkonů – jsou v práci zaznamenávány dle pravidel českého pravopisu, nikoliv dle ČSN 01 6910. Citace zdrojů vedené odkazy pod čarou jsme zvolili pro celkovou přehlednost práce.

2.3 Rozbor pramenů a literatury

Naše diplomová práce je čistě teoretického charakteru, proto je potřeba věnovat velké úsilí právě rozboru všech dostupných historických pramenů, které se tématem historie tělesné výchovy a sportu v Táboře zabývají. Nejpodstatnějším zdrojem pro sepsání naší práce byly rozhodně materiály poskytnuté Státním okresním archivem v Táboře. Kapitola o Sokolu Tábor je sestavena z čistě archivních zdrojů. Navíc nám byla poskytnuta také archivní pomůcka, díky které jsme získali základní

přehled o vývoji sokolského hnutí. Také informace o ženském spolku Zora byly více méně čerpány z dobových archiválií. Dále jsme dostali k dispozici stanovy, které byly sepsány při založení veslařského klubu a také brožurku s programem II. veslařských závodů. Nutno dodat, že i většinu tištěných zdrojů a periodik jsme k nahlédnutí dostali právě ve Státním okresním archivu Tábor.

Co se týče dobových periodik, tak jsme nejvíce čerpali z novin *Český Jih*¹ a *Tábor*,² kde byly otištěny pozvánky na akce pořádané jednotlivými sportovními kluby a také výsledky jednání z valných hromad a schůzí. Doplňující informace o hnutí sokolském nám poskytla periodika *Sokolský věstník*³ a *Sokol. Jihočeský věstník*⁴ jsme použili pouze v několika málo případech, protože předchozí místní periodika obsahovala všechny potřebné informace a nebylo je tak třeba dohledávat v periodiku krajské úrovně. Pražský časopis *Světlozor*⁵ pomohl odkrýt prvopočátky šachistického sportu v Táboře. Novodobý měsíčník *Dějiny a současnost, kulturně historická revue*⁶ zase otiskl článek o počátcích veslování na Jordáně. Několik doplňujících informací, hlavně o tenisu, jsme čerpali také v periodiku *STAR*.⁷

Tištěné prameny byly také, jak již bylo zmíněno, vesměs pořízeny v archivu. Většina z nich se opět věnuje Sokolu. Dále o Sokole existuje almanach k výročí jeho založení a to: *Dějiny jednoty 1883–1933*.⁸ Brožura *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře*⁹ nám poskytla komplexní pohled na vývoj a dění ve spolku Zora až do roku 1920. Také knížka *Pět a půl století Tábora*,¹⁰ ze které jsme čerpali v úvodní kapitole samotného textu – Stručná historie města Tábor.

Literatura použitá v kapitole o historii města byly dvě knihy z období našeho milénia, tedy novodobé tituly *Vítejte na Táborsku*¹¹ a *Kniha o městě Tábor*.¹² V této kapitole

---

¹ Český jih, roč. 17.–50. (1891–1922).

² Tábor, roč. 1896–1934.

³ Sokolský věstník, roč. 26. (1924).

⁴ Jihočeský věstník, roč. 1899–1918.

⁵ Světlozor, č. 18., roč. 6. (1872).

⁶ Dějiny a současnost, kulturně historická revue, č. 4., roč. 31. (2009).

⁷ STAR, roč. 1.–11. (1926–1937).

⁸ Zeman, A. (1933). *Dějiny jednoty 1883–1933*. Tábor: TJ Sokol v Táboře.

⁹ *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře*. (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka

¹⁰ *Pět a půl století Tábora* (1970). Tábor: Městský národní výbor.

¹¹ Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor.

¹² Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO.

byla použita také kniha z roku 1970 s názvem *Tábor*¹³. V práci byly použity také tři tituly, napsané členy katedry tělesné výchovy a sportu na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Dva z nich jsou o studentském sdružení YMCA – dva z nich nám poskytli informace o vývoji atletiky v oblasti jižních Čech¹⁴ a druhý z nich nám doplnil informace o veslařském klubu Jordán.¹⁵ Nejnovějším titulem použitým v naší práci je kniha z roku 2015 *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*,¹⁶ kde jsme bohužel našli pouze minimum informací o ledním hokeji ve městě. Poslední knihou vydanou ve dvacátém století byla kniha *Tenis*,¹⁷ která obsahuje informace o počátcích tenisu ve světě a v českých zemích. Nejvyužívanější knihou o tenise v Táboře pro mě byla rozhodně kniha *Tenis na Táborsku*,¹⁸ která mapuje historii tenisu ve městě od prvopočátků až do konce šedesátých let. Informace o slavném odchovanci táborské atletiky Františku Doudovi jsme čerpali z knihy *Slavné postavy naší atletiky*¹⁹ z roku 1946. Turistické hnutí a jeho historii až do poloviny dvacátých let mapuje kniha *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*.²⁰ Velice důležitými zdroji informací se pro mou práci staly ročenky Dělnického sportovního klubu. Nejstarší z roku 1931 byla vydaná u příležitosti 10 let trvání DSK v Táboře (*Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931*)²¹ a lze se v ní dočíst o procesu založení DSK a o prvních odborech, které vznikly do roku 1931. Kapitoly jako atletika, plavectví, kanadský hockey, football a šachy nám umožnily poznat nejstarší historii prvních pěti odborů vzniklých v rámci DSK. Z kapitoly *Vzpomínky zakladatelů* jsme sestavili kapitolu, o založení DSK. Další ročenka, tentokrát

---

¹³ Hejna, A. (1970). *Tábor*. Praha: Nakladatelství Odeon.

¹⁴ Tlustý, T., & Štumbauer, J. (2013). Nástin historie atletiky ve sportovním odboru YMCA. *Česká kinantropologie*, 17(1), 30–43. a Tlustý, T. (2014). Nástin vývoje sportu v místním sdružení YMCA v Českých Budějovicích v meziválečném období. *Studia Kinanthropologica*, 15(1), 37–47.

¹⁵ Štumbauer, J., Tlustý, T., & Malátová, R. (2015). *Vybrané kapitoly z historie tělesné výchovy, sportu a turistiky v Českých zemích do roku 1918*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

¹⁶ Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o.

¹⁷ Jankovský, J. (2002). *Tenis*. Praha: Grada Publishing.

¹⁸ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře.

¹⁹ Janecký, A. (1946). *Slavné postavy naší atletiky*. Praha: Českomoravské akciové tiskařské a vydavatelské podniky v Praze II.

²⁰ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře.

²¹ Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

k 45. letému výročí fungování DSK²² byla kompletně věnována fotbalu a je v ní rozebírána sezóna po sezóně až do roku 1966. Poslední dva almanachy (*55 let DSK Tábor*²³ a *60 let DSK v Táboře*)²⁴ jsou již velice ovlivněné režimem, ve kterém byly vydány a informace z úplných počátků jednotlivých sportovních odvětví stojí v pozadí za budovatelskými chvalozpěvy o úspěších, kterých bylo dosaženo v sezónách po roce 1948. I přes tento fakt, jsme i z těchto zdrojů několikrát informace do našeho textu čerpal. Velice důležitou knihou pro mě byla *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*,²⁵ z roku 1990. Jak už název napovídá, kniha nabízí přehled o vývoji tělovýchovy a sportu na území přibližně okresu Tábor. Informace o jednotlivých sportovních oddílech a odvětví byly však velice strohé, protože se kolektiv autorů věnoval nejen městu Tábor, ale i dalším přilehlým sídlům, tedy historii sportu v nich. Tato kniha je tedy v práci použita spíše jako osnova a pomohla nám hlavně v orientaci, jaká sportovní odvětví ve městě kdy vznikala. Díky tomu jsme si mohli vytvořit jakousi osnovu a začít podle ní bádát v archivu. Hotové informace jsou z knihy však citovány jen zřídka kdy. V naší práci se věnujeme všem sportovním odvětvím, které v tomto období vznikly a zpracováváme všechny dostupné zdroje.

Obrázky ilustrující text práce jsme přebírali z archiválií dostupných ve Státním okresním archivu v Táboře, v dostupných tištěných pramenech a také v digitálním archivu Šechtl a Voseček, ve kterém lze najít mnoho digitalizovaných historických fotografií z Tábora i okolí.²⁶

---

²² Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

²³ Koláček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor.

²⁴ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

²⁵ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5.

²⁶ <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/dir/index.html>

3 Stručná historie města Tábor

První osídlení oblasti dnešního města Tábora historici přiřazují k období starší doby železné, tedy k 6.–5. století před naším letopočtem. Na základě archeologických nálezů, můžeme s jistotou určit, že řeka Lužnice nabízela ideální prostor pro život a byla tepnou, kolem které se pravěcí lidé začali shlukovat.²⁷ Vyvýšená plošina, na které dnes leží město Tábor, chráněná nepřístupnými srázy a řekou Lužnicí, nabízela ideální prostor pro vznik osídlení. Toto tvrzení je podloženo archeologickým výzkumem v mnoha částech Starého města, kde bylo nalezeno mnoho artefaktů z dob pravěkých a také zbytky obydlí z tohoto období.²⁸ Další dvě sídliště byly nalezeny na jižním obvodu města. V období mladší doby železné zde byla s největší pravděpodobností osada Keltů. Nejednalo se o oppidum, ale o menší sídelní útvar. Toto tvrzení podpořily i nálezy keltské keramiky na Starém městě a také nález bronzové zvířecí figurky kančíka.²⁹

Poté se na tábořském ostrohu střídaly doby, kdy zde lidé žili, s dobami, kdy zde osídlení nebylo. Oblast kolem řeky Lužnice však byla osídlená stále.³⁰ Až roku 1270 bylo na ostrohu založeno město Hradiště. Město vzniklo pravděpodobně z iniciativy Přemysla Otakara II. Jeho existence netrvala déle než 6 let. Pád tohoto přemyslovského města je připisován konfliktu s rodem Vítkovců. Dobrou strategickou polohu Táborského ostrohu si dobře uvědomovali i husité, kteří se právě na tomto místě vybudovali mocenské středisko revoluce a nově vzniklé sídlo nazvali Hradištěm hory Tábor.³¹

Hradiště hory Tábor vzniklo v roce 1420 a funkce města se odrážela i v jeho architektonickém řešení. Hlavním účelem byla ochrana kališníků před pronásledovateli v čele s Oldřichem z Rožmberka. Celé město bylo obeháno nadčasovým opevněním. Právě v této době město velice rostlo, a i po odchodu Jana Žižky z Tábora, se do města stěhovali mnozí lidé z okolí i z dalekých končin. Počet obyvatel na konci husitských válek přesáhl 3 000. Po husitské době se Tábor stal součástí svazu měst a pevností

---

²⁷ Hejna, A. (1970). *Tábor*. Praha: Nakladatelství Odeon, s. 29.

²⁸ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 9.

²⁹ Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 41.

³⁰ Tamtéž.

³¹ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 10.

a jeho prestiž i nadále rostla. Město si uhájilo církevní autonomii i velké bohatství, ke kterému přišlo za válečná léta. Tato etapa dějin je často nazývána jako období Táborské republiky, protože se město stalo dějištěm podstatných událostí té doby.³² Právě v letech 1426–1434 dosáhlo město největšího mocenského rozmachu. Tábor se stal centrem husitského svazu, který své radikální smýšlení prosazoval hlavně díky opoře vojska, které čítalo 4 000 vojáků. Hlavou této organizace byl Prokop Holý. Toto období věhlasu skončilo 30. května 1434 po bitvě u Lipan, kde bylo vojsko husitů poraženo armádou vedenou Oldřichem II. Následníkem Prokopa Holého se stal Jan Roháč z Dubé, ale ten už neměl dost sil, aby mohl v revoluci pokračovat. Roku 1452 bylo město dobyto armádou Jiřího z Poděbrad. Po této porážce bylo město nuceno začlenit se do systému sjednoceného husitismu a ani ráz odolávající pevnosti nebyl zachován. Protože byl Jiří z Poděbrad kališník, tak město nesrovnal se zemí, pouze ho podmanil a zničil táborskou radikální církev tím, že nechal zavřít radikální kněze. Tábor od této doby získal podobu královského města s řemeslnicko-tržní funkcí.³³ Od té doby se změnil i život obyvatel ve městě, kteří už nežili pouze z válečných kořistí, ale začalo vzkvétat řemeslo a obchodní činnost. Za vojenskou podporu českých králů získalo město na začátku století šestnáctého i nová městská práva.³⁴

Nový král Ferdinand I. Habsburský se od počátku své vlády snažil omezit moc měst v rozhodování a městské stavy mu proto vypověděly poslušnost, když je žádal o vojenskou pomoc, při svém tažení proti německým luteránům.³⁵ Až do roku 1547 byl Tábor a jeho aglomerace jednou z největších v českém království. Tohoto roku bylo však městu zkonfiskováno 25 hektarů pozemků, na kterých hospodařilo více než tisíc táborských rodin. Z těchto zabavených pozemků dosti razantně chyběly daně v městské pokladně, což mělo za důsledek velké finanční potíže města.³⁶ Po této události nepřispěl ke špatné finanční situaci ani požár, který zde roku 1559 zničil přes 250 domů.³⁷

---

³² Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 45–47.

³³ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 13.

³⁴ Tamtéž, s. 14.

³⁵ *Pět a půl století Tábora* (1970). Tábor: Městský národní výbor, s. 12–13.

³⁶ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 15.

³⁷ Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 56.

Roku 1618 se Tábor opět postavil proti Habsburské dynastii a její nadvládě, poté co se připojili k hnutí odporu, vedeném protestantskými šlechtici. Tábor se stal, díky své poloze mezi Prahou a rakouskými hranicemi, velice důležitou strategickou pevností. Dlouhé tři roky město odolávalo obléhatelům, ale nakonec, když pomoc zvenčí nepřicházela, se vzdalo. Stalo se tak roku 1621 a město bylo vojáky vedenými generálem Marradasem bezohledně vydrancováno.³⁸ Marradas v Táboře ponechal i jednu ze svých jednotek a tito mušketýři se značnou měrou zasloužili o to, že většina táborských protestantsky smýšlejících měšťanů nuceně přešlo na katolickou víru.³⁹

Další tvrdou ránu město dostalo za třicetileté války, kdy už tak dost poničené opevnění nemohlo odolat švédskému útoku v létě roku 1648. Po skončení Třicetileté války zůstalo ve městě 165 opuštěných domů, 184 domů obydlených pouze přibližně jedním tisícem obyvatel.⁴⁰

V polovině 18. století zastavily znovu rozběhnutý rozvoj města další válečné konflikty, konkrétně o Rakouské dědictví. Roku 1744 pruská armáda dobyla Tábor a zdevastovala přitom velkou část předměstí. O pár měsíců později byl Tábor zpět dobyt rakouskými vojsky.⁴¹ V roce 1750 se z města Tábor stalo město krajské, centrem táborského kraje. Tuto změnu statusu uskutečnila císařovna Marie Terezie. Město se tak stalo sídlem státních úředníků.⁴² Tyto okolnosti přispěly k všestrannému rozvoji města, ale velkým problémem začala být germanizace a postupné odčešťování obyvatelstva a dění ve městě, potažmo ve státě. Důkazem toho byly divadelní představení, hraná v němčině; německá škola; německé časopisy; německá kázání v kostele a další příklady společenského dění, které se odehrávalo výhradně v německém jazyce.⁴³

V 19. století se díky úředníkům, vzdělaným řemeslníkům a inteligenci začal vytvářet společenský život ve městě. Již zmíněná divadelní představení byly důkazem. Existoval i ochotnický divadelní spolek. Vznikl také spolek čtenářský, který ovšem

---

³⁸ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 15.

³⁹ Hejna, A. (1970). *Tábor*. Praha: Nakladatelství Odeon, s. 58.

⁴⁰ *Pět a půl století Tábora* (1970). Tábor: Městský národní výbor, s. 17.

⁴¹ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 16.

⁴² Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 57.

⁴³ *Pět a půl století Tábora* (1970). Tábor: Městský národní výbor, s. 19–20.

vlastnil pouze německy psanou literaturu a časopisy. Revoluční rok 1848 v Táboře znamenal taktéž, jako v celém království, nástup národně revolučních nálad, kulturní a politické aktivity. Důkazem byl vznik Národní gardy v Táboře. Táborská inteligence se postavila za Františka Palackého v jeho snaze o zavedení parlamentu v absolutistickém Rakousku, což sice nevyšlo, ale občané města dali na vědomí, že jim situace není lhostejná a jsou připraveni převzít samosprávu města.⁴⁴ Ve druhé polovině 19. století se z města stal hospodářský uzel s významnou dopravní rolí ve státě. Vznikly zde nové široké ulice obehnané vícepatrovými domy a Tábořem vedlo i několik důležitých železničních koridorů. Ve městě vzkvétal průmysl, avšak i zemědělská činnost byla stále velice silným odvětvím. Roku 1872 byl položen základní kámen k vybudování nové čtvrti s názvem „Nové město“. Bylo tak rozhodnuto, protože křivolaké uličky v historickém jádru nestíhaly modernímu rozkvětu města. Tak byla navržena nová část města s lepší architektonickým řešením, které mělo vyhovovat tehdejšímu růstu města.⁴⁵

Roku 1901 začal František Křížík stavět elektrárnu na řece Lužnici. Tato elektrárna měla napájet železniční trasu z Bechyně do Tábora. 31. 12. 1902 bylo náměstí osvětleno Křížíkovými obloukovými lampami.⁴⁶

Období meziválečné bylo v Táboře doprovázeno nárůstem počtu obyvatel a v reakci na to i růstem obytných čtvrtí. Levicově smýšlející zastupitelé města posilovali sociální politiku. Toto období se neslo také v duchu modernizace komunikací a veřejných prostranství. Mimo jiné byla postavena i nová kasárna a roku 1932 se do nich nastěhoval 305. dělostřelecký pluk. V letech 1936–1940 byla postavena i okresní nemocnice v Táboře. Za 40 let se tedy zastavěná plocha ve městě odhadem až zčtyřnásobila. Většina staveb byla vybudována za funkčního období starosty Soumara. Toto období můžeme považovat za jedno z nejúspěšnějších v novodobé historii města.⁴⁷

---

⁴⁴ Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 60.

⁴⁵ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 17.

⁴⁶ Tamtéž, s. 18.

⁴⁷ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 18.

Za druhé světové války se z Tábora stala cílová destinace utečenců z pohraničí, ze Slovenska a Podkarpatské Rusi. Náhlou vlnu nezaměstnanosti pomohl redukovat nově stavěný Baťův závod v Sezimově Ústí, kde byl spuštěn provoz v roce 1939. Datum 16. 3. 1939 je spojené s příchodem německé armády do Tábora a se začátkem jednoho z temných období vývoje města.⁴⁸ Nacisté, kteří měli ve městě vybudovanou rozsáhlou síť svých institucí, chtěli staré město přebudovat v židovské ghetto, což se jim nakonec nepovedlo, ale většina židovského obyvatelstva města byla převezena do Terezína a odtud do Osvětimi, kde jich byla většina také zavražděna. V období heydrichiády bylo na střelnici za městem popraveno 156 českých vlastenců. Dne 6. 5. 1945 byl vybudován Krajský národní revoluční výbor, jediný úřad tohoto typu v našich zemích. V noci z 8. na 9. května 1945 opustili poslední němečtí vojáci Tábor. Dne 9. května byl tedy Tábor opět svobodný. V té době byl vybudován i okresní národní výbor, do jehož čela byl zvolen bývalý starosta Soumar.⁴⁹

V roce 1948 se chopila moci strana komunistická. Velké průmyslové podniky byly znárodněny a většina řemeslnických dílen a menších podniků zanikla nebo byla přeměněna na komunální služby. Začala vznikat i zemědělská družstva. Pozitivum této doby byla péče o památky. Byly rekonstruovány hradby, staticky zajištěné katakomby a i další objekty doznaly oprav.⁵⁰

---

⁴⁸ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 19.

⁴⁹ Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor, s. 64–65.

⁵⁰ Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO, s. 20.

4 Tělesná výchova a sport v Táboře v období před I. světovou válkou

V období před první světovou válkou bylo území dnešní České republiky a Slovenska součástí Rakousko-Uherské monarchie. Ještě před revolučním rokem 1848 byla cítit sílící národní hrdost a snaha o vymanění se z Rakouského područí. Avšak až revoluční rok 1848 dal věci řádně do pohybu. Národní hrdost a snahy o samostatnost se projeví také v oblasti sportu a tělovýchovy, když začaly vznikat první, ryze české tělovýchovné jednoty a skupiny. Nejvýznamnější takovou skupinou byl bezesporu Sokol. V rámci tohoto spolku se mluvilo českým jazykem a dbalo se na zachování českého odkazu. Členové obce sokolské také výrazně přispěli k tak dobrému výsledku Národního obrození.

V Táboře v tomto období vznikla právě jednota Sokol (šedesátá léta). V sedmdesátých letech vznikl ženský spolek Zora a také se začali postupně scházet táborští šachisté, kteří si zakládají vlastní odbor. V devadesátých letech vznikl odbor Klubu českých turistů ve městě (KČT byl založen již v roce 1888). Po přelomu století se začal ve městě hrát i tenis, budovat atletika, na rybníce Jordáně se začíná dařit veslování a také jsou položeny základy lyžařskému sportu ve městě.

4.1 Sokol

Prvotní tendence a pokusy o založení jednoty byly v Táboře patrné již v 60. letech 19. století. Mezi lety 1863 až 1866 bylo dokonce založeno jakési neoficiální tělocvičné družstvo. Oficiálně byla však Tělocvičná jednota Sokol založena až 20. května 1883.⁵¹ Stalo se tak na ustavující valné hromadě v Táboře. Účelem Sokolské jednoty byla nejen mravní výchova, ale hlavně „pěstovati tělocvik k vývoji tělesné a duševní síly“. Jednota zanedlouho po svém vzniku začala pořádat první společenské akce, výlety a další zábavu, čímž se výrazně zapojovala do společenského života občanů Tábora. Také udržovala přátelské styky s okolními sokolskými jednotami.⁵²

Valná hromada, jakožto správní orgán jednoty sestávala ze starosty, jeho náměstka, náčelníka a několika dalších členů obce, jejichž počet se měnil v čase.

---

⁵¹ Stanovy Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z roku 1883. (1883). Tábor: Tiskem Jana K. Franka.

⁵² Zeman, A. (1934). *Dějiny jednoty 1883-1933*. Tábor: Památník TJ Sokol v Táboře.

Schůze valné hromady probíhaly zpravidla jednou měsíčně, ale když bylo potřeba, tak byl výbor svolán i v mezidobí. Valná hromada se dále dělila na jednotlivé odbory, které zaštiťovaly jednotlivé druhy činnosti – sbor cvičitelský, vzdělávací a zábavní.

Roku 1899 byl založen ženský odbor Sokola. Hned po založení čítal odbor 23 sester.⁵³ Další odbory byly v následujících letech zřizovány podle druhu sportu (například: tenisový, jezdecký), anebo podle druhu pořádaných akcí Sokolskou obcí (výstavní, sletový).

První velká sokolská slavnost se konala roku 1910. Místem konání byl Lužnický ostrov a plakát informoval i o tématice slavnosti: „*Sokolský výlet do slovácké dědiny na „hrubé hody“*“. Odpoledne byla na programu společná cvičení protná mužů i žen a „*družstvo vyspělých borců předvedlo volné sestavy na hrazdě*“.⁵⁴

Roku 1911 začala Sokolská jednota zřizovat vlastní biograf, když byl zakoupen promítací přístroj. Toto budiž důkazem o vlivu Sokola na společenský život kulturního ražení.⁵⁵ O rok později se spolek stal členem spolku majitelů biografů a byla mu udělena koncese. Biograf byl aktivní hlavně ve 20. a 30. letech, kdy během roku uváděl přibližně 50 programů ve zhruba 160 přestaveních.⁵⁶

Již od založení své tělovýchovné jednoty usilovali Sokolové o pořízení své vlastní budovy. Až do roku 1905 cvičili v pronajímaných tělocvičnách u škol a schůze se konaly zpravidla v hostincích. Právě v roce 1905 byla slavnostně otevřena nová budova sokolovny. Samotné stavbě předcházelo mnoho důležitých kroků. Nejprve bylo zřízeno Družstvo pro postavení sokolovny, které od roku 1893 spravovalo finance, které si jednota na stavbu sokolovny zajišťovala.⁵⁷ Roku 1904 byla po dlouhých jednáních konečně získána parcela na Budějovické třídě a mohlo se začít stavět.⁵⁸ Celková cena budovy dosáhla 158 932 korun. Zastavěná plocha byla spočítána na 777 m². Cvičiště

---

⁵³ *Na paměť sokolské činnosti žen 1899–1924.* (1924). Tábor: Milan Nedvídek.

⁵⁴ *Sokolská slavnost 1910* (Brožura i plakát). (1910). Tábor.

⁵⁵ *Zpráva valné hromady Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z 11. února 1912.* (1912). Tábor: Zapsal J Posadovský.

⁵⁶ Prchlíková, A. (1992). *Tělocvičná jednota „Sokol“ v Táboře 1883–1948.* Tábor: OA v Táboře, Inventář B 68/201, s. 3.

⁵⁷ *Výroční zpráva Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z roku 1913.* (1913). Tábor: Zapsal J. Posadovský.

⁵⁸ *Výroční zpráva Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z roku 1904.* (1904). Tábor: Zapsal Jan Voseček.

vedle budovy mělo výměru 55 x 45 metrů a bylo obeháno tribunou.⁵⁹ Návrh budovy zhotovil inženýr Ludvík Čížek. Vedle nové budovy bylo vybudováno i letní cvičiště.⁶⁰

Založení Sokolské župy na jihu Čech výraznou měrou přispěli i členové tábořské jednoty Sokolské. K založení župy došlo v roce 1885 a sloužila jako vyšší organizační orgán sokolského hnutí. TJ Sokol Tábor byla po celou dobu své existence členem této župy, která nesla název Žižkova župa. Také byla od roku 1896 členem vzniknuvší Československé obce sokolské.⁶¹

Obrázek 1. Táborští sokolové na Krajské výstavě konané v Táboře, v roce 1902. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska2895.html>.

4.2 Spolek Zora

Roku 1870 byl založen první tělocvičný odbor žen, nesoucí název spolek Zora. Již 2. ledna toho roku se konala první schůze nového spolku. Stalo se tak za přispění České obce Sokolské a jednou z nejvýznamnějších postav, jež se o vznik nového spolku zasloužila, byl ředitel reálného gymnázia v Táboře Václav Křížek. První starostkou se stala paní Josefína Franková a protektorem spolku se stal Karel Ctibor. Velký zájem

---

⁵⁹ Sokol, čís. 2., roč. 31. (1906), s. 38–39.

⁶⁰ Výroční zpráva Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z roku 1913. (1913). Zapsal J. Posadovský.

⁶¹ Výroční zpráva TJ Sokol Tábor z roku 1885. (1885). Tábor.

o činnost spolku dokumentuje i fakt, že na první valné hromadě bylo přítomno 67 členů. V následujících letech se členská základna spíše zmenšovala, ale pole působnosti spolku neustále narůstalo.⁶² V rámci stanov byla ukotvena základní pravidla, práva a povinnosti členů, kritéria pro dosažení titulu „Učitel spolku“, dále také pojednává o správě spolku a v neposlední řadě rozebírá problematiku řešení sporů v rámci celku. Poslední dva paragrafy jsou věnovány „Cvičení ve zpěvu“ a „Cvičení v tělocviku“.⁶³

Obrázek 2. Členové výboru ženského spolku Zora z roku 1896. Převzato z *Památník ženského spolku Zora v Táboře*. (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka.

V roce 1898 spolku byla vydaná i aktualizace stanov. Samospráva celku v těchto letech byla vedena starostkou paní Ješovou, místostarostkami byly paní Bayerlová a Zlatníčková a výkonný výbor čítal dalších 17 členek spolku.⁶⁴ Původně byl spolek založen jako pěvecký, ale později se rozrostl o odbory literární a tělocvičný, který měl přivést dívky k tělesné výchově. Později spolek Zora začal působit i na poli humanitním, respektive se začal realizovat i směrem sociální práce. Spolek pořádal dobročinné sbírky a jejich výtěžek věnoval chudým dětem. Už při založení spolku vznikl i pěvecký

---

⁶² *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře*. (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka, s. 12.

⁶³ *Stanovy ženského spolku „Zora“ v Táboře*. (1898). Tábor: na náklad J. a K. Nedvídky.

⁶⁴ Tamtéž.

sbor, který již po osmi měsících vystoupil na velké akademii (16. října 1870). Výtěžek z této akce byl odevzdán chudým žákyním z dívčí školy.⁶⁵

V letech 1896–1918 bylo uspořádáno přes padesát besed a přednášek se vzdělávací a osvětovou funkcí. Vzdělávací působení spolku dokumentuje i zřízení spolkové knihovny v roce 1871 a čítárny roku 1886. O spolku Zora lze tedy zaslouženě hovořit i jako o výchovně-vzdělávací instituci.⁶⁶ Na počátku dvacátého století se začal spolek věnovat i dramatické tvorbě a začalo se hrát divadlo všech forem a pro všechny věkové kategorie. Byly pořádány kurzy dramatické školy a školy kuchařské (od 1919). Nejen na vzdělání v teoretické rovině byl brán ve spolku zřetel. Od roku 1890 byly pořádány kurzy, jako například těsnopisný, malířský kurz, anebo výroba nitěných knoflíků. Vrcholem výchovně-vzdělávacích tendencí spolku bylo založení městské ženské průmyslové školy 4. listopadu 1907.⁶⁷ Členky spolku se angažovaly též snahou o oživení starých lidových zvyklostí a tanců. Také nauka o slušném chování v rámci odboru společenské výchovy by neměla být opomenuta. Roku 1899 byl pod vedením A. Jehličkové zřízen odbor tělocvičný. Byla zavedena pravidelná cvičení dvakrát týdně, která se těšila velmi hojně účasti. Poté byl založen ženský odbor u konkurenční organizace Sokol a v rámci spolku Zora začal zájem o tělocvik pozvolna upadat. Nadále byly však pořádány mnohé poučné vycházky a turistické výlety do muzeí, sbírek, průmyslových závodů a do dalších destinací do okolí tábořského i celých jižních Čech.⁶⁸ Příkladem budiž pozvánka na turistickou vycházku na Blata, která se konala 31. července 1918 a která byla publikovaná v novinách Český Jih. Byla naplánována na 22 kilometrů, přičemž odjezd byl stanoven po dráze na 7:45 a návrat plánován na 8:45 večer, opět vlakem. Nechyběla ani informace o doporučeném kapesném a vhodném oděvu bez klobouků a šátků.⁶⁹

Spolek Zora byl tedy velice rozsáhlou organizací, ať už co se týče členské základny, anebo šíří svého zaměření. Ve městě Táboře bychom v této době těžko hledali větší akci, ve které by se spolek, nebo jednotlivé členky neangažovaly. Byly

---

⁶⁵ *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře.* (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka, s. 13.

⁶⁶ Tamtéž, s. 14–15.

⁶⁷ Tamtéž, s. 17.

⁶⁸ Tamtéž, s. 18.

⁶⁹ Český Jih, roč. 46. (27. července 1918).

například i u organizování sokolských slavností v letech 1897, 1901, 1903, 1905 i 1906. V národních krojích se členky účastnily i všech národních oslav v roce 1918. Dobročinnými akcemi spolku Zora byly bazary – velice výnosné akce, jejichž výtěžek byl věnován vždy na dobrou věc (například roku 1871 pro Národní Divadlo).⁷⁰

4.3 Turistika

Klub československých turistů,⁷¹ jakožto národní organizace, byl založen již v roce 1888. Záhy po založení můžeme registrovat členy KČT⁷² i mezi obyvateli města Tábora. Prvními členy byli například doktor práv Karel Cikhart, pan Jan Domečka a soudní adjunkt František Pavlíček (pořádal v Praze roku 1892 přednášku, o jeho putování po Slovensku, v rámci klubové schůze). Ve městě bylo zřízeno i několik klubových stanic (v hotelu Suchomel a v hotelu Slunce).⁷³ Dalším impulsem pro vznik odboru klubu československých turistů ve městě byla návštěva anglického spisovatele Jamese Barkera, který po boku s místními nadšenci podnikl vycházku do Příbenic. Tuto procházku později popsal v měsíčníku „The Cornhill Magazine“, článek tehdy nazval „A Pompeji in Bohemia“. Článek přeložený do českého jazyka přineslo periodikum Český Jih.⁷⁴ Jan Domečka byl nejspíš nejdůležitější postavou při procesu založení odboru klubu československých turistů ve městě. Mimo jiné založil i sadařský a okrašlovací spolek a všemožně se snažil o zmalebnění města a jeho okolí. Jako první se snažil vyložit význam turistiky pro město, pro poznání táborského okolí a zpřístupnění těchto krás i širší veřejnosti. Stále při tom upozorňoval na bohatou historii města a mnoho z jeho cest vedly právě k místům s historií města spojených. Už v této době si uvědomoval profit z potencionálního cestovního ruchu a jeho možného přínosu pro město. Snaha získat dostatečný počet příznivců této myšlenky a také všemožných prostředků vyústila 28. ledna 1893 ve vznik odboru klubu

---

⁷⁰ *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře.* (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka, s. 19.

⁷¹ Tato organizace vznikla již za Rakouska-Uherska. První česká turistická organizace Pohorská jednota Radhošť byla založena již v roce 1884. Následoval vznik dalších turistických spolků především v oblasti Beskyd. Na základě ustanovení těchto organizací vznikla též národní turistická organizace, tedy Klub českých turistů.

⁷² Klub českých turistů.

⁷³ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře.* Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 2.

⁷⁴ Český Jih, roč. 17. (11. května 1891).

československých turistů v Táboře. O jeho vzniku se jednalo již v roce 1892, ale i přesto, že se již v červenci píše v Časopise turistů o nově vzniklém odboru KČT v Táboře, se tomu stalo opravdu až na valné hromadě 28. ledna 1892. Pan Jan Domečka se stal prvním pokladníkem nově vzniklého odboru. Prvním předsedou byl zvolen Bohdan Brdlík a do funkce jednatele byl dosazen Karel Mlynář. Členy prvního výboru byli pak pánové: Alois Kotrbelec, František Pavlíček a doktor Leopold Vojta.⁷⁵

Ihned po založení měl odbor 22 členů. Ještě v průběhu tohoto roku počet členů odboru vzrostl na 40. Primární úlohou pro nově vzniklý odbor bylo seznámení nejen cizinců, ale i místních občanů s krásnými a památnými místy města Tábora a jeho okolí. Tyto oblasti byly do této doby velice těžko přístupné, a proto jen velice zřídka kdy navštěvované. První cesta byla vyznačena na Kozí hrádek – místo azylu Mistra Jana Husa v letech 1412–1414, ležící 6 kilometrů od Tábora. Dalšími destinacemi byly zříceniny dříve rožmberských hradů Příbenic (10 kilometrů od města) a Choustník (15 kilometrů od Tábora). Trasy na tyto tři lokality dokázali členové odboru vyznačit a zprofanovat již v prvním roce svého působení. Brzy si také členové odboru KČT uvědomili, že je třeba přičinit se i o zachování stavu cílových destinací svých cest – památek. Opravy památek prováděl odbor nejprve ze svých malých úspor a svépomocí, v pozdější fázi se snažil skrze seznámení společnosti o problému, zapůsobit na vlastníky památek, aby se oni sami zasloužili o renovaci těchto míst. Tyto první pokusy o získání zájmu společnosti o jakýsi trvale udržitelný rozvoj byly vyslyšeny hned v prvním roce, kdy se našlo několik příznivců, kteří přispěli k těmto snahám. Angažovala se také obec tábořská, která měla podobné zájmy a odboru KČT tak ihned projevovala podporu. Dalšími mecenáši byli tábořská městská spořitelna, občanská záložna v Táboře a také zdejší právovárečné občanstvo. Dále byly zakládány ubytovací zařízení pro studenty a také byl dán popud ke vzniku turistické knihovny. Největší akcí prvního roku existence odboru KČT v Táboře byl zájezd turistů z ústředí Klubu českých turistů v Praze, konaný 29. dubna 1893. Cílovou destinací bylo město Tábor a odtud také Příběnice. Zájezdu se tehdy zúčastnilo 47 zájemců. Členové tábořského odboru tuto významnou návštěvu uvítali, jak se patří, provedli celou skupinu po městě a přidali

---

⁷⁵ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 2.

i zajímavý výklad. Periodika Český Jih a Tábor bez sebemenších námitek zařazovala mezi své články i ty z odboru turistů. Není tedy divu, že právě díky takovéto reklamě, začal zájem o toto odvětví mezi obyvateli Tábora značně stoupat.⁷⁶

O rok později již můžeme registrovat aktivitu odboru v plných obrátkách. Byly pořádány četné vycházky, a dokonce i dvě zimní (jedna z nich směřovala do Sezimova Ústí a o historicko-topografický výklad se postaral profesor Martin Kolář). Tento rok byla zavedena i tradice pořádání večírků (zpravidla byly konány v hostinci „U Vaclů“). Činnost odboru se tedy značně rozvíjela i do sfér, jako byly výuka a získání odborných poznatků z doprovodných výkladů na vycházkách a také společenské vyžití a utužení vztahů mezi členy, na již zmíněných večírcích. Samozřejmě pokračovalo i značení nových tras. Nejvýznamnější nově vyznačenou cestou byla ta podél Ústrašického potoka na Choustník. Z města Choustníka byla upravena cesta ke zřícenině hradu. Byla zde nainstalována zábradlí a zbudovány nové schody. Finanční prostředky byly i nadále věnovány také na rekonstrukci Kozího hrádku i Příběnic. Počet členů odboru československých turistů v Táboře za druhý rok existence vzrostl na 46.⁷⁷

Největším projektem roku 1895 bylo bezesporu zbudování cesty na levém břehu řeky Lužnice z Tábora až do Příběnic. Odbor nejprve zajistil souhlas vlastníků pozemků, kudy měla cesta vést a poté už byla část po části budována.⁷⁸ 17. července tohoto roku byla konána první vycházka po nově vzniklé stezce.⁷⁹ Druhou fází stavby této stezky provázely náročné úpravy terénu, odstřely skal a další technické zásahy, bez nichž by stavba stezky nemohla být realizována.⁸⁰

---

⁷⁶ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 2–3.

⁷⁷ Tamtéž, s. 3.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ Tábor, 13. července 1895.

⁸⁰ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 4.

Obrázek 3. Skupinka turistů u přiběnické skály, na stezce z Tábora do Přiběnic. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <https://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska0391.jpg>.

Tyto technické úpravy v terénu finanční zásoby odboru velice vyčerpaly, a navíc jarní povodně velmi poničily dosavadní stezku. Pokračování stavby bylo tudíž odsunuto a pokračovalo až roku 1897. Byly odstraněny škody po povodních a také byly zbudovány preventivní prvky, jakožto terasy a vyvýšení stezky. Roku 1898 byly na cestě upevněny tři zinkové tabulky s nápisem „Cesta Harrachova“ a s ukazateli směru a vzdálenosti do Přiběnic. Svého dokončení se stezka dočkala až roku 1899. Finanční částkou ve výši 300 zlatých přispěl velkostatkář Harrach, jehož pozemky cesta procházela. Celkový náklad na výstavbu stezky byl 2 204 zlatých a 14 krejcarů. Slavnostní otevření a odevzdání veřejnosti proběhlo 13. srpna 1899. Stezka byla nazvána stezkou Harrachovou. Roku 1900 byla na konci stezky vybudována turistická útulna. 29. července toho roku byla útulna slavnostně otevřena za přítomnosti 1 200 hostů a příznivců turistiky z Tábora a okolí. Stavba Harrachovy cesty byla v tomto období primární záležitostí odboru, ale i přesto se dařilo dále označovat turistické cesty po okolí města Tábora. Celková délka nově označených tras přesahovala 70 kilometrů

a po nich bylo umístěno 35 tabulek s ukazatelem směru a vzdálenosti do cíle destinace.⁸¹

I nadále se odbor klubu československých turistů v Táboře podílel i na osvětě a přínosu nových informací všem svým členům i zájemcům z řad širší společnosti. Od roku 1895 byly pořádány přednášky s předními českými cestovateli, jakými byli například Enrique Stanko Vráz anebo doktor Emil Holub.⁸² Zejména přednáška cestovatele Vráze „O Aequinoktiální Americe“, konaná 27. dubna 1895, byla hodnocena jako velice zajímavá a přínosná. Po přednášce se konal i večírek na cestovatelovu počest.⁸³ Další velmi zajímavou přednášku vedl profesor Kovařík o rok později o jeho cestách po New Yorku.⁸⁴ V pátek 1. března 1899 byla uspořádána přednáška o cestách po Dalmácii, Černé Hoře a Bosně a Hercegovině panem Pasovským.⁸⁵

Rok 1899 byl pro odbor velice důležitým, neboť se právě v Táboře konal pátý sjezd Klubu českých turistů. Tato významná událost se odehrála 12. až 15. srpna. V první den konání proběhla velká zahajovací schůze. Následující den byl uspořádán pochod do Příběnic po nově zbudované Harrachově stezce, která byla tento den i slavnostně předána odevzdána veřejnosti (viz výše). Dne 14. srpna se konala prohlídka města Tábora a sjezdové rokování v prostorách městského divadla, v rámci něhož přivítal účastníky sjezdu starosta pan Kotrbelec a profesor Bolech vedl rozpravu o turistice na Táborsku. Poté se konala vycházka na Kozí hrádek. Poslední den sjezdu byla naplánována rozlučková vycházka do Chýnova a na Pacovu horu.⁸⁶ V roce 1900 nastaly změny v obsazení funkcí ve vedení odboru. Předsedou se stal Vilém Marek (doposud správce turistické noclehárny a velmi poctivý člen odboru), místopředsedou

---

⁸¹ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 5.

⁸² Tamtéž.

⁸³ Český Jih, roč. 21. (29. dubna 1895).

⁸⁴ Tábor, 12. listopadu 1896.

⁸⁵ Tábor, 28. února 1899.

⁸⁶ *Program sjezdu Klubu č. turistů v Táboře 12–15. srpna 1899*. (1899). Tábor.

byl zvolen doktor Kotrbelec, místo jednatele obsadil profesor Bolech a pokladníkem nadále zůstal J. Domečka.⁸⁷

V roce 1907 se podařilo za spolupráce sochařské školy v Hořicích postavit meteorologický sloup před budovou hospodářské akademie. Dalšího vylepšení se dočkala i oblast Příběnic, kde odbor v roce 1914 zbudoval ochoz u skály, díky kterému se tato destinace stala přístupnou přímo od řeky, bez nutnosti zdolávat nebezpečnou výšinu. Od počátku první světové války můžeme hovořit o době jakéhosi úpadku. V době před válkou byl klub velice aktivní ve všech možných sférách. Po jejím začátku vše jako by ustrnulo, a ne jinak tomu bylo i co se týče činnosti odboru klubu českých turistů v Táboře. V této neslavné etapě se odbor spíše věnoval zachování toho, co se podařilo vybudovat v prvních letech existence, než aby se pouštěli do nějakých větších projektů. Válka také odvedla mnoho práceschopných lidí, čímž připravila odbor o většinu zdatné síly.⁸⁸

4.4 Šachy

První zmínky o hře šachy v Táboře pochází již z roku 1872, kdy byla v pražském časopise Světozor, v rámci rubriky „Šachová hlídka“, otisknuta informace o tom, že i ve městě Tábor je tato hra populární. Z této doby máme také informace o fungování jakéhosi šachového klubu z Tábora, který mimo hraní hry samotné také řešil různé hádanky a rébusy.⁸⁹ V časopise Světozor bylo otištěno „14 úloh z Tábora“, které byly zaslány právě z tohoto klubu. O něco později i týdeník Tábor zavedl rubriku „Šachová hlídka“, která ovšem postupně zanikala a od 47. čísla nebyla otištěna již nikdy. I přesto měla rubrika a činnost všech hráčů a zájemců o šachy, velký vliv na růst zájmu o šachy v Táboře.⁹⁰

---

⁸⁷ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 6.

⁸⁸ Tamtéž, s. 7.

⁸⁹ Světozor, č. 18., roč. 6. (3. 5. 1872).

⁹⁰ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 57.

Obrázek 4. Táborští šachisté při jedné z rozehraných partií. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

V roce 1896 se do Tábora vrátil rodák a vynikající hráč, člen Českého šachovního spolku, Karel Fiala. Jeho věhlas, zkušenosti a um k němu připoutalo mnoho zájemců o tuto hru. Postupem času vznikl „šachový klub Fiala“. Roku 1899 začíná existovat kromě jiných zájmových kroužků i kroužek šachový, a to v rámci studentského sboru. Rok 1905 je všeobecně považován za rok rozmachu šachů, protože byla založena Ústřední jednota českých šachistů, první česká šachová organizace, sdružující všechny tuzemské hráče i příznivce šachů.⁹¹

Roku 1907 pozorujeme vrchol studentského šachového hnutí, a to i v Táboře. Na reálce se hrál turnaj „hra bohyně Caisy“ a ani na gymnáziu nezůstávali pozadu a hra šachů patřila ke každodennímu koloritu. Na reálce patřili k největším propagátorům hry studenti Kurz, Kazimour, Pečenka, F. Bečvář a Jaroslav Ferra. Tito mladí muži společně s Karlem Fialou roku 1912 založili nový šachový spolek, jehož předsedou se stal doktor Chalupný.⁹²

---

⁹¹ Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 57.

⁹² Tamtéž.

4.5 Tenis

Již roku 1888 je ustanovena anglická Lawntenisová asociace, podle které byla přebrána pravidla do všech částí světa. V českých zemích bylo již před rokem 1890 více než 500 tenisových hřišť s různým povrchem. V té době sloužila hlavně lidem z vyšších vrstev, poněvadž obyčejní lidé neměli na provozování sportu prostředky ani čas. Roku 1892 vznikl i první, ryze český lawntenisový klub (I. Český Lawn-tenisový klub Praha). Byl to první tenisový klub v celé Rakousko-Uherské monarchii. O čtyři roky později je také ustanovena Česká lawn-tenisová asociace, která sdružovala všechny tuzemské tenisové kluby až do období druhé světové války.⁹³

Obrázek 5. Tenisové kurty pod jordánskou hrází. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska0159.html>.

V Táboře se začínaly šířit první myšlenky o vzniku tenisového hnutí již kolem roku 1895.⁹⁴ Roku 1900 se Sportovní odbor bruslařského klubu pokusil přivést do města v té době velice populární sportovní hry, mezi jimiž byl i tenis. Vznikl tak tedy první kroužek tenisu ve městě. Po nějaké době se konečně podařilo najít vhodný rovný prostor, který byl vzápětí upraven v první tenisový kurt. Ideální prostor byl nalezen

---

⁹³ Jankovský, J., (2002). *Tenis*. Praha: Grada Publishing, s. 11–12.

⁹⁴ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 7.

u městské cihelny, na místě bývalého cyklistického cvičiště. Nově vzniklý kurt byl již v prvních dnech cílem mnoha zájemců o bílý sport. Výjimkou nebyly ani spanilé dámy, které si tento sport velice oblíbily, a to nejen v Táboře, ale i jinde po starém kontinentě.⁹⁵ Tomuto prvnímu dvorci se přezdívalo „Na sladovně“ a vznikl hlavně z iniciativy rodiny Rudolfových. Další soukromý kurt „U Fišků“ vznikl v Koželuzích. Je všeobecně znát nárůst zájmu o tento sport, tak není divu, že tyto tři dvorce tento zájem nemohly svrchovaně uspokojit. Roku 1903 se ti nejaktivnější členové tenisového odboru rozhodli pro založení vlastního sportovního spolku, který nazvali Lawn-tenis klub Tábor (zkráceně LTC Tábor) a ujali se správy kurtu „Na Sladovně“. Roku 1906 vstoupil LTC Tábor do nově ustanovené České lawn-tenisové asociace. S oblibou nového sportovního odvětví začala stoupat také výkonnost a táborští hráči byli schopni konkurovat i tenistům z hlavního města.⁹⁶

4.6 Atletika

Za naprosté počátky atletického sportu v Táboře je považován vznik atletického klubu „Bořivoj“. Tento první tábořský atletický klub byl založen „12. června 1904, v ½ 3 hod. odpoledne“.⁹⁷ Prvním předsedou byl jednohlasně zvolen pan Josef Tuter.⁹⁸ O den později už valná hromada učinila svá první oficiální rozhodnutí. Nechala vytisknout 100 kusů stanov s legitimacemi dle vzoru atletického klubu „Meteor“ v Praze a také byl dohodnut nákup šroubovací činky.⁹⁹ Ve stanovách byl vyjmenován i osmičlenný výbor ve složení Ladislav Kovařík – restauratér, Jindřich Stiegler – číšník, Čeněk Lukeš – stavitelský příručí, Jan Měřička – stárek, Karel Föster – rukavičkář, Josef Jírovec – pekař, Bohumil Tomka – elektrotechnik a Karel Novák – řezník. Klub byl zaměřen primárně na atletiku těžkou (vrhání koule, hod diskem, kladivem), ale také se okrajově věnovali atletice lehké (běhy, chůze, skoky atd.).¹⁰⁰ První společnou akcí atletického klubu byl plánovaný výlet do Plané nad Lužnicí. Celá akce byla spojena

---

⁹⁵ Český Jih, roč. 26. (24. dubna 1900).

⁹⁶ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 7.

⁹⁷ Havlík, J. A. (1904). *Schůze výboru a valné hromady řádné i mimo*. Tábor: Protokol ustanovující valné hromady.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ Kolářček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 62.

i s hudebním doprovodem, který obstaral hudebník Koblasa ze Želče.¹⁰¹ Termín výletu byl nakonec odložen až na 31. července toho roku, k příležitosti studentské slavnosti. Bylo také rozhodnuto o výrobě klubových pásek a o tom, že každý člen obdrží stanovy zdarma.¹⁰² Atletický klub se ve svých počátcích vůbec neorientoval na pořádání sportovních akcí, nýbrž pořádal akce společenské. Po výletě se členové rozhodli uspořádat celovečerní akci, kterou nazvali „věneček“.¹⁰³ Na výborové schůzi se též začalo projednávat pořízení cvičicí místnosti. Bylo dojednáno, že místnost bude zapůjčena od školní rady v objektu bývalé hospodářské akademie. Co se týče sportovních činností, tak se členové klubu věnovali vrhu koulí, hodu diskem, kladivem, běhy různých vzdáleností, skoky i další sportovní disciplíny. Klub atletů Bořivoj provozoval svou činnost až do počátku první světové války.¹⁰⁴

4.7 Veslování

K hlavním milníkům počátků tohoto sportovního odvětví můžeme bezesporu zmínit rok 1829, kdy byl poprvé uspořádán legendární závod osmiveslic mezi univerzitami Oxford a Cambridge v Anglii. Do českých zemí tento sport gentlemanů proniká v roce 1845, kdy byly v Praze uskutečněny první závody a o patnáct let později je ustanoven první veslařský klub. Do Tábora veslování přišlo v roce 1909 kdy je 23. března založen veslařský spolek Jordán. Prvním kapitánem veslařského klubu byl pan Stanislav Nepomucký. Právě z jeho vzpomínky sepsané v roce 1927 se můžeme dozvědět, že do té doby hladinu vodní nádrže Jordánu brázdili jen nemotorné rybářské lodky a jinak byla nevyužita. Tak jako klasické veslařské kluby v Anglii spojovali stránku společenskou s dimenzí sportovní, tak tou stejnou cestou chtěli se ubírat i představitelé veslařského klubu v Táboře.¹⁰⁵ Ve stanovách nově vzniklého veslařského klubu z roku 1913 je uvedeno následující: „Účelem veslařského klubu „Jordán“ v Táboře

---

¹⁰¹ Havlík, J. A. (1904). *Schůze výboru a valné hromady řádné i mimo*. Protokol výborové schůze konané 22. června 1904.

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ Havlík, J. A. (1904). *Schůze výboru a valné hromady řádné i mimo*. Protokol výborové schůze konané 21. září 1904.

¹⁰⁴ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 29.

¹⁰⁵ Děkanovský, J. (2009). *Rušitelé poklidné hladiny, aneb 100 let veslařského klubu Jordán*. Praha: Dějiny a současnost, kulturně historická revue, č. 4., roč. 31. (2009), s. 11.

*jest pěstovati veslování, plachtění, plavání, bruslení, atletiku i jiné druhy sportu. Účelu tomu slouží zaopatřování sportovních potřeb a náradí všeho druhu, jakož i společná cvičení, výlety, zábavy, pořádání závodů, zařizování kluzišť atd.*¹⁰⁶ Většina členů veslařského spolku toto obtížné sportovní odvětví sama neovládala, nýbrž klub podporovala finančně a reprezentovala jej v širší sociální sféře. Čestní členové veslařského klubu Jordán se ve společnosti těšili úctě a uznání. Další neodmyslitelnou součástí pojetí veslařského klubu byla všudypřítomná vlastenecká atmosféra.¹⁰⁷ Důkazem budiž čeština, jakožto jediný jednací jazyk, klubové barvy byly červená a bílá a některé závodní lodě byly pojmenovány tak, aby odkazovaly na husitskou historii města. Jedinou výjimkou byla klubová vlajka, která byla zhotovena dle předlohy vlajky válečného námořnictva Rakousko-Uherské monarchie.¹⁰⁸

V neděli 9. července roku 1911 byly veslařským klubem Jordán uspořádány II. veslařské amatérské mezinárodní závody. Konány byly pod záštitou Svazu českých veslařských klubů i pod protektorátem rady královského města Tábora. Jednalo se tedy o oficiální závod se vsí prestiží. Začátek závodů byl stanoven na druhou hodinu odpolední a mezi jednotlivými závody bavilo přítomné diváky koncertní vystoupení. Závodní dráha o délce 1 400 metrů vedla od „Dosoudila“ až k jordánské hrázi a na trase musely posádky vypořádat i se zatáčkou na tiché vodě. Pravidla byla stanovena dle závodních pravidel Svazu českých veslařských klubů v Praze, na jejichž dodržování dohlížel vrchní rozhodčí pan Antonín Zázvorka a závodní výbor, v jehož čele byl předseda výboru pan Emanuel Ugge. Závodů se zúčastnily následující veslařské kluby: Český Athletic Club v Roudnici nad Labem, Český Veslařský Klub v Praze, Veslařský Klub „Blesk“ v Praze, Klub veslařů mělnických v Mělníce, Veslařský Klub „Slavia“ v Praze a v neposlední řadě domácí Veslařský Klub „Jordán“ v Táboře. Závodilo se v následujících disciplínách: Juniorské čtyřky, Juniorské jednoveslovky, Čtyřky II. třídy, Seniorské jednoveslovky, Čtyřky I. třídy, Jednoveslovky a v 17:40 byl odstartován

---

¹⁰⁶ *Stanovy veslařského klubu Tábor.* (1919). Tábor.

¹⁰⁷ Štumbauer, J., Tlustý, T., & Malátová, R. (2015). *Vybrané kapitoly z historie tělesné výchovy, sportu a turistiky v Českých zemích do roku 1918.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, s. 99.

¹⁰⁸ Děkanovský, J. (2009). *Rušitelé poklidné hladiny, aneb 100 let veslařského klubu Jordán.* Praha: Dějiny a současnost, kulturně historická revue, duben 2009, s. 11.

poslední závod tohoto mítinku, a to Čtyřky klubů mimopražských.¹⁰⁹ V tomto roce se také posádka osmiveslice tábořských veslařů zúčastnila slavných Primátorek. Tábořská osma byla jediná mimopražská posádka a závod dokončila na skvělém druhém místě.¹¹⁰

Obrázek 6. Titulní strana programu II. veslařských amateurských mezinárodních závodů z 9. července 1911. Zdroj: SOKA Tábor. č. inventáře 261, signatura B 64.

4.8 Lyžování

Již v roce 1910 v Táboře, tehdejší krajské městě Jihočeského kraje, existoval „Spolek pro pěstování lyžařství a sáňkování“, který je považován za základní organizaci pro vývoj lyžařského sportu na jihu Čech. Prvním předsedou tohoto spolku byl mimo jiné také ředitel Živnobanky pan Tůbl. Tento spolek se ve stejném roce stal také řádným členem Svazu lyžařů v království českém. V tomto roce se také členové spolku zúčastnili prvních závodů, které se konaly v Počátkách. Organizace sdružovala pouze úzkou část společnosti, která za cíl svých zálib často volila přírodu a hory. Pánové Štefl a K. Novák již v této době jezdili do Alp a přiváželi odtud do Tábora informace o nejnovějších trendech v lyžařské výbavě a nových technikách sjíždění. O této dvojici

¹⁰⁹ Program II. Veslařských amateurských mezinárodních závodů. (1911). Tábor.

¹¹⁰ Historie primátorek. (2018). Získáno 11. prosince 2018, z <http://www.primatoroky.cz/primatoroky/historie>

se dá hovořit jako o největších propagátorech a nositelích pokroku v oblasti lyžařského sportu na Táborsku v té době.¹¹¹

Obrázek 7. Sáňkování před veřejnými jatky. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska6026.jpg>.

---

¹¹¹ Tichá, P., Havel, P., Kolářek, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 48–49.

5 Tělesná výchova a sport v Táboře v období I. světové války

První světová válka přinesla celkové zmrazení společenského života, a ne jinak tomu bylo i u tělovýchovných a sportovních organizací. Většina bojeschopných mužů v produktivním věku museli narukovat v rámci všeobecné mobilizace do rakousko-uherské armády a mnoho jich i na bojišti zahynulo. Právě tato vrstva společnosti byla hnacím motorem pro vývoj tělovýchovy a sportu v českých zemích, a tak není divu, že byl vývoj v této době pozastaven.

Město Tábor není výjimkou. Historické prameny z tohoto období jsou jen velice strohé, protože lidé nemají čas ani chuť pořádat valné hromady, schůze ani jiné akce v rámci sportovních organizací. Paradoxní efekt měla válka na činnost ženského spolku Zora. Na ženy se nevztahovala branná povinnost, a tak spolek mohl fungovat téměř beze změn. Začaly se orientovat na pomoc raněným vojákům a jejich rodinám. Žádné nové sportovní odvětví, ani organizace však v této kruté době nevznikly.

5.1 Spolek Zora

Válečná éra mezi roky 1914–1918, kdy většina spolků zanikla, anebo byla jejich činnost velmi omezena, přinesla pro spolek Zora opačný efekt. Mimo dosavadní činnosti, která zůstala zachovaná v celé šíři, začal spolek podnikat další pomocné činnosti, o které byl v této těžké době zvýšený zájem. Vše se dělo pod vedením tehdejší starostky Heleny Suchomelové. Kupříkladu organizovaly pomocnou službu na nádraží vedle Červeného kříže, pracovaly v tábořských lazaretech a věnovaly se také péči o četné skupiny polských uprchlíků. Dále fungovaly i dobročinné sbírky a akce, které výtěžkem podporovaly ty, kteří to potřebovali.¹¹²

5.2 Turistika

Roku 1916 si vzal odbor do své správy provoz převozu přes řeku Lužnici do Pintovky,¹¹³ poté co se provozování této služby vzdal C. Raab. Odbor českých turistů nejprve pořídil novou loď a poté přemístil celý systém převozu na bezpečnější místo „pod Baštu“. Byly nutné mnohé úpravy terénu v místě nástupu na převoz, které se

---

¹¹² *Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře.* (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka, s. 22–23.

¹¹³ Pintovka je oblast, kde řeka Lužnice meandruje a vytváří tak zátočinu s rozlehlou nivou. Oblast se nachází ve výšce 490 m n. m.

nakonec podařilo udělat, a to i velice rychle. Bylo to hlavně díky pomoci a příspěvků obce Tábor. I nadále se odbor věnoval svým cílům definovaným ve stanovách. Členové se hlavně starali o úpravu a opravy na turistických trasách a také o jejich značení. Dále se snažili o zmalebnění hlavně Harrachovy stezky, kde byl na několika místech vylámán kámen, aby bylo dosaženo bezpečnějšího a pohodlnějšího průchodu těmito místy. Podél byly vysázeny stromy, aby stezku zpevnily. Ani pořádání přednášek, vycházek a večírků už nebylo v takové míře jako v první dekádě od vzniku odboru.¹¹⁴ Za zmínku ale jistě stojí přednáška Enriqueho Stanka Vráze s názvem „Amerikou, ze života Indiánů a cest z Asie“.¹¹⁵

Obrázek 8. Převoz přes řeku Lužnici provozovaný klubem českých turistů. Kolorovaná fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <https://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/diacky/diacek0181.jpg>.

Zlomem ukončujícím minulé období utlumené činnosti odboru a částečné stagnace byla valná hromada, která se konala 24. dubna 1918. Nejdůležitějším projevem byl zajisté ten doktora Chalupského, který všem členům ostře vytýkal

---

¹¹⁴ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 8.

¹¹⁵ Tábor, 11. října 1908.

nečinnost a žádal změnu v budoucích dnech. Jeho apel se setkal s nebývalou odezvou a od té chvíle můžeme pozorovat opravdu strmý nárůst aktivity celého odboru. Na počátku nové éry nastala i obměna v čele odboru na postech nejvyšších. Novým předsedou odboru byl zvolen doktor Jaroslav Janke, místopředsedou profesor Turek, jednatelem byl zvolen majitel mlýna pan Antonín Pokorný a pokladníkem Bohumil Broukal. Nově byl také ustanoven výkonný výbor odboru, v novém složení: odborný učitel Karel Pruner, který měl na starost pořádání vycházek; učitel Ladislav Šrek, jehož povinností bylo vyznačování cest; profesor Blažej Koukl, který měl na starost odborovou knihovnu a v neposlední řadě také profesor Rudolf Věcovský, jehož polem působnosti bylo pořádání přednášek. Na této valné hromadě bylo dále ustanoveno, že nově zřízený převoz „U Bašty“ a jeho okolní zázemí bude náležitě upraveno a osvětleno. Pro studentskou noclehárnu bylo zakoupeno deset nových postelí, které nahradily zapůjčené slavníky od červeného kříže, které musely být za války vráceny a využity v lazaretech. Velkostatkář Artuš Aichelburg byl požádán, aby upravil cestu na vrch „Mezivrata“ a zřídil na něm rozhledničku, která by byla novým cílem jedné z tras. Také byl zřízen redakční výbor, který byl pověřen vypracováním „Průvodce kolem města Tábor“.¹¹⁶

Dne 4. května 1918 byl vydán článek, ve kterém byli majitelé pozemků, kterými turistické trasy procházely, požádáni, aby tyto trasy nezhrazovaly. Uživatelé těchto tras byli naopak žádáni o dodržování pravidel na trase, například, chodit jen po pěšinách, netrhali květy ani větve.¹¹⁷ Tohoto roku byly také pořádány četné výlety za velké účasti členů všeho věku. Vycházky byly doplněné o kulturně-historický výklad Antonína Thanabauera a nesly se ve velice přátelském duchu, není tedy divu, že se těšily veliké oblibě. Antonín Thanabauer přišel také s nápadem sepisování „Vycházkových listů“. První takový list sepsal po uskutečnění vycházky na hrad Kámen 1. července 1918. Trend takovýchto listů se poté rozšířil i do dalších odborů po celé zemi. Listy si pak vzájemně odbory rozesílaly a sloužily jako jakýsi výkaz o činnosti. Nově se také odbor snažil o pomoc při založení odborů v okolních městech (Soběslavi,

---

¹¹⁶ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 10.

¹¹⁷ Český Jih, roč. 46. (4. května 1918).

Veselí nad Lužnicí, Mladé Vožici, Pelhřimově, Votici i v Milevsku). Profesor Turek vedl dokonce propagační přednášku v Soběslavi. Nové nabuzení činnosti odboru klubu českých turistů v Táboře měla za následek nárůst počtu členů, který v době války klesl na 76, respektive na 136 členů v roce 1918.¹¹⁸

5.3 Tenis

Na jaře roku 1914 sehráli táborští tenisté první meziměstské utkání s I. ČLTK¹¹⁹ Praha, za které nastupovali ti nejlepší tenisté českých zemí té doby. Po prvním dnu však věhlasný pražský klub prohrál s venkovským družstvem z Tábora. Pražský klub reagoval povoláním nejlepšího hráče té doby Ing. Vladislava Žemli, který nakonec svá utkání zvládl a celkový výsledek upravil na 8:7 pro I. ČLTK Praha. V období první světové války nastal útlum v činnosti všech spolků, a ne jinak tomu bylo i u tenisu.¹²⁰

5.4 Veslování

První světová válka znamenala pro klub ztrátu několika členů a celkově zmrazení společenského života. I přesto se občas našlo pár členů klubu, kteří na závodních veslicích a jolách znovu zviřili klidnou hladinu na Jordánu.¹²¹

---

¹¹⁸ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 10–11.

¹¹⁹ Český lawn tennisový klub.

¹²⁰ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 7–8.

¹²¹ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 69.

6 Tělesná výchova a sport v Táboře v období první republiky

V nově utvořeném Československém státě se po doznění strastí z války začalo opět čile dařit společenskému životu a také se znovu velmi aktivně formovalo i tělovýchovné a sportovní hnutí ve společnosti. Nastala velká změna v každodenních životech a povinnostech lidí, kteří se již nemusí starat o to, aby vůbec přežili, jako tomu bylo za války. Naopak lidé začínají mít volný čas, který vyplňovali často i sportem.

Tento trend je možné pozorovat i v Táboře, kde pokračoval vývoj stávajících sportovních celků, ale také vznikaly celky nové a s nimi do města pronikaly i nové sporty. Velice významným milníkem pro vývoje tábořské tělovýchovy a sportu je rok 1921, kdy vznikl Dělnický sportovní klub, pod jehož záštitou vznikaly nové odbory nových sportovních odvětví ve městě. Nejprve vznikl odbor fotbalový, následoval kroužek ledního hokeje a plavecký odbor. Ještě v tomto roce přibyl odbor cyklistiky. Roku 1923 byly položeny základy zápasu, který často řadíme do těžké atletiky. O sedm let později vznikl také odbor stolního tenisu.

6.1 Počátky dělnického sportovního klubu v Táboře

Dělnický sportovní klub (DSK) v Táboře vznikl se záminkou sdružovat dělníky dojíždějící do Prahy za prací, kteří měli zájem svůj volný čas trávit sportem. Prvním krokem k ustanovení této organizace, která následně ovlivňovala a udávala trendy v mnoha sportovních odvětvích ve městě, bylo založení fotbalového kroužku dne 6. března 1921, jehož prvním předsedou byl zvolen Karel Voráček. Dne 28. září 1921 byl uskutečněn také první pokus v ženské házené, když družstvo DSK porazilo silné družstvo házenkářek z Pacova. Pro nedostatek pracovníků a podporovatelů byl prozatím odbor ženské házené zrušen. O Vánocích roku 1921 byly položeny základy hokejovému odboru, když byl na zamrzlé hladině Jordánu sehrán přátelský zápas členů fotbalového kroužku proti výběru hokejové reprezentace. Důležitou postavou při seznamování se s hokejem byl dr. Řezáč, který vysvětlil všem zájemcům pravidla a celkově podstatu tohoto sportu. Tábořské obecnstvo si lední hokej velice rychle oblíbilo a od Nového roku 1922 byly přizvány další kluby k sehrání přátelských utkání. Když led na Jordáně odtál, byl po vzoru kolegů z Prahy ustanoven plavecký odbor. Nově vzniklé uskupení přichystalo tábořskému publiku u Jordánu další senzační akci, když na Hod velikonoční uspořádali I. plavecké závody otužilců. Tato první akce opět vzbudila

zájem a na další plavecké akce byly uspořádány v rychlém sledu poté. Dne 19. února 1922 byla konána výroční valná hromada, na které bylo velmi pěkně a podrobně prezentovány aktivity klubu za první rok existence. Ze zápisů z této schůze se lze dočíst, že většina sportovních akcí byla s pasivní finanční bilancí, a že chod a vlastní existenci klubu mnohdy dotovali samotní hráči a příznivci zcela sami, nebo společným pořádáním zábavných akcí ve městě. Klub v této době řídilo představenstvo v tomto složení: předseda Karel Voráček, místopředseda Josef Boháč, sekretář František Lemberka, pokladníky byli J. Šedivý a F. Vopálenský. V roce 1923 se Dělnický Sportovní Klub rozrůstá o další odbor lehké atletiky a s ním přidružený odbor běhu na lyžích, které vedl pan Karel Novák. V prosinci roku 1924 byl konečně ustanoven i odbor ledního hokeje, v jehož čele byl Tonda Holler. Roku 1926 byl jako první čestný člen zvolen první předseda klubu Karel Voráček. V sobotu 1. ledna 1927 byla zamítnuta idea sloučení DSK s konkurenčním SK¹²² Tábor.

Obrázek 9. Karel Voráček, první předseda DSK Tábor. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře.* Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Od této doby byl zaznamenán akcelerovaný rozvoj klubu a DSK již po šesti letech konkuroval těm nejlepším klubům na českém jihu. Roku 1928 byly konány velké

---

¹²² Sportovní klub.

sportovní oslavy na počest 10. výročí trvání Československé republiky, na kterých se DSK Tábor podílelo nejvíce ze všech sportovních uskupení z celého jihu Čech. O rok později se členové DSK pomáhali při pořádání Jihočeské výstavy v Táboře spojenou s výstavou československého válečnictví. Na výstavě klub instaloval také vlastní expozici o sportovních možnostech v rámci klubu. Další vzniklé odbory byly – odbor šachový v roce 1928, odbor těžko-atletický pod odborným vedením J. Brummla a J. Boháče. Roku 1931 byly uspořádány oslavy desetiletého jubilea vzniku DSK. Každý odbor se nadále ubíral svou cestou, a více o nich se lze dočíst v jednotlivých kapitolách.¹²³

6.2 Sokol

Dalším velkým projektem jednoty byla stavba stadionu, na kterém by bylo možné pořádat i rozsáhlejší akce. Roku 1924 byl zakoupen pozemek u Jordánu. O pět let později byla od Jihočeské výstavy odkoupena budova letní tělocvičny, byt sokolníka a restaurační pavilon. Plovárna na Jordáně byla též pod správou tělovýchovné jednoty Sokol. Sokolovna v historii posloužila i k vojenským účelům, a také v ní byla zřízena polní nemocnice.¹²⁴

Obrázek 10. Tábořská sokolovna. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/fotografie/foto1517.jpg>.

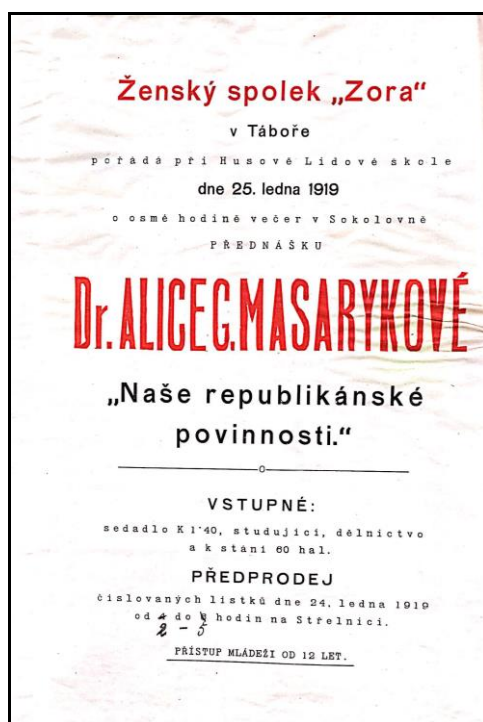
¹²³ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře.* Tábor: nákladem DSK, s. 37–41.

¹²⁴ Sokolský věstník, roč. 26. (1924), list ČOS a Sokol.

V roce 1935 byl v Táboře uspořádán krajský slet Sokolů z celých jižních Čech. Běžně byly pořádány slety menší, oblastní či okrskové. Již v třicátých letech začali Sokolové v Táboře hrát nové hry té doby, jako například volejbal. Nadále však převažovala cvičení na nářadí a atletika. Před válkou cvičební jednotky nabývaly na kvalitě a stále rostl počet zájemců o tělocvik v rámci sokolského hnutí.¹²⁵

6.3 Spolek Zora

I v době po první světové válce byl spolek Zora aktivním hybatelem ve společnosti. Dne 25. ledna 1919 byla uspořádána přednáška paní doktorky Alice Garrigue Masarykové, dcery prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Přednáška nesla název „Naše republikánské povinnosti“.¹²⁶ Na počátku roku 1920 oslavil spolek své padesátileté jubileum existence. Blahopřání připojila i městská rada v Táboře, která neopomenula vyzdvihnout záslužnou činnost spolku.¹²⁷

Obrázek 11. Plakát oznamující konání přednášky Dr. Alice Masarykové 25. ledna 1919. Plakát převzatý ze Soka Tábor, inventář Zora Tábor.

¹²⁵ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 24.

¹²⁶ Plakát oznamující konání přednášky dr. Alice G. Masarykové. (1919). Tábor.

¹²⁷ Tábor, 27. února 1920.

Na většině společenských akcí pořádaných spolkem Zora, jako například na Akademii konané 9. října 1928 u příležitosti oslavy desetiletého trvání Československé republiky, byl velice bohatý program. Většinou také protkaný mnohými tanečními a rytmickými vystoupeními.¹²⁸ Později, 26. září 1930 byla spolkem Zora zbudována pamětní deska a uspořádána slavnostní návštěva hrobu Václava Křížka, národního buditele, prvního ředitele reálného gymnázia v Táboře a v neposlední řadě zakladatele spolku.¹²⁹

Před druhou světovou válkou se členky spolku sešly naposledy dne 19. dubna 1934 na valné hromadě, kde hodnotily uplynulý rok. Poté se na nějakou dobu činnost spolku, alespoň co se týče formální stránky a pořádání valných hromad, stahuje do ústraní.¹³⁰

6.4 Turistika

V letech 1918 a 1919 byla jedním z hlavních projektů odboru stavba lávky přes řeku Lužnici. Finančně velmi náročnou záležitost pomohl odboru vyřešit velkostatkář František Vodňanský z Dražiček, který poskytl veškeré potřebné dřevo ke stavbě. Náklad na stavbu lávky překonal hranici čtyřiceti tisíc korun. V neděli 21. listopadu 1920 byla lávka dostavěna a slavnostně předána veřejnosti k užívání. Byla nazvána lávkou Thanabauerovou, na počest nedávno zesnulého aktivního turisty a podporovatele Antonína Thanabauera.¹³¹

Další velkou akvizicí odboru byla výstavba rozhledny Svobody. Celou stavbu projektoval doktor Theodor Petřík. Náklad na provedení této stavby převýšil částku čtyřiceti pěti tisíc korun. Našlo se však mnoho podporovatelů, kteří ať už finančním příspěvkem, nebo například darováním cihel, tuto stavbu pomohli uskutečnit. Rozhledna Svobody byla tedy vystavěna na vrchu Hýlačka (525 m n. m.) a byla 18 metrů vysoká. Ochoz byl zasklen a opatřen orientační mapou okolí. Slavnostní otevření rozhledny Svobody proběhlo u příležitosti konání župního sjezdu 4. července 1920. Že stavba rozhledny byla dobrým krokem, svědčí i fakt, že do roku a půl na

---

¹²⁸ *Plakát k Akademii konané 9. 10. 1928.* (1928). Tábor.

¹²⁹ Tábor, 26. října 1930.

¹³⁰ Tábor, 1. května 1934.

¹³¹ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře.* Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 11.

rozhlednu vystoupilo přes sedm tisíc návštěvníků. Obě tyto stavby byly hlavními motivy nově vyrobených pohlednic, o které byl veliký zájem. Roku 1919 bylo vypraveno celkem 23 vycházek do destinací blízkých i dalekých. Dvanáct z nich trvalo půl dne, osm celý den, dvě byly dvoudenní a jedna dokonce třídenní. Vycházek se účastnilo veliké množství zájemců (nejméně 30 a nejvíce i 80 účastníků). Byly uspořádány i dva večírky a několik přednášek (mezi nejzajímavější patří jistě přednáška „Prohlášení samostatnosti českého národa“). Počet členů opět vzrostl – na konci roku 1919 měl odbor již 206 členů.¹³²

Obrázek 12. Rozhledna Svobody postavená v roce 1920. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtla a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska0054.jpg>.

Dne 26. října 1919 byla v Táboře založena Husova turistická župa, která zahrnovala odbory v Benešově, Bechyni, Jindřichově Hradci, Milevsku, Sedlčanech, Soběslavi, Táboře, Týně nad Vltavou, Mladé Vožici a Voticích. V roce 1922 se přidal nově vzniklý odbor v Pelhřimově a o rok později i Veselí nad Lužnicí.¹³³

K pětistému výročí, od založení města Tábor, zřídil odbor tři tabule s kulturně-historickými daty, právě k oslavě tohoto jubilea. Na nádraží byla umístěna nová

---

¹³² Tamtéž, s. 10–11.

¹³³ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 12.

orientační mapa. Byla také pořízena nová loď pro převoz, na kterou se vešlo 50 cestujících. Roku 1920 vyvrcholily snahy o postavení fontány „Dívka se džbánem“ v Riegerových sadech. Mnoho z turistických cest dostalo nové tabulky s označením a celkově byly upraveny a renovovány. Roku 1921 oslavil své 70. narozeniny Alois Jirásek. Odbor proto uspořádal několik vycházek pod názvem „Po stopách Jiráskových“ na místa, která jsou dějištěm Jiráskových děl a nachází se v okolí Tábora i mimo ně. Nejdelší vycházka byla ta sedmidenní na Šumavu a také šestidenní do Orlických hor. Předseda ministerské rady Dvořák vedl přednášku „Po stopách Jiráskova Bratrstva“. Tohoto roku byl dán také popud k úpravě oblasti chýnovské jeskyně v Pacově hoře. Také byla zřízena turistická cesta „Zemí Husovou“, která vedla z Tábora přes Bechyni, Týn nad Vltavou, Písek až do Prachatic. O vyznačení této cesty se postaral odbor klubu československých turistů v Táboře.¹³⁴

Roku 1922 byl upraven přístup i vchod do chýnovské jeskyně v Pacově hoře. Byly vydány „Pokyny odboru tábořského Klubu českých turistů“. Byl také zřízen kroužek pro zimní turistiku, kterému byly zaopatřeny lyže. Ministerstvo pro tělesnou výchovu a zdravotnictví podpořilo tuto nově vzniklou organizaci zavedením bezplatných lyžařských kurzů pro studenty všech tábořských středních škol a pro členy tábořského odboru byly tyto kurzy rovněž zdarma. K tomuto roku bylo vyznačeno již 120 kilometrů turistických cest. Opět bylo uspořádáno mnoho výletů. Nejdelší byl týdenní do Moravského krasu a Beskyd. V této době se počet členů navýšil na 522, čímž se odbor stal jedním z největších odborů ve městě.¹³⁵ V týdeníku Český Jih otevřeli nadšenci z hnutí turistů rubriku „Turistická hlídka“, kde pravidelně informovali o všech událostech, které odbor uspořádal, pozvánkách na budoucí podniky a dále byly v rubrice uveřejňovány i další zprávy z turistického prostředí.¹³⁶

V další etapě, až do roku 1945, se tábořští turisté i nadále věnovali udržení toho, co do této doby vybudovali. Z dotace od ministerstva zdravotnictví bylo zakoupeno 35 párů lyží, které byly půjčovány členům. Lyže byly využity na lyžařském

---

¹³⁴ Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře, s. 12–13.

¹³⁵ Tamtéž, s. 13–14.

¹³⁶ Český Jih, roč. 50. (21. února 1922).

můstku postaveném členy klubu roku 1923 přímo ve městě, na místě zvaném „ve Struhách“ nacházející se v Klokotském údolí. Od roku 1929 zde byly pro mimořádné sněhové podmínky pořádány každý rok závody. Do sféry tohoto sportu začaly pozvolna pronikat i akce výkonnostního charakteru. V roce 1939, těsně před propuknutím války, byl proražen tunel do skály na cestě do Příběnic. Tento tunel značně zjednodušil cestu a již nebylo nutné překonávat strmou skálu.¹³⁷ Turistika je sportem vhodným pro všechny věkové kategorie a začít se s ní dá i v pokročilém věku, proto není divu, že počet členů až do období druhé světové války rostl. Stagnace v období války byla hned po jejím skončení nahrazena obrodou činností a opětovným růstem počtu členů a zájemců o turistiku.¹³⁸

Obrázek 13. Thanabauerova lávka přes řeku Lužnici a Harrachovka. Kolorovaná fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <https://sechtl-vosecek.ucw.cz/galerie/bechynetabor/86diacek0055.jpg>.

6.5 Šachy

Rozmach všech sportovních i společenských hnutí přibrzdila světová válka v roce 1914. Obnovu šachové obce a její činnosti v Táboře výrazně zapříčinili dvě velké

---

¹³⁷ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 65.

¹³⁸ Koláček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor, s. 49.

události a to: roku 1919 hraný zápas o mistra světa mezi dr. Leskerem a R. Capablancou, a také roku 1922 pořádaný mezinárodní turnaj v Piešťanech. Tyto události světového měřítká znovu nakoply činnost klubu „Fiala“, který již od počátku roku 1922 pořádal mnoho turnajů, zápasů i simultánních partií.¹³⁹ V této době má spolek 111 členů, kteří mohli být hrdí na solidní úspěchy.¹⁴⁰

V rámci tábořského Dělnického sportovního klubu byl jedním z nejdříve ustanovených odborů i odbor šachistů. Šachistický odbor vznikl pouhých sedm let po založení klubu samotného, tedy dne 4. února 1928. U založení odboru stáli především pánové Brumml a Boháč, kteří se nejvíce zasloužili o propagaci této deskové hry. Mezi aktivní hráče patřili, k již zmíněným zakladatelům, také Mleischhanz, Koštejn, Němec, Rosa, Vacka, Albrecht, Blažek, Bouček, Goldstein, Hatlák, Chaloupka, Jarčar mladší, Janda, Pátý, Soubusta, Weinzettl, Zeman a další. Již 5. února 1928 byl uspořádán první zápas odboru proti šachovému kroužku reálného gymnázia. V rámci všesportovní slavnosti, pořádané DSK Tábor k oslavě desetiletého jubilea československého státu, byla sehraná simultánní partie Jindřicha Studenovského, který hrál na 5 šachovnicích zároveň. Dne 9. června 1928 sehrál šachový odbor DSK utkání proti dalšímu z Tábořských spolků „Fiala“. O výsledku tohoto zápasu bohužel zdroje nevyprávějí. V prvních dvou letech fungování odboru bylo sehráno 18 mistrovských zápasů. V neděli 24. března 1929 odbor uspořádal turnaj o přeborníka města. Jednalo se o turnaj v bleskovém šachu a přizváni byli také hráči gymnaziálního kroužku. Celkem se turnaje zúčastnilo 12 hráčů a vítězem se stal Brumml. V tomto roce se šachisté zúčastnili také všech šesti soutěží o mistrovství Tábora a také „Fialova memoriálu“, který byl pořádán v letech 1929–1930. Dosažení 2. místa v mistrovství města Tábora můžeme považovat za velice slušný výsledek. Vítězem mistrovství se stalo družstvo spolku „Fiala“. Družstvo DSK se také zúčastnilo všech simultánních partií pořádaných spolkem „Fiala“. Dne 5. července 1929 byla uspořádána slavnostní schůze jihočeské šachové župy v Táboře. Členové šachového odboru DSK se této schůze rovněž zúčastnili a také se podíleli na komparzech při hře živé šachové partie „Bitva u Zborova“, která byla sehrána na

---

¹³⁹ Simultánní partie je zpravidla exhibiční vystoupení, ve kterém šachový mistr hraje více zápasů na dvou a více šachovnicích zároveň.

¹⁴⁰ Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 58.

Jihočeské výstavě v Táboře. Rok 1930 znamená pro šachový odbor úpadek jak po stránce výkonnostní, tak i co se týče členské základny. Několik důležitých postav odešlo z tábořského odboru, jako například Boháč, který založil šachový kroužek v nedalekých Černovicích. V tomto roce se zbytek hráčů odboru šachistů DSK Tábor přihlásil do soutěže Jihočeské župy šachové.¹⁴¹

Po založení šachového odboru DSK byl založen ještě jeden šachový kroužek: „Šachový odbor Akademického spolku Štítý“. Roku 1934 se tábořský Jaroslav Ferra společně s jednatelem Ústřední jednoty českých šachistů J. Loumou zúčastnili jednání Mezinárodní šachové federace, která vypsal soutěž o návrh na jednotné pojmenování šachových zahájení. Útrapy v období před druhou světovou válkou opět odsunuly činnost spolků do ústraní. Ne jinak tomu bylo i u šachistů. Zachoval se pouze podnik známý jako „Ferrův memoriál“, tedy turnaj za účasti tábořských, českobudějovických a píseckých šachistů. Ani členové šachistického hnutí nebyli ušetřeni pohrom války. Do koncentračních táborů byli odesláni jeden ze zakladatelů odboru DSK J. Brumml, jednatel R. Mixa, členové Friš a Šedivý, a nakonec také v červenci 1942 Jaroslav Ferra. Kromě R. Mixy se nikdo z nich domů nevrátil.¹⁴²

Obrázek 14. Členové šachového odboru DSK v roce 1933. Stojící odleva: Loskot, jednatel Hejný, dr. Jirků, Melena, Šůla, Ferra, Bouček, Klejna, Látal, Chaloupka, Blažek; prostřední řada odleva: Rosa, Vojta, Janda, Procházka, Krach, Koštejn, předseda Zrzavecký, pokladník Šedivý, Novák, Thiele; sedící odleva: Lahodný, Ostrý, Pekač, Brumml, Hanuš, Beneš a Brož. Fotografie z Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

¹⁴¹ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK, s. 43–47.

¹⁴² Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 58.

6.6 Tenis

Na jaře roku 1914 sehráli táborští tenisté první meziměstské utkání s I. ČLTK Praha, za které nastupovali ti nejlepší tenisté českých zemí té doby. Po prvním dnu však věhlasný pražský klub prohrál s venkovským družstvem z Tábora. Pražský klub reagoval povoláním nejlepšího hráče té doby Ing. Vladislava Žemli, který nakonec svá utkání zvládl a celkový výsledek upravil na 8:7 pro I. ČLTK Praha. V období první světové války nastal útlum v činnosti všech spolků, a ne jinak tomu bylo i u tenisu.¹⁴³

V roce 1920 se do čela klubu, do funkce předsedy dostává doktor G. Burian a tenisový klub zahájil sezonu na nově upraveném hřišti. O rok později svolali profesor Heršálek a juc.¹⁴⁴ Jiří Hart všechny hráče a přátele tenisu k ustanovení Lawn-tenis klubu v Táboře. Z kroužku se tímto tedy stal tenisový odbor. Ten se postaral, aby nová sezona započala na precizně upravených hřištích. Nábor členů rozšířil členskou základnu a od každého byl vybírán roční příspěvek 120 korun. Tohoto roku vznikly dva nové kurty „Ve Vilové čtvrti“. Tenisové dění v Táboře se tak začal formovat na třech různých místech („Na sladovně“, „U Fišlů“ a „Ve Vilové čtvrti“), čímž vznikala rivalita mezi jednotlivými dějišti a také velice prospěšná konkurence. Hráč tenisového odboru v Táboře Rudolf Ehrlich se zúčastnil mezinárodního turnaje pořádaného I. LTC Vídeň a ve velice silné konkurenci dokázal dosažením skvělého třetího místa ve dvouhře mužů, že v Táboře je tento sport velice oblíbený a jsou zde vychováváni velmi zdatní hráči, kteří dokáží obstát i v mezinárodní konkurenci. Sehnat finanční prostředky pro činnost klubů bylo v době po první světové válce velice obtížné. V sobotu 1. prosince 1923 byla uspořádána Mikulášská zábava, na jejímž pořádání spolupracovaly LTC Tábor, Veslařský klub Jordán a Sport klub Tábor. Zábava se konala v prostorech velké dvorany tábořské Střelnice a o její výtěžek se všechny tři kluby férově rozdělily.¹⁴⁵

Tenisová sezona se v roce 1924 nesla ve znamení prosazení tábořského tenisu na celonárodní scéně. Hráči tábořského LTC se úspěšně účastnili přátelských i meziměstských zápasů, kterých je v této sezoně tolik, že narůstaly téměř do podoby pravidelné soutěže. Tato zlomová sezona také dala základ pro pravidelnou soutěžní

---

¹⁴³ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 7–8.

¹⁴⁴ Kandidát obojího práva, titul používaný do roku 1953.

¹⁴⁵ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 9.

zápasovou praxi. Na soupisce LTC Tábor můžeme najít tyto jména: Rudolf Ehrlich, doktor Hort, Ing. Sovák, Josef Šáda, Karel Šáda, Karel Svoboda, doktor Guttman, doktor Fertheitmer, Křečan, Žižka, bratři Václav a Antonín Rudolfové a Miroslav Chvála, který se přidal v průběhu sezony. Na ženské soupisce byly Mička Mendlová, M. Vávrová a slečna Schicková. V této sezoně se dařilo i výsledkově, kdy LTC Tábor podlehl pouze družstvu tenistů z Písku v poměru 6:8. Výhry si připsal s těmito soupeři: LTC České Budějovice 9:2; LTC Budweis 11:3; LTK Benešov 5:3, (v Benešově 10:4) a Strakova akademie Praha 9:7 (odvetné utkání hrané v Praze bylo kvůli dešti přerušeno a o vítězi musel rozhodnout za stavu 6:6 los, který přál domácím, a tak hráči LTC Tábor v Praze prohráli 6:7).¹⁴⁶

V neděli 9. srpna 1925 přijali pozvání k návštěvě Tábora jedny z nejvýznamnějších postav bílého sportu v celých dějinách tohoto sportovního odvětví. Do města zavítali mistr republiky Karel Koželuh, který v tomto roce získal zlatou medaili na mistrovství Evropy v hokeji a také se stal profesionálním mistrem světa v tenise. S ním přijely také slečna Koželuhová a slečna Zahnová.¹⁴⁷ Při této příležitosti byl v periodiku Tábor otisknut článek, ve kterém byl zmíněn veliký pokrok od dob úplných začátků tohoto sportu ve městě.¹⁴⁸

Po vzoru LTC Tábor vznikly dva nové kurty v rámci SK Planá nad Lužnicí a 17. června 1926 byl založen i Lawn-tenisový klub v Soběslavi. Na nově postavených kurtech v Plané nad Lužnicí je uspořádán ještě tohoto roku turnaj, kterého se zúčastnili hráči i hráčky z AC Sparta Praha, Čerčan, Tábora, Pražského LTC, Bechyně, Pelhřimova a Třeboně. I v této nabyté konkurenci dokázala ženský turnaj vyhrát Rudolfová z Tábora. Muži z LTC Tábor se umístili na třetím místě v turnaji ve dvouhře a ve čtyřhře se umístili dokonce na místě druhém. Poprvé se v republikové konkurenci představil i budoucí reprezentant Karel Šáda. LTC Tábor porazil LTC Pelhřimov 9:8 na zbrusu nových kurtech v Pelhřimově. Na turnaji v Českých Budějovicích třetí místo získali doktor Vladimír Rudolf a Mička Mendlová, reprezentující táborský tenisový klub.¹⁴⁹

---

¹⁴⁶ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 9.

¹⁴⁷ Tamtéž, s. 11.

¹⁴⁸ Tábor, 16. srpna 1925.

¹⁴⁹ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 11–12.

Dne 19. dubna 1927 je uspořádána valná hromada LTC Tábor v klubovně hotelu Nový. Na schůzi byli přijati noví členové klubu a také je zde projednáno pořádání mezinárodního turnaje v Táboře. Ve stejném roce začal růst zájem o tenis i v nedaleké Soběslavi, kde místní klub začíná trénovat na již zmíněných dvou nových kurtech. Nejlepší tenisté z LTC Tábor do Soběslavi pravidelně dojížděli, aby pomohli místním v začátcích s tréninkem a výcvikem. Velký tenisový talent Karel Šáda se na mezinárodním turnaji pořádaném LTC Praha stal mistrem Československé republiky v kategorii juniorů, když ve finále zdolal rovněž talentovaného Čihaře ze SK Plzeň. O tom, že je tenis v Táboře na velice dobré úrovni hovoří skvělé výsledky z celé sezony, kdy hráči a hráčky LTC Tábor dokázali porazit LTK Benešov, Pelhřimov, SK Plzeň, SK Volyni a další velké tenisové kluby. Tyto triumfy jim na konci sezony přináší titul „nejlepší venkovský tenisový klub“.¹⁵⁰

Obrázek 15. Turnaj na táborských kurtech uspořádaný ve 20. letech 20. století. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska0909.jpg>.

Vrcholem nabyté sezony 1927 byl zajisté I. Velký mezinárodní turnaj. Poprvé v dějinách Československá asociace propůjčila místo konání celostátního turnaje do jiného místa, než byla Praha. Ještě před startem byl o turnaj obří zájem. Na ústředí LTC

---

¹⁵⁰ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 12.

Tábor přišlo 350 přihlášek z 16 měst celé Československé republiky od 96 hráčů i hráček. Mezi přihlášenými nechyběl ani hvězdný Karel Koželuh, tehdejší profesionální mistr světa. Turnaj byl rozdělen do těchto disciplín:

- dvouhra mužů – vítěz: Karel Koželuh
- dvouhra žen – vítězka: Týřová
- čtyřhra mužů – vítězové: Soyka a Havelka (2. místo bratři Šádové z LTC Tábor)
- smíšená čtyřhra – vítězové: dr. Rudolf a Rudolfová z LTC Tábor

Tento turnaj byl pořádán pouze na třech kurtech – na dvou „Ve vilové čtvrti“ a jednom hlavním dvorci „Na Sladovně“. Dá se říci, že tento turnaj byl vyvrcholením počáteční etapy vývoje tenisu v Táboře. Díky velmi tvrdé a obětavé práci všech členů a přátel tenisového klubu mohl být tento turnaj uspořádán a mohly být položeny stabilní základní kameny tradici bílého sportu ve městě Táboře. Tenis se začal těšit oblibě i za zdmi místního gymnázia na Klášterním náměstí, kde studenti hráli na školním dvoře právě tento sport. O prázdninách pořádali studenti první turnaje na provizorním kurtu v Masarykově domě. Poprvé zde zvítězil mladý Vladimír Votýpka. V neděli 9. října 1927 byl uspořádán zápas mezi táborskou reálkou a gymnáziem. Gymnázium zvítězilo výsledkem 4:2, přičemž v sestavě byli Kostlivý, Šedivý, Rein a Votýpka. Za reálku do zápasu nastoupili Soubusta, Šváb, Vacka a Novák.¹⁵¹

Kdo by byl řekl, že po tak úžasné sezoně pro celou tenisovou obec, jakou byla sezona 1927, může být ta další ještě o něco lepší. Opravdu tomu tak bylo a rok 1928 je zapsán zlatým písmem do dějin tenisového klubu v Táboře. Počet zájemců o tenis stoupl nad úroveň, kterou byla schopna uspokojit dosavadní hřiště. Proto je zadán architektům F. M. Klímovi a J. Langovi projekt výstavby nových kurtů. Na této velice těžké práci se podílelo jak mnoho členů klubu, tak i lidé ze správy města. Ideálním místem pro vznik nových kurtů byla vybrána lokalita pod jordánskou hrází „U vodopádu“. Dříve zde byla skládka a protékala tudy městská stoka. Celkový náklad na stavbu se vyšplhal k obrovským 270 000 Kčs. Stavební práce započaly 27. září 1927. Nejprve musela být zavezena bývalá městská stoka a terén tím tak měl být zarovnan.

---

¹⁵¹ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 13.

Tato první etapa si vyžádala zavézt sem 696 vozů kamene a šterku, 1 524 vozů zavážky a 200 vagónů škváry. Bylo zde vykonáno 5 914 hodin zednických prací, 11 631 hodin prací dělnických a 236 hodin tesařských prací. Celková plocha nového sportoviště měla výměru 5 554 x 5 872 metrů. U nově zbudovaných kurtů byla také postavena zbrusu nová klubovna, která měla být reprezentativní budovou nejen tenisového klubu, ale i města jako takového. Slavnostní otevření nového sportoviště se odehrálo dne 15. července 1928. Při této příležitosti byla uspořádána exhibice mistra světa Karla Kuželuha s jeho bratry Janem (mistr Československa), Aloisem a dalšími hráči z Prahy. Tuto exhibici sledovalo z ochozů „Na Nových dvorcích“ neuvěřitelných 1 500 diváků. Na zbrusu nových kurtech byl toho roku uspořádán II. tábořský tenisový turnaj. Do turnaje se přihlásilo celkem 145 hráčů. Celkový počet přihlášek do všech disciplín přesahoval 650. Kromě mistrovství Čech se v rámci turnaje konalo i mistrovství Jižních Čech. Mistrem Československa ve dvouhře mužů se na domácí půdě stal Karel Šáda. V této nabyté sezoně byl uspořádán také první Sokolský turnaj. Název turnaje byl Mistrovství župy Žižkovi a jednalo se o první sokolské tenisové závody. Zúčastnili se bratři a sestry z Bechyně, Jindřichova Hradce, Tábora, Soběslavi a Mladé Vožice. Mužskou dvouhru vyhrál Soubusta, ženskou dvouhru ovládla Zelenková a smíšenou čtyřhru vyhrál právě pár utvořený z těchto dvou šampionů v soutěžích jednotlivců. LTC Tábor zakončil skvostnou sezonu vítězstvím na klubovém mistrovství Vysočiny, které se konalo v Pelhřimově. LTC Tábor tento podnik ovládl v sestavě Josef Šáda, bratři Rudolfové a M. Rudolfová. Ti porazili družstvo domácích z Pelhřimova a družstvo Vyšehradu.¹⁵²

Od 3. do 7. července 1929 byl pod záštitou LTC Tábor pořádán III. tábořský turnaj o mistra Československé republiky, Jižních Čech a Tábora. Zajímavostí tohoto turnaje byla účast Jihoafričanky Miss Petschel.¹⁵³

O rok později je konáno mistrovství Jižních Čech družstev. V konkurenci družstev z Pelhřimova, Českých Budějovic, Soběslavi, Jindřichova Hradce, Písku, Humpolce, Benešova a Volyně, LTC Tábor zvítězil a poprvé získal titul Mistra Jižních Čech. O tehdejší nadvládě tábořského tenisu svědčí i výsledky zápasů, ve kterých si LTC

---

¹⁵² Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 14–17.

¹⁵³ Tamtéž, s. 17.

Tábor poradilo s těmito soupeři: Soběslav 15:0, Pelhřimov 13:2, Jindřichův Hradec 13:2, Humpolec 14:1, Volyně 11:4, Písek 12:3, Benešov 9:6 a České Budějovice 15:0. To, že se tenis v Táboře nehrál pouze v rámci tenisového klubu dokazuje i nově rostoucí kurty pod záštitou sokolské obce. Byly zřízeny dvorce v Tabákové továrně, v „Lučební továrně“ a dvě nová hřiště byla zbudována také na sokolském cvičišti. Tábor potvrdil svou dominanci v tomto sportovním odvětví i na úrovni Sokola, když družstvo sokolů z Tábora získal první místo na I. župním turnaji jednotlivců v Jindřichově Hradci ve smíšené čtyřhře (Rudolf a Rudolfová), doktor Rudolf je druhý v singlu mužů a Vladimír Votýpka zvítězil v kategorii juniorů. Od 10. až do 13. července 1930 se konal již IV. ročník Táborského turnaje, kterého se zúčastnilo 110 hráčů a hráček z celé Československé republiky. Opět se hraje soutěž o mistra Čech a souběžně i Mistrovství Tábora. Podruhé kategorii juniorů ovládl talentovaný hráč z LTC Tábor Vladimír Votýpka. Třetí ročník mistrovství Vysočiny byl uspořádán na tradičním místě – na kurtech v Pelhřimově. Toto mistrovství toho roku vyhrálo družstvo z Brna. Druhé skončilo družstvo LTC Tábor, které odehrálo turnaj ve složení: doktor Šáda, bratři Rudolfová a M. Rudolfová.¹⁵⁴

Oddíl se kvůli stavbě nových kurtů dosti zadlužil. Téměř čtvrt milionu splácel z nájmu kurtů a dalších prostředků, které se klubu podařilo vydělat. V zimním období nové kurty polévaly vodou, sloupky držící síť vytáhly a vznikala tak kluzišťe. Šatny a klubovna se změnila v místo pro ohřátí se v chladném počasí. V lednu je založen hokejový odbor v rámci LTC Tábor. Do čela nově vzniklého odboru byl zvolen A. Rudolf. Mění se i vedení oddílu tenisu – předsedou byl zvolen doktor Kopečný, místopředsedové byli A. Guttman a A. Rudolf. Správcem lední sekce byl zvolen K. Hojovec. Dne 11. ledna 1931 byl uspořádán exhibiční zápas, na který přijal pozvání vítěz turnaje ve Vysokých Tatrách a vítěz Spengler Cupu LTC Praha a oponentem mu byl klub Vysokoškolský sport Praha. Do hokejového odboru LTC Tábor přestoupil celý hokejový oddíl Vysokoškolský sport Tábor. Nově posílené mužstvo LTC Tábor porazilo mistra Jižních Čech SK Písek v poměru 4:1 a také AC¹⁵⁵ Stadion České Budějovice vysoko 6:2. Když zima přešla a hokej na upravených dvorcích opět vystřídal tenis, tak

---

¹⁵⁴ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 18.

¹⁵⁵ Athletic club.

byl v Táboře uspořádán již V. mezinárodní turnaj. Opět bylo v rámci turnaje hráno jak mistrovství Československa, tak jižních Čech i města Tábora. Zajímavými zúčastněnými byli rakouští tenisté z Vídně Brosch a Decker. Táborští tenisté opět obhájili titul mistra Jihočeské župy tenisové.¹⁵⁶

Ve dnech 20. až 24. července 1932 byl uspořádán VI. tábořský turnaj. Turnaj byl tradičně rozdělen do několika samostatných soutěží (mistrovství Československé republiky, mistrovství Jižních Čech a mistrovství města Tábor). Tento ročník byl zpestřen navíc o soutěž „O pohár Československé Lawn-tenisové asociace“. Jako hráč se turnaje zúčastnil i populární komik Vlasta Burian, kterému los přidělil hned do prvního utkání talentovaného hráče z LTC Tábor Vladimíra Votýpku, který si s Burianem poradil velice rychle a z turnaje ho vyřadil právě v prvním kole. Vlasta Burian i po sportovním nezdaru ve městě setrval a se svým divadelním souborem bavili obecnost na společenském večeru v Biografu Invalidů. Turnaje se zúčastnili i všichni českoslovenští Davis-cupoví reprezentanti – Maleček, Síba, Caska, Šáda, Macenauer, Wachtl, Kopal, Koželuh a Maršálek. Mistrovství Československé republiky ovládl Síba, druhý skončil Maleček a o třetí místo se podělili Macenauer a Caska. Dne 18. srpna 1932 se družstvo LTC Tábor zúčastnilo turnaje v Jistebnici zvaného jako Kulíkův pohár. Vítězem se stal fenomenální Vladimír Votýpka, který poté přidal i obhájený titul mistra Jihočeské župy tenisové. LTC Tábor je tak i díky Votýpkovým výkonům opět nejlepším klubem na jihu Čech.¹⁵⁷

V sezoně roku 1933 nadále jihočeskému tenisu vládne Vladimír Votýpka. Tento neuvěřitelně talentovaný hráč na župním turnaji v Písku zvítězil v juniorské kategorii, ovládl i kategorii singlu mužů, a dokonce se svým partnerem Stolinou vyhráli i deblový turnaj. I díky Vladimírovi Votýpkovi v sestavě družstvo LTC Tábor ani tento rok nenechal nikoho na pochybách, kdo je v rámci jihočeské tenisové župy nejlepší. Ve finále porazil LTC Benešov v poměru 8:2. V sestavě byli společně s Votýpkou i Šáda, Rudolf, Rein, Mendlová a Rudolfová. Vladimír Votýpka se v srpnu tohoto roku zúčastnil i turnaje o titul mistra republiky v kategorii juniorů, který se konal v Pardubicích. Votýpka prošel turnajem hladce a ve finále si poradil s prvním hráčem LTC důstojníků

---

¹⁵⁶ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 19.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 20.

v Praze Jonášem. Jednalo se o nejprestižnější turnaj juniorů té doby na území Československa. VII. ročník mezinárodního turnaje v Táboře si vzala pod záštitu městská rada. Turnaj je konán mezi 20. a 23. červencem a opět si přijel zahrát i legendární Vlasta Burian. Za Tábor se na soupisce objevili Síba, Maleček, Vodička a Maršálek.¹⁵⁸

I v sezoně 1934 se Vladimíru Votýpkovi dařilo. Účastní se turnaje v Třeboni, který byl uspořádán k oslavě 50. let existence místní tenisové organizace SK Třeboň. Turnaj byl odehrán v centru města na pěti písečných kurtech. Votýpka ve finále porazil Metzela. Na VII. Táborský turnaj se 19. až 22. července 1934 sjeli opět nejlepší tenisoví hráči i hráčky té doby (reprezentanti Caska, Pechovský, Šáda, Čikař, Cejnar a další). V rámci turnaje se hrál II. ročník mezinárodního turnaje ČSR,¹⁵⁹ pohár tenisové asociace, mistrovství jižních Čech a mistrovství Tábora. Titul mistra Československa získal Caska, vítězem Poháru československé asociace se stal domácí Vladimír Votýpka, stejně tak získal i titul mistra jižních Čech. Mistrem města Tábora se stal Wolczik. Mistrovství jihočeské tenisové župy se tentokrát konalo v Jindřichově Hradci a vítězem se stal opět skvělý Vladimír Votýpka, který ve finále porazil Švihovce v poměru 3:2 na sety. V mistrovství jihočeské župy družstev po sedmé za sebou titul získal LTC Tábor. Druhý skončil klub z Jindřichova Hradce, třetí LTC Benešov a na čtvrté pozici SK Písek.¹⁶⁰

Tenisovou sezonu roku 1935 hned z počátku zastihly změny ve vedení klubu, když z postu předsedy odstoupil dosavadní představitel doktor Kopečný a na jeho místo nastoupil V. Soumar, tehdejší starosta města. Jednatelům byl zvolen P. Frank, sekretářem doktor Rudolf a pokladníkem se stal Šavrda. O tom, že se klub staral i o přátele sportu a neprofesionální hráče, kteří se hrou opravdu jen bavili a hráli ji ve volném čase, svědčí i pořádání taneční zábavy 19. června 1935. Zábava byla uspořádána přímo na dvorcích. IX. ročník táborského turnaje vzal pod záštitu ministr zahraničí doktor Edvard Beneš, vlastníci vilu v nedalekém Sezimově Ústí. Turnaj se konal 18. až 21. července a pan ministr se i s jeho ženou Hanou osobně zúčastnil všech

---

¹⁵⁸ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 21–22.

¹⁵⁹ Československá republika.

¹⁶⁰ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 22–23.

finálových zápasů. Mistrem jihočeské župy tenisové se stal opět Vladimír Votýpka, když porazil slavného českobudějovického tenistu Prokeše 3:1 na sety. LTC Tábor i díky němu protáhl sérii vítězství v soutěži družstev na osm, když klub dokázal v soutěži zvítězit i tento rok. Druhý se umístil LTC Benešov, na třetím místě LTC Jindřichův Hradec a čtvrté místo obsadil klub SK Písek. V této sezoně se také do Tábora vrátil Československý reprezentant Karel Šáda, který odešel do LTC Praha. Pro tábořský LTC to byla velice kvalitní posila.¹⁶¹

Následující rok nastala výrazná změna ve filosofii vedení klubu, kterou prosadil navrátilce z Prahy Karel Šáda společně s Vladimírem Votýpkou. Klub se nově začal orientovat i na výchovu mládeže. Každé úterý se konal takzvaný členský den, kdy závodní hráči měli povinnost trénovat nové členy oddílu a začátečníky a každý pátek vedli trénink žactva a dorostenců, který byl pro mladé hráče úplně zdarma. Vedení také ustanovilo, že sedmý tenisový dvorec, který nebyl tolik využíván k hraní tenisu, bude nově využit jako oddechový kout. V této sezoně bylo odehráno i několik nadstavbových mezi župních utkání o Pohár doktora Justa. Jihočeskou župu reprezentovali Karel Šáda, Vladimír Votýpka, Prokeš, Švihovec, Bálková a Růžičková. Středočeskou župu tento výběr poráží v poměru 7:2.¹⁶² Župní mistrovství se tentokrát konalo již ve dnech mezi 4. a 6. červencem v Písku. V jednotlivcích přebral mistrovské žezlo od Vladimíra Votýpky další odchovanec LTC Tábor, navrátilce Karel Šáda. Duo Šáda a Votýpka společně zvítězilo i ve čtyřhře. Vladimír Votýpka vyhrál turnaj o mistra města Písku a s doktorem Rudolfem ovládli i čtyřhru v rámci tohoto turnaje. Družstvo LTC Tábor se po deváté v řadě stalo mistrem Jihočeské župy tenisové. Desátý ročník Táborského turnaje byl odehrán znovu i jako mistrovství Československa. Konalo se od 16. do 19. července 1936 a opět nechyběli ani reprezentanti jako Cejnar, Caska, Drobný, Krásný, Stutzová a Drtinová.¹⁶³

Dne 14. dubna 1937 byla uspořádaná členská schůze LTC Tábor, ve které bylo potvrzeno vedení klubu ustanovené v předchozím roce. Navíc se do vedení klubu dostali na místo sekretáře Šáda, pokladníka Luley a do výkonného výboru Ing. Bouška

---

¹⁶¹ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 24.

¹⁶² O dalším zápasu s výběrem Středočeské župy bohužel informace nejsou.

¹⁶³ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 25.

a doktor Witz. Mistrovství Jihočeské župy tenisové se konalo opět v Písku a po roční pauze na trůn opět usedá Vladimír Votýpka. XI. Táborský turnaj si vzal pod záštitu primátor města Tábora pan doktor Petr Zenkl. Turnaj ovládli hráči z Prahy. Nikdo z domácích se na předních příčkách neumístil.¹⁶⁴

Obrázek 16. Vladimír Votýpka (druhý z prava) na fotografii z roku 1946. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <https://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/35mm/film35mm5959.jpg>.

Sezona 1938 začala Středoškolským mistrovstvím Jižních Čech, které pořádalo reálné gymnázium v Táboře jako manifestaci středoškolského sportu v rámci oslav 20 let trvání Československé republiky. Turnaj se konal 14. a 15. května 1938. V juniorské kategorii se utkali tenisté LTC Tábor proti družstvu z Hluboké nad Vltavou a dokázali zvítězit 3:0. Za Tábor nastoupili Jiří Doležal a Bedřich Müller. XII. ročník táborského turnaje byl opět uspořádán i jako národní mistrovství, mistrovství města Tábor a juniorského mistrovství do 21 let. Turnaj byl pořádán od 21. do 24. července 1938 a odborníky byl hodnocen jako nejúspěšnější turnaj v Československu za tento rok. Na tomto turnaji se poprvé ukázal, tehdy pouze šestnáctiletý Jaroslav Drobný¹⁶⁵

---

¹⁶⁴ Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 26.

¹⁶⁵ Jaroslav Drobný se narodil 12. října 1921 v Praze. Byl to československý reprezentant v ledním hokeji a tenise. V roce 1954 dokázal vyhrát slavný tenisový turnaj Wimbledon. Je členem Mezinárodní tenisové síně slávy i Síně slávy IIHF (Mezinárodní federace ledního hokeje).

z pražského I. ČLTK, který ve finále hlavního turnaje v mužské dvouhře porazil tehdejší světovou čtyřku – R. Menzela, a tak poprvé získal titul mistra Československé republiky. Nedělního finále se měl zúčastnit i tehdejší prezident dr. Edvard Beneš, ale z pracovních důvodů se nakonec zúčastnit nemohl, tak za sebe vyslal ministra průmyslu Fierlingera, který dorazil na finálový den i se svou chotí. V župním mistrovství se LTC Tábor nepovedlo dosáhnout na jubilejní desáté vítězství v tomto turnaji. Vyhrálo družstvo z Českých Budějovic. Malou útěchou byl triumf Karla Šády a získání titulu přeborníka župy. Klub z Tábora se také účastní turnaje v Pacově, který byl pořádán u příležitosti oslav 15letého trvání klubu. LTC Tábor v nejsilnější možné sestavě (K. Šáda, V. Votýpka, M. Zrzavecký a bratři Rudolfové) v konkurenci 10 družstev obstál na výbornou a z Pacova si odvezli pohár za první místo, který hráčům předal sám starosta města Kohout. Klub se s touto sezonou rozloučil druhým místem na Mistrovství Českomoravské vysočiny. Turnaj hraný v Pelhřimově vyhrálo družstvo I. ČLTK Praha.¹⁶⁶

6.7 Atletika

Po první světové válce se atletická činnost ve městě soustředila do SK Tábor, který byl založen roku 1917. Klub se stal střediskem jihočeské atletiky a výsledky jeho členů můžeme považovat za opravdu jedny z nejlepších, kterých se kdy tábořské atletice podařilo dosáhnout. Zajímavé bylo, že v této době neměli atleti žádné sportoviště. Sportovalo se na hřišti „U sloupu“, v místě silniční křižovatky Praha–Písek.¹⁶⁷

Nejznámějším atletem té doby byl první světový rekordman českých zemí, trojnásobný účastník i medailista z olympijských her (1928, 1932, 1936) František Douša, který proslul svými výkony ve vrhu koulí (rekordních 16,20 metru – 24. září 1932 v Praze). František Douša se narodil 23. října 1908 na samotě Lhota, asi kilometr severně od Plané nad Lužnicí. Pocházel z rodiny zemědělců, což se poté projevilo na jeho fyzické kondici. Atletika ho oslovila až v kvartě na tábořském reálném gymnáziu v roce 1924 – tedy v době, kdy bylo v českých zemích velice diskutované téma

---

¹⁶⁶ Novák, J. (1969). *Tenis na Tábořsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 28.

¹⁶⁷ Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 62.

olympijského hnutí. Lehké atletice záhy propadl, pořídil si první nedokonalý oštěp a zhotovil si primitivní disk (nejprve z kamene, později z dubového dřeva, které pobíl plechem a vyvážil olovem). Jeho královská a rekordmanská disciplína – vrh koulí, ho zpočátku vůbec neuspokojovala, protože se koulí nedalo vrhnout do takové dálky, jako s oštěpem či diskem. K organizovanému tréninku se dostal velkou náhodou, když zmeškal vlak domů a tento čas využil návštěvou odpoledního tréninku reálky. Při pohledu na svěřence házející pravým oštěpem neodolal a prvním svým hodem překonal jihočeský dorostenecký rekord.¹⁶⁸ Hned o víkendu byl nominován do družstva, které se postavilo proti družstvu Nymburka. V hodu oštěpem i vrhu koulí skončil druhý. Poté se začal připravovat systematictěji než doposud. Začal v rámci přípravy trénovat i skok do výšky. V roce 1927 se zúčastnil středoškolských závodů v Českých Budějovicích o pohár Y. M. C. A.¹⁶⁹ Vyhrál zde v hodu oštěpem (43,8 m), hodu 2 kg diskem (34,8 m), vrhu 7,5 kg koulí (12,12 m), skoku dalekém (580 cm) a skoku do výšky (160 cm). V té době vrhal koulí jedině z místa, protože neovládal techniku s poskokem. Hned po maturitě vyplnil přihlášku do pražské Slavie. Ještě v červnu se zúčastnil svého prvního mistrovství v Praze. Ve vrhu koulí se s výkonem 12,68 cm umístil na třetím místě a byl zařazen mezi seniory. Začal ho trénovat trenér Miroslav Šustera, kterého předcházela pověst velmi kvalitního kouče a nebylo to náhodou.¹⁷⁰ Jeho výkony se pod jeho vedením stále zlepšovaly a na konci roku dosáhl na hranici 13,74 m. O rok později, tedy 1928 poprvé překonal československý rekord výkonem 14,04 m. Stal se tak prvním československým atletem, který překonal hranici 14 metrů. Tento rekord posunul v soutěži ještě dvanáctkrát. Také v hodu diskem se mu velice dařilo. V tomto roce se stal československým rekordmanem díky hodu o dále 44,30 metrů. Zúčastnil se LOH¹⁷¹ roku 1928 konaných v Amsterdamu. Výsledky se ovšem nedostavily a František Douša vypadl již v kvalifikaci, a to jak ve vrhu koulí, tak i v hodu diskem. Poprvé se však mohl představit na vrcholné akci světa a poměřit se

---

¹⁶⁸ Janecký, A. (1946). *Slavné postavy naší atletiky*. Praha: Českomoravské akciové tiskařské a vydavatelské podniky v Praze II, s. 387–388.

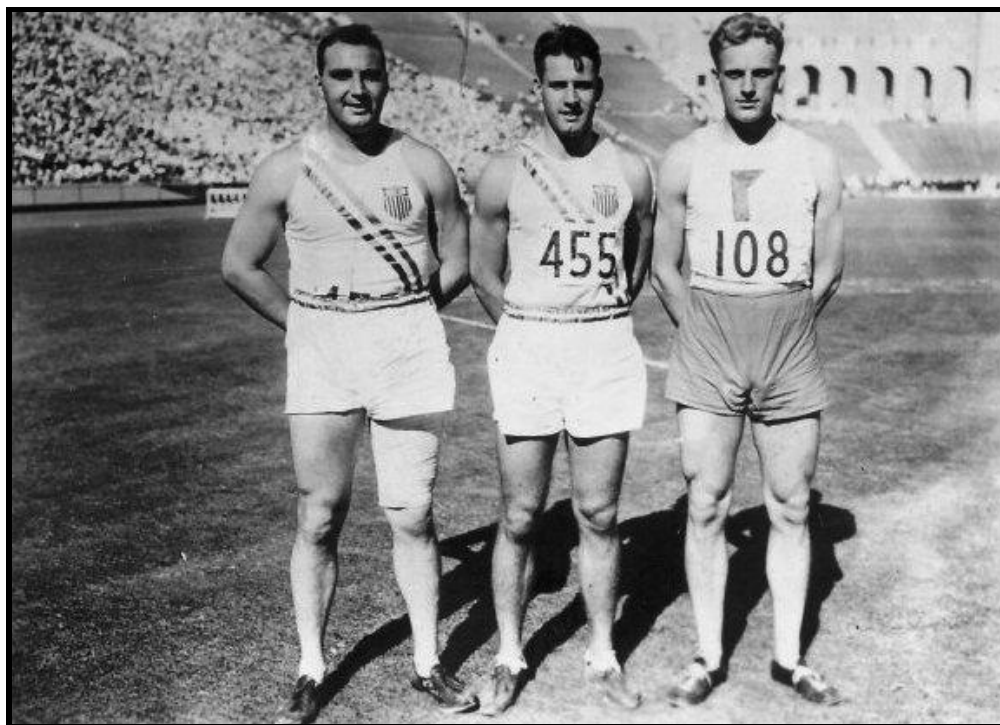
¹⁶⁹ Young Men's Christian Association – křesťanské sdružení mladých lidí.

¹⁷⁰ Janecký, A. (1946). *Slavné postavy naší atletiky*. Praha: Českomoravské akciové tiskařské a vydavatelské podniky v Praze II, s. 389.

¹⁷¹ Letní olympijské hry.

s nejlepšími diskaři a vrhači planety té doby. Rok 1932 byl pro jeho kariéru tím nejúspěšnějším. Do LOH v Los Angeles tedy odjížděl v pozici jasného favorita. V tréninku se mu dařilo překonávat hranici 16 metrů běžně. V olympijské soutěži si však druhým pokusem obnovil zranění v lokti, takže byl počítán pouze první pokus s hodnotou 15,81 metrů, který stačil pouze na třetí místo (první Sexton vrhl kouli do dálky 16 m a druhý Rothert do dálky 15,67 m. Oba pocházeli z USA.). V hodů diskem se umístil na 15. místě. Na podzim výkonem 16,20 metrů, který se mu povedl na utkání ČSR a Polska v Praze, se dostal do pozice světového rekordmana. Rok 1941 znamenal konec jeho sedmnáctileté kariéry, ve které se stal osmnáctkrát mistrem Československa a jeho jméno bylo známo po celém světě. Po aktivní kariéře se věnoval trenérské činnosti v pražské Slavii, v jejíchž barvách závodil právě těch osmnáct mistrovských sezon.¹⁷²

Obrázek 17. František Douša (č. 108) na OH v Los Angeles v roce 1932. Fotografie převzatá ze stránky wikipedie o Františku Doušovi. (2018). Získáno 11. prosinec 2018, z https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/00/Franti%C5%A1ek_Douša_OH_1932.jpg

Atletice se dařilo také v rámci Dělnického sportovního klubu v Táboře. V roce 1923 byl ustanoven atletický odbor, který si vzal za úkol poskytovat v rámci klubu co

---

¹⁷² Janecký, A. (1946). *Slavné postavy naší atletiky*. Praha: Českomoravské akciové tiskařské a vydavatelské podniky v Praze II, s. 390.

možná nejvšestrannější tělesnou výchovu. Ve vedení nově vzniklého odboru v rámci DSK byli K. Novák, coby předseda; J. Šedivý a F. Holler. Hned od založení odbor pořádal závody v Táboře, ale i vyjížděl město reprezentovat jinam po jižních Čechách. Roku 1925 byl uspořádán běh kolem Tábora, který domácí družstvo, ve složení Novák, Plocek, Koníček a Arčon, dokázali vyhrát. V této sezoně se Plocek zúčastnil také závodů YMCA v Českých Budějovicích,¹⁷³ odkud si přivezl diplom (jeho umístění prameny neuvádějí). Poté nastává období úpadku odboru atletiky v DSK Tábor. Bylo to zapříčiněno nedostatkem pracovníků v odboru, a právě díky tomu ochabla systematická činnost v odboru.¹⁷⁴

Obrázek 18. Vítězné mužstvo v běhu kolem Tábora z roku 1925. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Obroda přišla až v roce 1928, kdy odbor v rámci Sportovního dne DSK Tábora, pořádaného na počest desetiletého výročí trvání Československé republiky, uspořádal závod štafet na 5x 200 metrů. Vítězství v závodě dosáhla štafeta vysokoškoláků z DSK Tábor. O rok později se běžci z odboru zúčastnili hvězdicové štafety, pořádané

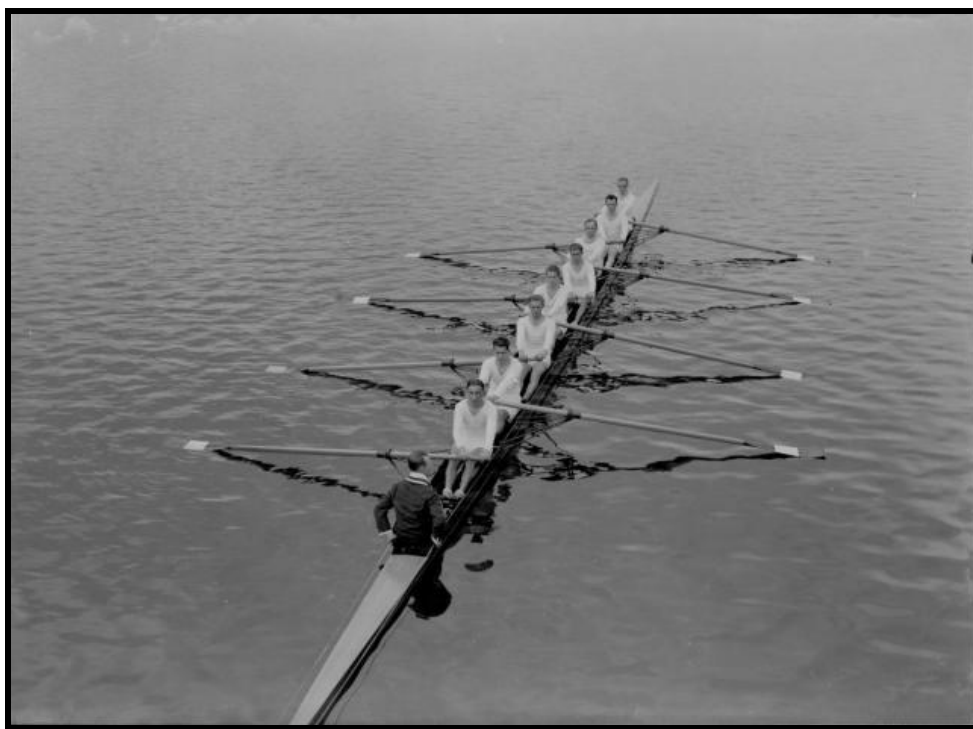
¹⁷³ Tlustý, T., & Štumbauer, J. (2013). Nástin historie atletiky ve sportovním odboru YMCA České Budějovice. *Česká Kinantropologie*, 17(1), 30–43.

¹⁷⁴ Tlustý, T. (2014). Nástin vývoje sportu v místním sdružení YMCA v Českých Budějovicích v meziválečném období. *Studia Kinanthropologica*, 15(1), 37–47.

u příležitosti zahájení Jihočeské výstavy v Táboře. Těžké atletice začala být věnovaná pozornost již v roce 1923, při založení odboru. Nikdy se jí ale v odboru nedařilo alespoň tak, jako atletice lehké. Změna přišla v roce 1928, kdy do DSK Tábor vstoupil bývalý těžkoatletický klub Bořivoj. Pod vedením Studenovského, Brávníka a Samce začalo i právě toto odvětví vzkvétat. Odbor startoval na závodech v Českých Budějovicích, Soběslavi i jinde po republice. Bohužel postupem času ztratil své příznivce a postupně upadal.¹⁷⁵

6.8 Veslování

Po válce se život spolku opět rozběhl, ale pouze do roku 1920, kdy nastává období útlumu. Toto období stagnace trvá až do roku 1926, kdy se předsedou klubu stal pan Antonín Guttmann. Podařilo se opět rozběhnout tréninkový cyklus závodních posádek, který přinesl hned o rok později své ovoce v podobě sportovních úspěchů.¹⁷⁶

Obrázek 19. Osmiveslice veslařů z klubu Jordán na fotografii z roku 1927. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska2230.jpg>.

---

¹⁷⁵ Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK, s. 42.

¹⁷⁶ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 69.

Další úspěch přichází v roce 1930, kdy Veslařský klub Jordán získal Středoškolský pohár, a to jako první venkovský klub. Jednalo se o velice slavnou trofej v juniorské kategorii veslování. Do roku 1933 se však další úspěch nedostavil a opět tedy hovoříme o době jakési stagnace. Opět přichází změna v podobě příchodu kapitána juc. Konráda Listopada do funkce vedoucího závodníků. Pod jeho vedením začínali i závodníci později světového formátu. Jedním z nich byl Karel Mejta, který na Jordáně trénoval v době svých studií na dřevařské škole. Karel Mejta byl člen slavné třeboňské čtyřky, se kterou dokázal zvítězit na OH¹⁷⁷ 1952 konaných v Helsinkách. V Táboře v mládí také trénoval olympijský vítěz Říma z roku 1960 Václav Kozák, který ovládl skifařskou soutěž.¹⁷⁸

6.9 Lyžování

Další organizací orientující se na lyžařský sport byl lyžařský odbor Klubu československých turistů. Právě díky tomuto odboru byl v roce 1923 vybudován první lyžařský můstek přímo ve městě, na místě zvaném „ve Struhách“ nacházející se v Klokotském údolí. Pro nedostatek sněhu byl tento můstek poprvé využit až v roce 1929 při konání závodů, kterých se zúčastnili lyžaři z Tábora, Českých Budějovic a také z Prahy.¹⁷⁹

---

¹⁷⁷ Olympijské hry.

¹⁷⁸ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 69.

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 49.

Obrázek 20. Lyžařské závody konané „ve Struhách“ v roce 1923. Závodník překonávající můstek. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska2522.jpg>.

V roce 1929 převzal roli předsedy Spolku lyžařů a sáňkařů v Táboře profesor František Pech, který tuto funkci zastával až do roku 1935. Byl i vedoucím župního dorostu a stal se skutečně dalším důležitým motorem rozvoje lyžařského sportu v Táboře i okolí. V roce 1937, těsně před druhou světovou válkou, byl uspořádán letní tábor Jihočeské župy Svazu lyžařů republiky Československé v Bredově Mlýně u Tábora. Letní tábor byl uspořádán pro dorostence z celých jižních Čech a vedl ho sám profesor František Pech. Mezi lety 1934–1935 byl postaven lyžařský můstek v Miličíně, a to hlavně zásluhou pánů Karla Lazsáka, hostinského Šabaty a dalších členů a přátel Spolku. Od této chvíle začali táborští lyžaři soutěžit i v závodech sdruženářských. Doba druhé světové války úplně utlumila vývoj i celkově dění kolem lyžařského sportu.¹⁸⁰

6.10 Fotbal

V neděli 6. března roku 1921 se uskutečnila ustavující schůze, kde byl založen Dělnický kroužek, jehož prvním předsedou byl zvolen pan Karel Voráček, jednatelem a zároveň i pokladníkem pan Karel Novák, zapisovatelem Vopálenský a výbor ve složení A. Voráček, L. Šedivý a J. Blažek. Tento kroužek sdružoval dělníky dojíždějící do Prahy za prací. Prvotním záměrem členů Dělnického kroužku bylo hraní kopané pouze ve smyslu

---

¹⁸⁰ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 69.

osvěžení těla i ducha po celodenní práci a trávení volných podvečerů aktivně a na čerstvém vzduchu. Poprvé se členové kroužku sešli s nově zakoupeným míčem na hřišti „Pod Vodopádem“ (u tenisových dvorců místního LTC Tábor). Desítka kamarádů – J. Blažek, A. Rejlek, A. Voráček, K. Voráček, Mašek, Veselý, Macek, Příbramský, Skrejšovský a Novák tak poprvé vyzkoušela nově zakoupený balon, na který si peníze tito nadšenci vybrali mezi sebou. Příspěvek byl kvůli malému počtu členů (první rok existence měl kroužek 22 členů a podporovatelů) ustanoven na 10 Kčs¹⁸¹ týdně. Koncem dubna už kroužek vlastnil dva míče, dresy a oficiálně se jednalo o zápasech.¹⁸² První oficiální vystoupení Dělnického kroužku na veřejnosti, se přes finanční obtíže podařilo uskutečnit už 22. května 1921, kdy byl uskutečněn přátelský zápas proti SK Tábor, který se hrál na hřišti v blízkém Milevsku. Tento zápas skončil debaklem vyzyvatelů z Dělnického sportovního klubu, ale ani to je v budoucí práci neodradilo. Sestava byla následující: J. Doležal, J. Blažek, V. Albrecht, J. Novotný, V. Hrouda, A. Rejlek, K. Voráček, J. Voráček, J. Šedivý, L. Volápenký a kapitán K. Novák. I většina dalších zápasů byla sehrána mimo město Tábor, protože nově vzniklý klub neměl dostatečně velké návštěvy na domácí zápasy, a proto se vyplatilo vyjíždět na zápasy ven. První vítězství mužstva DSK Tábor přišlo v zápase s SK Milevsko, kdy zvítězili v poměru 3:1.¹⁸³ Nejlepší z premiérových zápasů byl sehrán 28. září na hřišti SK Jindřichův Hradec, kde Tábor zvítězil 1:2. Celkově první mužstvo v premiérové sezoně sehrálo 14 zápasů a z toho pouze 4 na domácím hřišti (z toho 5krát vyhrálo, 6krát prohrálo a 3krát remizovalo).¹⁸⁴

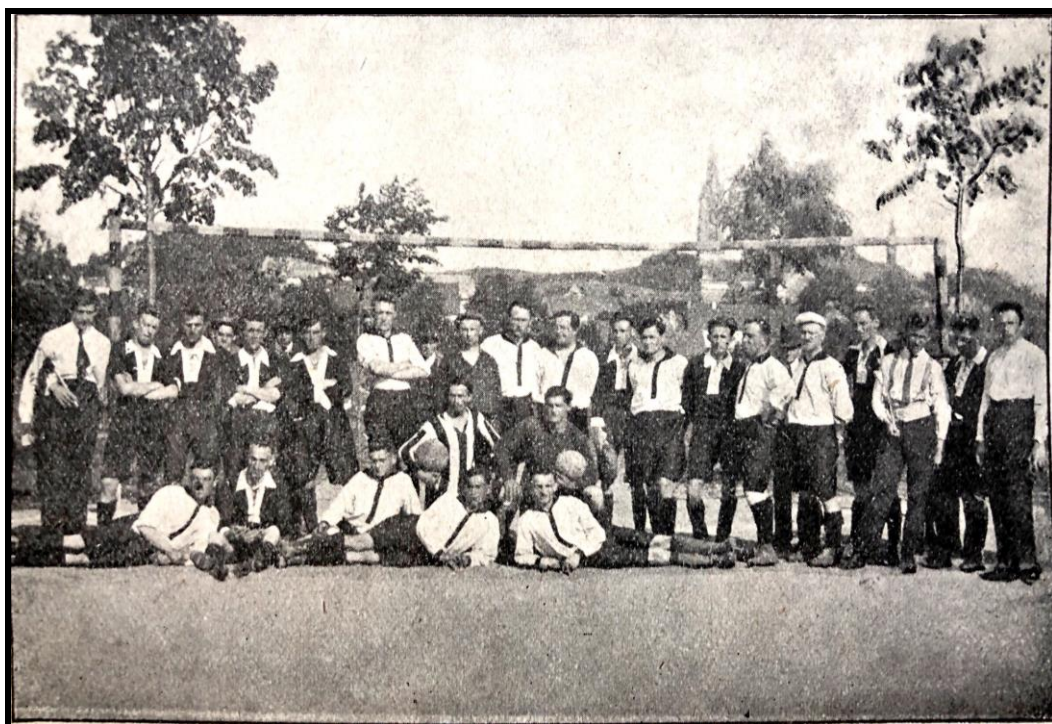
---

¹⁸¹ Korun československých.

¹⁸² Novák, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK, s. 34.

¹⁸³ Koláček, B. (1981). *Almanach 60. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Tisk TJ Vodní stavby Tábor, s. 7.

¹⁸⁴ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 5–6.

Obrázek 21. Fotbalisté DSK Tábor a jejich první oficiální start na hřišti v Milevsku proti SK Tábor, 22. května 1921. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Hned v roce 1922 byl kroužek přejmenován, na základě nově schválených stanov, na klub. Je třeba podotknout, že hráči svými pětikorunovými příspěvky, které klubu odváděli každý týden, financovali celý jeho chod. Tento fakt vysvětluje i prodlevu od založení klubu po první oficiální zápas. Jako i v minulé sezoně hrál DSK většinu zápasů na venkovních hřištích.¹⁸⁵ Nově je ustanoveno i druhé mužstvo, protože zájem o kopanou značně vzrostl. Velice přátelské vztahy panovaly mezi oběma mužstvy a mužstvem SK Chlum, se kterým bylo sehráno několik přátelských utkání.¹⁸⁶

---

¹⁸⁵ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 6–7.

¹⁸⁶ Novák, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 34.

Obrázek 22. Fotbalové mužstvo DSK z roku 1922. Stojící zleva: K. Novák, L. Šedivý, F. Vopálenský, J. Šedivý, J. Červený; klečící zleva: V. Fara, A. Voráček, E. Pykal; sedící zleva: V. Skrejšovský, M. Homolka a V. Hrouda. Fotografie z Petrůň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

V roce 1923 dostalo mužstvo DSK možnost hrát své domácí zápasy na městském hřišti. Výraznější podpora z hlediska mužstvo žene kvítězství nad věhlasnějšími soupeři, například z Benešova, Písku, Českých Budějovic a v tomto roce porazili i městského rivala SK Tábor poměrem 6:3. Na podzim téhož roku se podařilo vyhrát i putovní pohár na turnaji v Benešově, pořádaným místním AFK¹⁸⁷ Benešov.¹⁸⁸

Rok 1924 byl premiérovým rokem mužstva v 1. třídě Jihočeské župy. Hned v prvním roce, kdy mužstvo účinkovalo v této soutěži, se umístilo na krásném třetím místě (mistrem se stalo mužstvo z Písku a na druhém místě skončilo mužstvo SK České Budějovice). Poprvé je DSK uspořádána soutěž o stříbrný putovní pohár – Žižkův pohár. Soutěž je uspořádána v rámci oslav na počest slavného vojevůdce a také po něm nesla název. Prvním vítězem této soutěže se stalo mužstvo DSK Třebíč.¹⁸⁹

---

¹⁸⁷ Amatérský fotbalový klub.

¹⁸⁸ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 8.

¹⁸⁹ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 9–10.

O rok později se přes vleklé spory mezi fotbalovou unií a fotbalovým svazem nehrály zápasy 1. třídy Jihočeské župy. Soutěžní zápasy musely být v tomto roce nahrazeny zápasy přátelskými, a to se funkcionářům DSK Tábor povedlo zorganizovat na výbornou. Na domácím hřišti se v této sezoně představily věhlasné týmy jako AC Sparta Praha, Viktoria Žižkov. Také byl uspořádán první mezinárodní zápas, když pozvání přijalo mužstvo S. C. Süd Wien, který táborští porazili v poměru 4:0. Na podzim byl uspořádán druhý ročník soutěže o Žižkův pohár, který ve svůj prospěch získalo pořadatelské mužstvo DSK Tábor.¹⁹⁰

V sezoně 1926 se již mistrovství Jihočeské župy opět hrálo a DSK Tábor obsadilo slušnou 4. příčku. Žižkův pohár vyhrálo mužstvo SK Slovan České Budějovice. O rok později se mužstvu DSK nepodařilo v mistrovství župy obsadit lepší než 8. místo. Ovšem na podzim si spravili chuť vítězstvím v Žižkově poháru. Mužstvo posílili mladí studenti i borci z rozpadnuvšího se Meteoru Tábor. I s těmito posilami se DSK Tábor podařilo porazit mistra župy SK České Budějovice, na jeho hřišti poměrem 5:3. Roku 1928 uspořádal tábořský DSK sportovní den v rámci oslav desetiletého výročí trvání republiky. Mužstvo se umístilo na 5. místě v mistrovství Jihočeské župy.¹⁹¹

Rok 1929 se nesl ve znamení 10. výročí od založení Jihočeské župy. V rámci oslav klub vytvořil pěknou expozici na Jihočeské výstavě. Další částí programu výstavy byl i přátelský zápas proti profesionálnímu týmu Čechie Karlín, ve kterém domácí DSK prohrál v poměru 5:0. V mistrovství Jihočeské župy se mužstvo umístilo na 5. místě a Žižkově poháru skončilo na druhém místě po prohraném finále s SK České Budějovice v poměru 2:4. Nejlepším střelcem mužstva se stal Jenda Blažek, který vsítil 28 branek, což je celá třetina všech branek týmu.¹⁹² V březnu tohoto roku sehráli také dorostenci DSK Tábor svůj první zápas v historii. Stalo se tak v nedalekých Chotovinách. Dorostenecké družstvo bez tréninku a jakékoli souhry porazilo domácí druhotřídní

---

¹⁹⁰ Tamtéž, s. 10.

¹⁹¹ Tamtéž, s. 12.

¹⁹² Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 13.

mužstvo vysoko 4:1. Dařilo se mu i nadále, když ovládlo svou kategorii v rámci Jihočeské župy.¹⁹³

Jedna z nejslavnějších etap existence DSK je bezesporu sezona v roce 1930. Na jaře získalo mužstvo titul mistra Jihočeské župy a zasloužený triumf korunuje tím, že se mu podařilo soutěži projít bez jediné prohry. Také v Žižkově poháru hraném na podzim mužstvo DSK zvítězilo. První mužstvo se na základě těchto skvělých výsledků smělo zúčastnit vylučovacího turnaje o amatérského mistra Čech. Los DSK ovšem nepřál a hned v prvním kole narazili jeho hráči na finalistu minulého ročníku – SK Mladou Boleslav. V domácím zápase se podařilo favorita porazit v poměru 4:2, ale v odvetném utkání DSK podlehl SK Mladá Boleslav 2:5. Zajímavostí je, že v této mistrovské sezoně naskočilo do soutěžních zápasů jen 14 hráčů, z nichž 9 nevynechalo jediný zápas.¹⁹⁴ Velice dobře se dařilo i dorosteneckému týmu, který za celou sezonu též neprohrál a jako před rokem se stalo mistrem. Vrcholnou akcí dorosteneckého mužstva byl zápas s nejlepším dorosteneckým mužstvem v republice ČAFC,¹⁹⁵ kterému po prázdninové pauze podlehli 1:3.¹⁹⁶

Další rok nastává změna ve způsobu plánování mistrovských zápasů v rámci mistrovství Jihočeské župy tak, že se hraje na dvě kola (I. A třída byla rozdělena na 2 třídy – DSK zůstává v I.A a s dalšími šesti kluby. I. B třída má čtyři účastníky. Rozdělení proběhlo na základě umístění v předchozí sezoně). V této organizačně pozměněné sezoně se mužstvu DSK opět dařilo a v celkovém součtu obsadilo 2. místo. Lepší bylo jen mužstvo SK České Budějovice.¹⁹⁷

---

¹⁹³ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře.* Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 59.

¹⁹⁴ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře,* Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 14–16.

¹⁹⁵ Český Athletic & Football Club.

¹⁹⁶ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře.* Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 59.

¹⁹⁷ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře,* Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 16.

Obrázek 23. Mistrovské mužstvo z roku 1930. Stojící zleva: Dolejš, Florián, Hála, Voráček, Blažek, Chmelíček; prostřední řada zleva: kapitán Knotek, Petrání, Lazsák; sedící zleva: Beran, Plocek, Říha. Fotografie z Petrání, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Již od druhé poloviny sezony předchozí, se tým DSK potýkal se špatnou výkonností. Tento nešvar bohužel přetrval i do sezóny 1933–1934. Stěží se podařilo udržení v I. A třídě. Ze 7 mistrovských zápasů se týmu podařilo získat pouze 5 bodů. Příčinou tohoto razantního úpadku byl odchod starších opor a také branná povinnost hráčů mladších ročníků, kteří se po vojně nevraceli do týmu, ale odcházeli za zaměstnáním. Tento trend poukázal na problém s nedostatkem pracovních míst ve městě, kde by mohli být dobří hráči zaměstnáni. Poprvé v historii klubu musela být odehrána kvalifikační utkání o udržení příslušnosti v I. A třídě proti SK Čtyři Dvory. První utkání na hřišti soupeře DSK prohrálo 0:2, ale domácí zápas mužstvo přesvědčivě ovládlo v poměru 5:0.¹⁹⁸

V další sezoně bídné výsledky pokračovaly. Za zmínku ale jistě stojí první vystoupení klubu za hranicemi Českého státu. O Velikonocích 1934 se DSK zúčastnilo turnaji v Linci v Rakousku, kdy sice oba své zápasy prohrálo (s domácím Lask Linz 2:3 a s Germania FC¹⁹⁹ dokonce 0:6), ale i přesto se tato akce velmi vydařila. Soupeř z Lince

---

¹⁹⁸ Tamtéž, s. 17.

¹⁹⁹ Football club.

přijal výzvu k odvetnému utkání, které se konalo v Táboře na Svatodušní svátky, a to už DSK soupeře přehrál v poměru 4:1.²⁰⁰

V sezonách 1935–1936 a 1936–1937 se mužstvu opět moc nedařilo. Nově příchozí hráči hlavně z řad dorostenců sice hráli dobře, ale absence zkušeností se podepsala na nevalných výsledcích mužstva. I přes to se podařilo zachránit příslušnost klubu v I. A. třídě.²⁰¹

6.11 Lední hokej

Hlavním determinanem pro vznik tohoto sportovního odvětví byly vodní plochy, kterých je dostatek v centru města i v přilehlém okolí. Zamrzlé hladiny zejména vodní nádrže Jordánu a řeky Lužnice umožnily vznik a vývoj hokejového dění ve městě i okolí. Do povědomí se tato hra dostala již v roce 1921, kdy byl založen Dělnický sportovní klub v Táboře, avšak ve větším měřítku se hokej začal hrát až o Vánocích v roce 1924, kdy se při příležitosti bruslení na zamrzlé vodní nádrži Jordáně několik nadšenců rozhodlo vyzkoušet si i hru lední hokej.²⁰² Zakládajícími členy hokejového oddílu byli pánové F. a L. Šediví, S. Samec, F. Vošta, A. Rejlek a další.²⁰³ Důkazem velkého nadšení z nového sportu budiž fakt, že hned o několik dnů po první ukázce tohoto sportu bylo uspořádáno přátelské utkání mezi reprezentanty hokejové asociace a táborskými hráči. V dresu domácích se představil i dr. Řezáč, v té době odborník na pravidla hokeje a milovník hry jako takové. Táborští v tomto utkání zvítězili v poměru 2:1.²⁰⁴ Poté následovala další přátelská utkání s mužstvy, jako jsou Union Žižkov, Sparta Praha, Slavia Praha, Stadion České Budějovice, Bohemians Praha a další. Velkou oblibu v hokeji našli také velmi populární fotbalisté, kteří se díky tomuto sportu udržovali v kondici i mimo jejich sezonu. Mužstvo DSK Tábor dokázalo porazit i věhlasná mužstva

---

²⁰⁰ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: STRÁŽ 202, tiskařské závody n. p. Tábor, s. 18.

²⁰¹ Tamtéž.

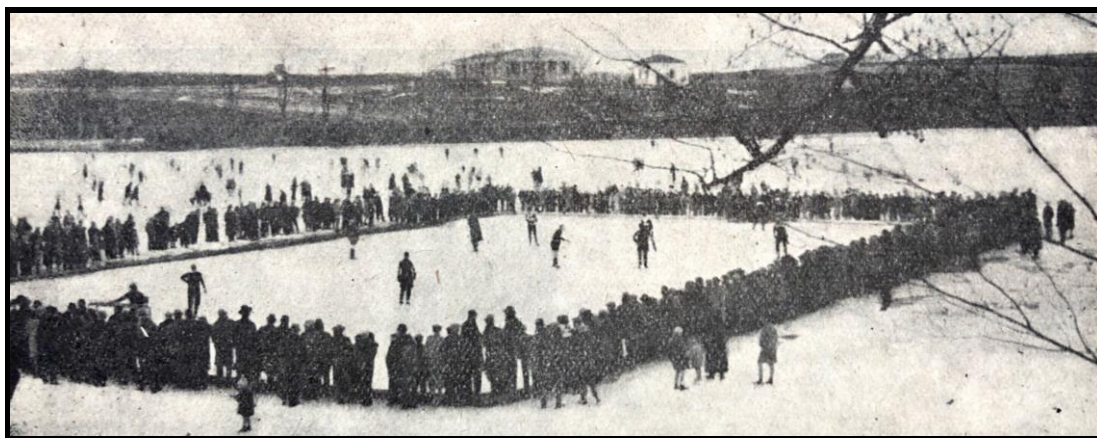
²⁰² Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o., s. 4–5.

²⁰³ Koláček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor, s. 17.

²⁰⁴ Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o., s. 4–5.

z celé republiky, za což bylo považováno za jedno z nejlepších z jižních Čech.²⁰⁵ V roce 1925 byl Tábor vybrán jako záložní místo konání pro mistrovství Evropy v ledním hokeji. Primárním dějištěm byla zvolena Praha, ale z důvodu oblevy v celých Čechách se nakonec mistrovství odehrálo na Štrbském plese a ve Starém Smokovci v Tatrách. Mistrovství tenkrát vyhrálo mužstvo Československa.²⁰⁶

Díky tuhým a dlouhotrvajícím zimám byly výše zmíněné vodní plochy zamrzlé i několik měsíců. Vznikala na nich řada kluzišť i prvních hokejových hřišť obehnaných mantinely a vybavených železnými brankami. Nejlepší takto vybavené hřiště ve městě mělo samozřejmě mužstvo DSK Tábor. Prvním předsedou se stal pan Antonín Holler.²⁰⁷ Zpočátku na zápasy celku DSK nechodilo příliš mnoho diváků. Spíše se jednalo o náhodné kolemjdoucí po jordánské hrázi. Zástupci hokejového dění v Táboře zvažovali i ukončení své činnosti, ale nakonec setrvali ve svém snažení a nepříznivá doba odezněla. Hokeji se posléze začalo dařit i výsledkově a návštěvnost domácích zápasů stabilně přesahovala tisíc diváků, občas do ochozů přišla návštěva přesahující i dva tisíce (zlomová byla sezona 1930–1931).²⁰⁸

Obrázek 24. Hokejové mužstvo DSK Tábor hraje zápas proti mužstvu AC Sparta Praha, který skončil nerozhodně 1:1. Fotografie pochází z února 1930. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

---

²⁰⁵ Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 48.

²⁰⁶ Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o., s. 4–5.

²⁰⁷ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 164.

²⁰⁸ Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 49.

K nejvýznamnějším osobnostem tábořské meziválečné hokejové scény patřili bratři Voborští a Hanes Plocek, který se prosadil i do reprezentace ČSR.²⁰⁹ Právě tato generace dosáhla na největší úspěchy v celé historii tábořského hokeje – dokázali se probojovat do nejvyšší celostátní ligy v ČSR. Další jména z této veleúspěšné sestavy: bratři Wehleové, dr. Mála, Marhula, Ebert, Němec, Motl, Konvalinka, Karpíšek, Šilhavec, Trůbl, Pán, Kasal, Samec, Fait, Maryško, Krump, Jelínek, Prokeš, Vondrák, Zámečník a Zeman.²¹⁰ František Voborský, zvaný Macek, byl vlastně prvním metodikem ledního hokeje v Táboře.²¹¹

V době před druhou světovou válkou hrál DSK Tábor divizi. V sezoně 1936/37 se umístil na třetím místě, o rok později dokonce na místě druhém.²¹²

6.12 Plavání

První oficiální organizace sdružující plavce a zájemce o tento sport byl plavecký odbor DSK Tábor. Odbor byl založen na valné hromadě klubu v roce 1921 a do jeho čela byl pověřen V. Janovský. Hned 21. února tohoto roku začali plavci s tréninkem na otužilecký závod „Napříč Vltavou“. Tohoto závodu se táborští plavci opravdu zúčastnili, Jednalo se již o IV. ročník tohoto závodu konaného v Praze a voda měla pouhé 4°C. Předseda tábořského plaveckého odboru V. Janovský obsadil druhé místo. Tábořská plavkyně Zenklová závod žen dokonce vyhrála a M. Sedláčková obsadila druhé místo. První závody otužilců pořádané plaveckým odborem v Táboře byly uspořádány 4. dubna 1926 v Jordáně. Voda měla 5°C. První místo obsadil Harmach, druhá skončila Zenklová a na třetím místě se umístil předseda odboru V. Janovský. Dne 1. května se plavci z odboru zúčastnili závodů „Napříč Labem“ v Roudnici nad Labem. V červnu odbor uspořádal velké závody, kterých se zúčastnily kluby jako Radbuza Plzeň, ČPK²¹³ Plzeň, ČPK Praha a Hagibor Praha. Dopolední program závodů byl uskutečněn na Jordáně a odpoledne se pak plavci přesunuli na Lužnici, kde závody pokračovaly. Celkem museli závodníci zdolat 2 700 metrů závodní trasy. Na závodech v Plzni, které

---

²⁰⁹ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 20.

²¹⁰ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Tábořsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 165.

²¹¹ Koláček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor, s. 17.

²¹² Tamtéž.

²¹³ Český plavecký klub.

se konaly v červenci, získala titul plavkyně z Tábora Zenklová v disciplíně 100 metrů volným způsobem a v závodě mužů na 1 000 metrů volným způsobem získal pro tábořské barvy druhé místo Janovský. Oba tito závodníci byli ve vynikající formě, což dokládá i výsledek ze srpnového závodu pořádaného Veslařským klubem Jordán v Táboře, kde Zenklová i Janovský ovládli závod ve svých kategoriích. Zenklová zvítězila i v mistrovství žen na závodech v Českých Budějovicích, a to i přes velkou konkurenci dalších 105 plavců a plavkyň.²¹⁴

Obrázek 25. Závodní tým z roku 1928. Fotografie z Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Soutěžní sezona 1927 začala stejně jako sezona první, a to na otužileckých závodech „Napříč Vltavou“ konaných v Praze. V dubnu byl odborem uspořádán další ročník otužileckého závodu doma v Táboře. V červnu tohoto roku se Kolář a Janovský zúčastnili distančního závodu Štěchovice – Praha, jehož celková trasa byla kolem 20 km. V červenci vyjel odbor na závody do Plzně, kde bral Kolář druhé místo a pak i do Českých Budějovic. V srpnu byl pořádán odborem plavců z Tábora distanční závod

---

²¹⁴ Petrář, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 43–44.

Náchod – Tábor, který vyhrál Janovský v čase 59 minut. Poslední závod sezony se konal na konci srpna a byl to závod Veslařského klubu Jordán v Táboře.²¹⁵

V roce 1928, v rámci Sportovního dne na oslavu desetiletého trvání Československé republiky, uspořádal odbor plavecký distanční závod Náchod – Tábor, který vyhrál I. Reiner z SK České Budějovice a na druhém místě se umístil Kolář z DSK Tábor. Dále táborští plavci startovali na podnicích v Praze, Českých Budějovicích, Strakonících a Plzni. Vesměs byla jejich umístění velmi dobrá. O rok později DSK Tábor pořádal vyhledávací závody na Jordáně. Vynikající plavec Janovský v těchto letech plnil povinnou vojenskou službu, proto jeho výkonnost upadla a už ho na předních místech v závodech nevidáme. V roce 1930 byly první pokusy odboru o hru vodního póla. Byl také uspořádán kurz na záchranu tonoucího.²¹⁶

6.13 Cyklistika

Cyklistika jako sportovní odvětví je celkově materiálně náročné, proto tento sport nebyl úplně pro každého, a to se také odrazilo v jeho vývoji, který můžeme označit za pozvolný až pomalý. V Táboře se začaly počátky cyklistiky psát již v roce 1921, kdy Svaz dělnických cyklistů pořádal historicky první závod na trase Měšice – Chýnov – Turovec – Měšice. K hlavním postavám v prvopočátcích tábořské cyklistiky patřili pánové Flígr, Slunečko, Hora, Knotek a Benedikt, který poté pracoval jako jednatel nově ustanovené Tělovýchovné jednoty ČSAD²¹⁷ Tábor. Jedním z nejlepších závodníků této doby byl Samec, který dokázal zvítězit v závodě pořádaném v roce 1923 na trati Opařany – Tábor. V této době jsou také pořádány cyklistické sjezdy spojené s veřejnými vystoupeními a průvody městem. Těchto akcí se zúčastňovalo i 200 cyklistů. Větší nárůst zájmu o cyklistiku a dostupnosti tohoto sportu širší veřejnosti lze sledovat v období kolem poloviny 40. let, kdy v Sezimově Ústí v továrně MAS²¹⁸ začínají

---

²¹⁵ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 44.

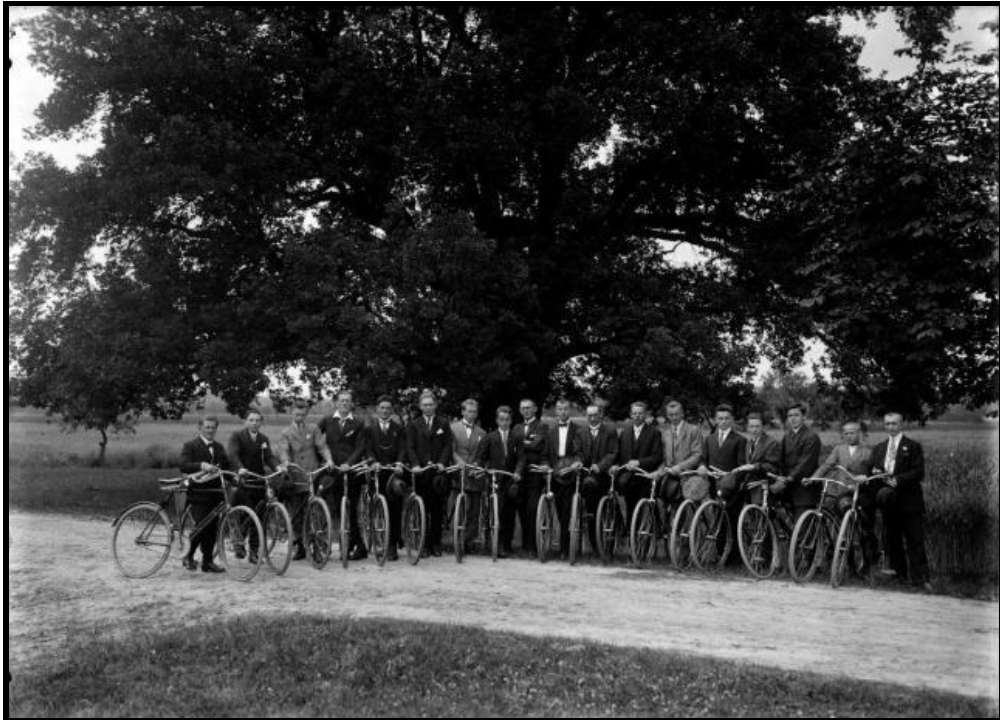
²¹⁶ Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*, Tábor: nákladem DSK Tábor, s. 44–45.

²¹⁷ Československá automobilová doprava.

²¹⁸ Moravské akciové strojírný.

vyrábět jízdní kola. K významným osobnostem cyklistiky této doby patřili Oldřich Míka a Jiří Šalát.²¹⁹

Obrázek 26. Táborští cyklisté pod posvátným dubem v Turovci v roce 1925. Fotografie převzatá z digitálního archivu Šechtl a Voseček. (2017). Získáno 11. prosinec 2018, z <https://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/desky/deska1278-deska1278-ninja.jpg>.

6.14 Zápas

Historie zápasu se začala psát ve staré tábořské čtvrti v blízkosti řeky Lužnice. Říkalo se tam „V Koželuzích“ právě proto, že tam dříve byla stará koželužna. Budova tam stála ještě mnoho let, co tuto funkci plnit přestala, ale stále byla symbolem tvrdé minulosti tohoto místa a všech co zde pracovali. Práce s kůží byla velice náročná a vyčerpávající, tak není divu, že mistři přijímali jen fyzicky zdatné dělníky, kteří se uměli poprat s prací, bídou i se životem samotným. I přes každodenní únavu, která po celodenní namáhavé činnosti přicházela, udržovali mezi sebou dělníci vřelé sousedské vztahy. V roce 1923 dostali oficiální povolení založit svůj vlastní sportovní klub, který nazvali „Bivoj“. V nově vzniklém klubu se věnovali řecko-římskému zápasu.²²⁰ V roce 1925 vstoupili členové klubu Bivoj do nedávno utvořeného Dělnického sportovního

---

²¹⁹ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 31.

²²⁰ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 35.

klubu Tábor. Setrvali v něm však pouze do roku 1929, kdy DSK z důvodu finančních potíží klubu opustili.²²¹ Poté si táborští zápasníci založili opět vlastní klub, který nazvali „Žižka“. Ale ani tento pokus nebyl příliš zdařilý. Opět na zápasníky dolehla finanční tíseň a museli tak opět hledat pomoc a azyl v jiných tábořských sportovních uskupeních. Dalšími pokusy byly začlenění se do sportovního klubu Slavie a později také do klubu Slavoj. Ani jeden z těchto pokusů však nedopadl podle očekávání. Nakonec zápasníci zakotvili opět v Dělnickém sportovním klubu Tábor.²²²

Obrázek 27. Táborští zápasníci v roce 1926. Zleva stojící: Pujr, Hadáček, Čekal, Čadil, Krátoška; zleva prostřední řada: Kadlec, Sula, Grábmuller; zleva spodní řada: Bílek a Berka. Fotografie z Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

6.15 Stolní tenis

Počátky hraní stolního tenisu v Táboře jsou spjaty s osadou „Zlaté opojení“, ke které patřila chata, ve které se scházela nejen mládež, ale i další zájemci, kteří se zde podíleli na společenských, kulturních, a především sportovních akcích. Byl to sport dostupný všem, a navíc si hráči mohli prostřednictvím tohoto sportu udržet kondici i v zimním období. Chata byla postavena již roku 1926 a stála pod bývalým Bredovým

---

²²¹ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 72.

²²² Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 35.

mlýnem a nad hájovnou U Rybáka. Právě zde byly vypracovány a přijaty stanovy tramského sportovního klubu. Prvním předsedou tohoto klubu se stal Vladimír „Pedro“ Laszák. V těchto prostorách se začala rozvíjet proletářská výchova, jejíž rozvíjení bylo hlavním úkolem klubu. Stolní tenis byl často hlavní náplní akcí pořádaných tímto sportovním klubem. Vladimír „Pedro“ Laszák stál u zrodu stolního tenisu na Táborsku a zůstal mu věrný po celý svůj život.²²³ Po čase klub rozšířil hřiště ve družstevní zahradě v Táboře. Na tomto hřišti a v chatě v osadě byly plánovány mnohé sportovní podniky, mezi které patřil neodmyslitelně i stolní tenis.²²⁴

Od roku 1930 začal být stolní tenis organizovaným sportem v Táboře. V této době už to byl nejen uznávaný sport, ale také druh společenské zábavy, který se provozoval v restauračních sálech, hernách i kavárnách. Neoficiálním mistrem Tábora se roku 1930 stal Jan Vacek. V těchto letech byl fenoménem v tomto sportovním odvětví a jen málo kdo ho dokázal alespoň potrápiti v zápase. Roku 1934 však přišel na scénu Karel Karpíšek, který z tohoto pomyslného trůnu Jana Vacka sesadil. Karel Karpíšek byl pověstný levým gardem a používáním obyčejné pátky, se kterou však dlouho vládl stolnímu tenisu na Táborsku.²²⁵

---

²²³ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 55.

²²⁴ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 67.

²²⁵ Tamtéž.

7 Tělesná výchova a sport v Táboře v období II. světové války

Stejně jako první světová válka, tak i ta druhá nikterak nepřispěla k vývoji tělovýchovy a sportu ve městě. Naopak je mnoho spolků násilně rozpuštěno a nemálo členů a činovníků sportovních klubů a organizací odveleli okupanti do koncentračních táborů, kde jich bohužel také většina zahynula. Neustálý dohled a zákazy, navíc posilněný stanným právem, způsobily to, že se sportovní akce konaly jen velice zřídka kdy, a tak ani v kronikách nebylo o čem psát. Láska ke sportu se tak stahuje ze sportovišť a toto smutné období našich dějin přežívá v ústraní. Důkazem toho jest i fakt, že v tomto období nevznikl žádný nový sportovní oddíl a ani žádné do té doby nové sportovní odvětví nebylo do města přineseno.

7.1 Sokol

V roce 1941 byly v důsledku druhé světové války rozpuštěny všechny sokolské organizace a ani táborská jednota nebyla výjimkou. V roce 1945 došlo sice k jejímu obnovení, ale už po 4 letech fakticky zanikla sjednocením československé tělovýchovy. Mnoho bratrů i činovníků bylo umučeno v koncentračních táborech.²²⁶

7.2 Spolek Zora

Další zápis pochází až z listopadu roku 1940, kdy se v zápisní knize objevuje zmínka o smrti starostky ženského spolku Karly Ješové. Národní sepjetí a manifestace v roce 1938 vystřídal, po podepsání Mnichovské dohody,²²⁷ pocit nejistoty a strachu. Němečtí okupanti na jaře roku 1939 obsadili město a v době stanného práva popravili mnoho politických aktivistů. Také spolek Zora byl obviněn z punktování kontrarevoluce a starostka Olga Kopečná byla podrobena výslechu. Trvala na faktu, že spolek Zora je dobročinný, nikoli politický spolek a zaručila se za všechny členky a příznivce spolku. Až v roce 1943 mohly členky uspořádat další valnou hromadu. Roku 1945 bylo město

---

²²⁶ Prchlíková, A. (1992). *Tělocvičná jednota „Sokol“ v Táboře 1883–1948*. Tábor: OA v Táboře, Inventář B 68/201, s. 3.

²²⁷ Dohoda mezi Německem, Itálií, Velkou Británií a Francií o odebrání oblastí Československého pohraničí. Tyto oblasti byly následně začleněny do Německé říše. Dojednána byla 29. září 1938 v Mnichově.

osvobozeno a spolková činnost opět začínala vzkvétat. Stejně tak tomu bylo i u spolku Zora.²²⁸

Činnost spolku byla však ukončena již v roce 1950, kdy členky odmítly vstoupit do organizace Svaz žen, což jim bylo nařízeno socialistickou vládnoucí mocí. Dne 22. června 1950 byl ženský spolek Zora oficiálně ukončen na likvidační valné hromadě. Spolek se nikdy nepodařilo znovu obnovit, a tak končí celá historie důležitého společensko-sportovního uskupení ve městě Tábor.²²⁹

7.3 Šachy

Táborští odchovanci působili i v jiných místech Československa. Například Josef Heřmánek pomáhal zakládat šachový klub v Žilině, který byl mimo jiné i autorem mnoha brožur a publikací o hře šachy. Po umučení Jaroslava Ferry se Josef Heřmánek po svém návratu do Tábora stává předsedou šachového oddílu DSK Tábor. Dne 14. června 1945 vznikla myšlenka k ustanovení šachového klubu v Táboře, který by spojil všechny kluby a kroužky do jednoho. Dne 23. července se tato myšlenka stala oficiálně potvrzenou a vznikl tak ŠK²³⁰ Ferra Tábor.²³¹

7.4 Tenis

Rok 1939 je především spjatý s počátkem druhé světové války. Atmosféra v Evropě tak logicky ovlivnila i všechna ostatní společenská odvětví, a ne jinak tomu bylo i u tenisu. Byl uspořádán XIII. ročník Táborského turnaje, který vyhrál Jaroslav Drobný, který ve finále porazil Vodičku. LTC Tábor opět zvítězil v soutěži družstev na mistrovství Jihočeské tenisové župy, kde porazil druhé družstvo z Jihlavy, třetí České Budějovice a na čtvrtém místě se umístilo družstvo z Písku. Těžké chvíle pro národ se však odrážely i na atmosféře těchto akcí.²³²

O rok později byla špatná národní atmosféra ještě prohloubena, což lze pozorovat i na velké stručnosti v historických pramenech z tohoto období, které byly v období před válkou velice detailní a rozsáhlé, nyní jsou však velmi stručné a věcné.

---

²²⁸ *Kniha zápisná, Ženský spolek Zora (1939–1949)*. Tábor.

²²⁹ *Zápis z valné hromady spolku Zora, 1. 6. 1950*. (1950). Tábor.

²³⁰ Šachový klub.

²³¹ Kolářček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor, s. 57.

²³² Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 29.

Na XIV. ročníku tábořského turnaje zvítězil po třetí za sebou Jaroslav Drobný. Dvouhru žen ovládla Strauberová z I. ČLTK. Praha. Mužskou čtyřhru vyhrál pár Blábol a Černík. Mistrem Tábora se stal Čeněk.²³³

V roce 1941 se poprvé za 14 let stalo, že nebyl uspořádán tábořský turnaj – velké celostátní mistrovství. Na místo toho je na dvorcích „Pod Vodopádem“ sehrána takzvaná tenisová liga, ve které se představili nejlepší hráči Protektorátu Čechy a Morava. Soutěž byla pořádána pod vedením jihočeské tenisové župy. Nechyběli tehdejší nejlepší hráči a reprezentanti jako Zábrodský, Smolinský, Vodička, Caska, Hyka, Cejnar, Pachovský ani vítěz loňského celostátního mistrovství J. Drobný. Za LTC Tábor se tenisové lize představili hráči jako Miroslav Zrzavecký, Karel Šáda, Vachuta i Vladimír Votýpka. Tenisová liga byla tak až do přelomového roku 1945 poslední veřejnou tenisovou akcí pořádanou v Táboře. Nikdo pod dohledem okupantů neměl snahu ani chuť pořádat společenské akce ani jiné sportovní soutěže. A život tenisového klubu v Táboře se stáhl do soukromí členů klubu, ve kterých přežil i tyto těžké chvíle a až po konci Druhé světové války opět ožil. XV. ročník tradičního tábořského turnaje byl tedy pořádán až v roce 1946.²³⁴

Obrázek 28. Fotografie z roku 1938, na které jsou významné postavy tábořského tenisu. Odleva: JUDr. V. Votýpka, juc. K. Šáda, JUDr. J. Šáda, M. Rudolfová, J. Zvěřina, JUDr. V. Rudolf. Fotografie převzatá z Novák, J. (1969). *Tenis na Tábořsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře.

²³³ Novák, J. (1969). *Tenis na Tábořsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře, s. 29.

²³⁴ Tamtéž, s. 30.

7.5 Atletika

Velice populární disciplínou této doby byly lesní a přespolní běhy. Roku 1939 byl ustanoven nový oddíl Slavie Tábor. Nově vzniknuvší oddíl měl početnou základnu mužů i žen a konkuroval i těm největším atletickým klubům na závodech celonárodního významu. Důležitými postavami, které stály při vzniku tohoto uskupení, byli profesor František Voborský, Antonín Čížek a JUDr.²³⁵ Jiří Růžek, jenž byl zvolen prvním předsedou.²³⁶ Systematická práce s mládeží a kvalitní práce trenérů vynesla výkony atletů i atletek Slavie Tábor na výsluní nejen jihočeské atletiky, ale i do republikového povědomí. V říjnu toho roku byla v Táboře založena Sportovní škola dorostu, která ještě umocnila skvělé výsledky tábořských atletů ve všech věkových kategoriích. U jejího zrodu stáli František Jouza, profesor František Voborský, profesor Boček, Antonín Vošta a Ing. Jan Pán. Poslední jmenovaný byl vynikající běžec středních tratí. V závodě na 1 500 metrů porazil i tehdejšího vynikajícího závodníka ze Švédska Andersona a později se dostal i do republikového finále v běhu na 800 metrů.²³⁷

7.5 Veslování

Období druhé světové války bylo velkou zkouškou pro všechny členy veslařského klubu, kteří byli kvůli své pověsti a pokrokovým myšlením neustále pod dohledem okupantů. Kapitán j.c. Konrád Listopad byl zajat a popraven gestapem. Mnoho trofejí bylo gestapem odcizeno a jen málokteré byly dohledány a navraceny. I přes neustálý strach z gestapa loděnice nezůstaly zamčené a stateční veslaři se nadále věnovali tréninku. Rokem osvobození vlasti i života veslařského klubu byl slavný rok 1945. Novým kapitánem Veslařského klubu Jordán se stal Josef Čadil (plnil svou funkci až do své smrti 17. července 1986). Po válce sice vymizelo pořádání věnečků, redut a plesů, ale po sportovní stránce se veslařskému klubu dařilo i nadále velmi dobře.²³⁸

---

²³⁵ Doktor práv.

²³⁶ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Tábořsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 29.

²³⁷ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 63.

²³⁸ Děkanovský, J. (2009). *Rušitelé poklidné hladiny, aneb 100 let veslařského klubu Jordán*. Praha: Dějiny a současnost, kulturně historická revue, duben 2009, s. 11.

7.6 Lyžování

Po válce nahradil profesora Pecha ve funkci předsedy pan Josef Traxler a po něm již dříve zmiňovaný Karel Lazsák.²³⁹

7.7 Fotbal

Dalším z kritických období byla sezóna 1937–1938, kdy se mužstvo opět ocitlo na sestupových příčkách. Naštěstí se i tentokrát přiklonila štěstěna, když bylo usneseno rozšíření I. A. třídy pro další sezonu na 10 mužstev. Proto se i na potřetí povedlo zachránit prvotřídnost klubu navzdory bídným výsledkům.²⁴⁰

Hned o sezonu později se klubu podařilo dokázat, že si svou příslušnost v I. A. třídě zaslouží. O 1 bod zvítězilo v lize a po deseti letech mohlo oslavit mistrovský titul. Ze 16 zápasů se podařilo 13 vyhrát a 1 remizovat. I v roce 1940 se klubu podařilo tento skvostný výsledek zopakovat a opět zvítězilo v lize. Tímto výsledkem se DKS otevřela brána do vyšší soutěže, tedy do Divize českého venkova. V podzimní části premiérové sezóny v divizi se klubu podařilo obsadit úctyhodné 6. místo.²⁴¹

Jarní část sezony 1941 se prvnímu mužstvu v divizi nepovedla tak jako ta jarní, když dokázali zvítězit jen dvakrát. Díky relativně povedenému jaru se tak v celkovém součtu mužstvo umístilo na pěkném 9. místě s 19 body díky 6 výhrám a 7 remízám. Lépe se prvnímu mužstvu dařilo v Jihočeském poháru, kde skončilo až ve finále s SK České Budějovice. O letní přestávce se DSK věnovalo pořádáním různých akcí, u příležitosti 20. let od založení klubu (žákovský turnaj, slavnostní jubilejní valná hromada, utkání starých gard a mnoho dalších kulturně-sportovních akcí). Na podzim se klub v divizi umístil na 8. místě. Do průběhu sezony zdatně zasáhla válka, když někteří hráči museli odejít za prací do Německa. Také bylo uzavřeno hřiště u Jordánu, a tak své domácí zápasy museli borci z DSK odehrát na malém hřišti Viktorie Tábor.²⁴²

---

²³⁹ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 49.

²⁴⁰ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 18.

²⁴¹ Tamtéž, s. 19.

²⁴² Tamtéž.

Obrázek 29. Předávání znaků města Tábora fotbalistům DSK v roce 1941. Fotografie převzata z Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

Rok 1942 byl i po sportovním hledisku velmi ovlivněn světovou válkou. V týmu DSK se pro totální nasazení vystřídal hned 28 hráčů. Tato skutečnost a vyhlášení stanného práva Dělnickému sportovnímu klubu vůbec nesvědčilo a po konci sezony byl v tabulce poslední. Dalším důvodem nepovedené sezony bylo zranění elitního střelce a lídra týmu Lásky, což velice ovlivnilo mentalitu celého mužstva. Jen díky shodě náhod a postupu mužstva z Rakovníka do ligy, se podařilo udržet divizní příslušnost i na další rok. V Jihočeském poháru mužstvo dohrálo až v semifinále, kde jej vyřadil Meteor České Budějovice. Tento ročník se mužstvu DSK hrubě nepodařil, hlavně kvůli kontextu tehdejší doby. Někteří hráči dokonce odmítali cestovat na venkovní zápasy, čímž dosti nedodrželi disciplínu.²⁴³

Na období mezi roky 1943 a 1944 měla nadále velký vliv válka. Pro zákaz pořádání schůzí nemohla být uspořádána řádná valná hromada, na které měly být vyřešeny slabé sportovní výkony klubu. Předseda se proto rozhodl uspořádat písemné hlasování o změně vedení klubu, avšak většina hlasovala pro zachování stávajících funkcionářů ve svých funkcích. Jarní část sezony se klubu ovšem opět nepodařila.

---

²⁴³ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 21.

Dojíždějící hráči se neúčastní domácích zápasů a spolu s dalšími okolnostmi toto všechno vyústilo v poslední místo v divizní tabulce a pád do mistrovství Jihočeské župy. Po tomto nezdaru si mužstvo vybralo a dosadilo nové činovníky na místo těch starých, kteří byli vyřazení ze svých postů bez sebemenšího uznání. Při této obměně také hráči slíbili návrat do divize, což se jim hned na podzim těsně nepodařilo, když skončili na 2. místě za MAS Sezimovo Ústí.²⁴⁴

V období před koncem II. světové války Český všesportovní výbor vydal nařízení o nezahájení župních soutěží v kopané. Na počátku roku 1945 byl konec války na spadnutí a na kopanou už nezbýval ani čas. Na jaře 1945 sportovní život ustrnul úplně, až do 5. května, kdy v Praze propuklo lidové povstání. Po osvobození 9. května se pomalu rozběhl i kulturně-sportovní život. Na první utkání si ale museli příznivci počkat až do srpna, kdy DSK zvítězilo nad Slávií Tábor 3:1. Na podzim bylo již normálně rozehráno i mistrovství I. třídy táborského okrsku, kterého se zúčastnilo 8 klubů. Před posledním kolem bylo DSK na 4. místě v tabulce. Jak sezona dopadla, se již nejspíš nedozvíme, protože tímto kolem i dostupné prameny končí.²⁴⁵

7.8 Lední hokej

V sezóně na počátku války 1938/39 se stalo DSK Tábor mistrem venkova, což je považováno za jeden z dalších velkých úspěchů. V této době do soutěží nenastupovala družstva z oblasti Sudet, takže bylo pozměněno rozdělení soutěží. V sezóně 1939/40 DSK Tábor zvítězilo v Šumavské župě a o rok později se DSK Tábor umístil na místě čtvrtém. V sezóně 1941/42 v rámci Jihočeského mistrovství dosáhli borci z DSK Tábor na druhé místo a o sezónu později na místo třetí. Sezóny 1943/44 a 1944/45 sezony nebyly rozehrány z důvodů politických.²⁴⁶

Po válce však nastoupila jedna z neúspěšnějších generací táborských hokejistů všech dob. V sestavě byla jména jako bratři Otta a Ferdinand Wehleovi, Prokeš, dr. Mála, Marhula, Němec, Zeman, Vondrák, Mottl, Konvalinka, Karpíšek, Šilhavský, Trůbl, Kasal, Samec, Fait, Maryško, Krump, Jelínek, Ebert a Znamenáček. Právě tato

---

²⁴⁴ Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 22.

²⁴⁵ Tamtéž.

²⁴⁶ Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o., s. 8.

silná generace dokázala dovést družstvo DSK Tábor až do nejvyšší celostátní ligy Československé republiky. Hned v první sezoně 1945–1946 se umístili na skvělém 4. místě za 1. ČLTK Praha, Spartou Praha a VŠ²⁴⁷ Bratislava. Za nimi se v závěrečné tabulce objevily týmy HC²⁴⁸ Poprad a SK Prostějov. Tato zlatá éra v nejvyšší celostátní lize trvala bohužel pouze 2 roky.²⁴⁹

Obrázek 30. Hokejové družstvo DSK Tábor na fotografii z roku 1937. Fotografie z Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

7.9 Plavání

Kvůli vleklým organizačním potížím nebyla činnost plaveckého odboru až tak pilná jako doposud. To zapříčinilo, že až do roku 1940 se v Táboře konaly jen zřídka kdy nějaké plavecké závody, a to spíše propagačního charakteru nežli sportovního.²⁵⁰ Poslední takový závod se uskutečnil 8. července 1940. Dopoledne před zahájením závodu však gestapo zatklo jejich pořadatele a aktivního plavce Miroslava Sováka. Závody se i přes tento incident a přes to, že okupanti zakázali přístup obecnstva na závody, uskutečnily. Z domácích závodníků se nejlépe umístili Rostová, která vyhrála 50metrový závod stylem prsa, dorostenec Pruška také zvítězil ve své kategorii na této trati a nejlepší výkon zaznamenal Jan Hnízdil, který vyhrál závod na 100 metrů prsa v čase 1:33,7 minuty. Při těchto okolnostech všichni příznivci i členové odboru

---

²⁴⁷ Vysokoškolský šport.

²⁴⁸ Hockey club.

²⁴⁹ Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 21.

²⁵⁰ Tamtéž, s. 73.

pochopili, že činnost odboru musí na nějaký čas do ústraní. Naštěstí tomu tak nebylo na dlouho.²⁵¹

Činnost odboru byla opět obnovena 14. června 1941, kdy bylo na schůzi ustanoveno nové představenstvo odboru. Předsedou byl zvolen V. Janovský, inženýr Kremsa jako jednatel a trenér, H. Brábníková jako pokladní a členové výboru D. Novotný, F. Kvasnička, K. Sekyra, O. Strážnický, M. Vávra, S. Šedivý, J. Pertl, J. Cihelna, M. Sovák a J. Hnízdil. Všichni jmenovaní mají velkou zásluhu k zachování tradice plavání v Táboře. Za měsíc, tj. 13. července, byly odborem uspořádány náborové závody, které se těšily velké účasti jak diváků ze široké veřejnosti, tak i zájemců o plavání a vodní sporty. Poprvé právě na této akci byl předveden skok do vody. Další velkou akcí této sezony byly exhibiční závody konané na oslavu 20. výročí od založení DSK Tábor. Plavecký odbor na tuto oslavu pozval plavce z AC Sparta Praha (Bartůšek, Kocourek, Hladký a Koutek), kteří se akorát vraceli z mistrovství Čech a Moravy, které vyhráli a představovali tak absolutní špičku československého plavání. Plavci AC Sparty doprovázeli ještě tři plavkyně z ČPK Brno a oslav se zúčastnili i plavci z Českých Budějovic. Návštěva sedmi set spokojených diváků mohla tak sledovat prvotřídní plavecké výkony, scénku věnovanou problematice záchranu tonoucího a bohatý program byl také doplněn o plaveckou grotesku, kterou se hráli Bartůšek s Hladkým. Na závěr byl sehrán ukázkový zápas vodního póla mezi AC Spartou Prahou a družstvem DSK kombinovaným s českobudějovickými plavci, který skončil remízou 3:3. Ke konci sezony tábořský plavecký oddíl doplnili plavci z Českých Budějovic Bohuš, Bambule, Mrkáček, Pexider, a bratři Potužníkovi, kteří ve svém domovském městě nenalezli potřebné zázemí pro založení vlastního odboru. Byly konány náborové závody, ve kterých i v nepřízni počasí plavci podávali slušné výkony. Plavec Vojta vyhrál na trati 100 metrů prsa, na poloviční trati stejným stylem zvítězil J. Hnízdil a stylem kraul nejrychleji na svých tratích zaplavali Kvasnička a Sovák.²⁵²

Rok 1942 začíná organizačními změnami ve vedení odboru. Ing. Kremsa odešel z města a také V. Janovský jmenoval svého nástupce do pozice předsedy odboru. Novým předsedou se stal M. Sovák. Oddíl se stává členem Českého plaveckého svazu.

---

²⁵¹ Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 73.

²⁵² Tamtéž.

D. Novotný, F. Kvasnička a M. Sovák absolvovali v té době kurz pro cvičitele a trenéry, který byl pořádán ve Zlíně. Tuto sezonu bohužel poznamenalo vyhlášené totální nasazení nacistické vlády, které postihlo hlavně mládež a muže v produktivním věku.²⁵³

Sezona roku 1943 byla svazována vrcholící válkou a všemi strastmi, které toto děsivé období přinášelo. I přesto byly pořádány plavecké náborové závody, kterých se zúčastnilo mnoho plavců z Pacova, Sedlčan, Benešova a celého blízkého okolí Tábora. Diváků se sešlo neuvěřitelných 800 a mohli tak přihlížet, jak první místa závodů obsadili borci z domácího DSK. Tento rok byl také pořádán kurz pro děti, kterého se zúčastnilo 300 nových plaveckých nadějí. Poprvé byly také zajištěny tréninky v zimních lázních v Táboře.²⁵⁴

V roce 1944 přišla do odboru smutná zpráva o úmrtí jednoho z nejlepších kraulařů Františka Kvasničky, který zemřel v koncentračním táboře Auschwitz na infekční onemocnění při nucených pracích. V červnu odjela reprezentovat DSK Tábor na mistrovství Čech a Moravy Jarča Pavlišová – pozdější veleúspěšná závodnice, která na mistrovství vybojovala pěkné 5. místo na trati 50 metrů znak. Na mistrovství startovalo i dorostenecké družstvo vodních pólistů z DSK Tábor.²⁵⁵

Rok 1945 přinesl československému národu svobodu a plavcům další sportovní možnosti. Na přeborech Čech konaných 21. července získala Jarča Pavlišová zlatou medaili na její oblíbené 50metrové trati znak v kategorii dorostenek. Další skvělý výsledek si připsal M. Chuchel dosažením druhého místa na 100metrové trati znak. O týden později 27. července byla slavnostně otevřena klubová plovárna. Při této příležitosti se konaly klubové závody, na které přijali pozvání plavci ze širokého okolí. Také do ochozů přišlo mnoho příznivců a nadšených podporovatelů, kteří mohli sledovat překonání jihočeského rekordu J. Pavlišovou na padesátce kraul. Jarča Pavlišová pokračovala ve skvělých výkonech i na mistrovství ČSR v Přerově, kde skončila druhá za nejlepší československou plavkyní Bečvářovou. Dále také překonala jihočeský rekord na stometrové trati kraulem (nový rekord v čase 1:28,3 minuty). Další jihočeský rekord překonává plavkyně Šormanová na trati 100 metrů prsa (nový rekord

---

²⁵³ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 73.

²⁵⁴ Tamtéž.

²⁵⁵ Tamtéž.

v čase 1:39,0 minuty), což jí vyneslo 5. místo v celkovém pořadí. Výborný výkon tábořského reprezentanta V. Vytisky na 100metrové trati znakem, který mu vynesl konečné 5. místo, by také neměl být zapomenut. Velmi důležitou osobností tábořského plavání byl pan Bohuš Zavadil, který pronajímal odbor plovárnu. Odbor v této době zažíval obrodu a těšil se velkému zájmu jak plavců, tak i obecnstva. V této době čítal odbor 80 členů.²⁵⁶

7.10 Zápas

S historií zápasu ve městě Táboře je neodmyslitelně spjata jméno Františka Bílka. Průkopník tohoto sportu, který byl i velmi silným a úspěšným zápasníkem se později začal věnovat systematické přípravě nových zápasníků a trenérské činnosti. Pod jeho vedením bylo v Táboře vychováno dosti zápasníků, kteří reprezentovali nejen město Tábor, ale i celou československou republiku. Mezi nejvýznamnější patří rozhodně Alois Samec, který reprezentoval ČSR na olympijských hrách v Berlíně v roce 1936. Vypadl zde sice již ve druhém kole, ale i přesto se postaral o proslavení tábořské zápasnické školy. V další generaci byl pod Bílkovým vedením vychován rovněž reprezentant Československa – později mistr ČSSR²⁵⁷ a člen širšího olympijského výběru Václav Dolejší. Asi nejlepším zápasníkem vychovaným v Táboře byl mistr republiky a pátý muž XV. olympijských her v Helsinkách v roce 1952 Ladislav Sekal, který rovněž svou kariéru započal v Táboře.²⁵⁸

7.11 Stolní tenis

Dne 15. března 1939 se uskutečnil také první krajský přebor dospělých. Hrál se v sále Na Střelnici. Tato sportovní událost byla přerušena vpádem německých okupantů, kteří vtrhli do sálu a údajně byli velice překvapeni tím, co v sále viděli.²⁵⁹ V této době však již nastupoval na scénu Dělnický sportovní klub, v jehož odboru stolního tenisu nastupovali další skvělí hráči. Mezi hlavní sportoviště patřily tělocvičny: v místě dnešní Farské ulice, tělocvična u školy na starém tábořském náměstí,

---

²⁵⁶ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 74.

²⁵⁷ Československá socialistická republika.

²⁵⁸ Koláček, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor, s. 41.

²⁵⁹ Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Tábořsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5, s. 55.

v restauraci Na Monaku, na Přehořovce, na Výtoni, na Tržním náměstí a další. Spolu s Karlem Karpíškem tvořili tábořskou elitu v tomto sportu také hráči Dyršmíd, M. Zrzavecký, M. Ebert, J. Čermák, S. Samec, F. Hovorka, V. Dušek, V. Moravec, S. Belšán, P. Lazsák, Mottl, Šplíchal, Janáč, Kouba, Novotný, Hřebíček, Vondrák, Janáček, Pavliš, Krátoška, Soldát, Kadoch a Sejk. Mezi ženami v stolním tenisu excelovala všestranná sportovkyně (atletka, házenkářka a plavkyně) M. Němcová – provdaná jako Noháčová, dále M. Panýřová – Štěpánová, Lemberková, Veletová, Mouchová a další. V čele odboru stolního tenisu v rámci DSK stál O. Novotný a za jeho vedení dosahoval oddíl slušných úspěchů. Městskými konkurenty DSK byly ještě oddíly stolního tenisu ve Slovanu Tábor a oddíl v ČSAD. Tyto oddíly se později sloučily, a vznikl tak DSK kolektiv, jehož hráči a hráčky se dokázali probojovat až do divize, ve které se i přes nespornou kvalitu hráčů, bohužel nepodařilo udržet.²⁶⁰

---

²⁶⁰ Koláček, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor, s. 67–68.

8 Závěr

Po napsání naší bakalářské práce jsme měli jakési povědomí, jak obsáhlé a neuvěřitelně zajímavé téma historie tělovýchovy a sportu je. Nepřestává nás však ani nadále fascinovat, podmínky, ve kterých naši předci začínali se sportem a jak dlouhou cestu toto odvětví lidské činnosti muselo urazit, než dosáhlo úrovně dnešních dnů. Hovoříme stále pouze o méně než dvou stech letech, za které sport a tělovýchova zaznamenala obrovský pokrok. Samozřejmě to je spjato s celkovým vývojem lidské společnosti, technologií a vstupem vědy a techniky do každodenního života, ale nepřestane nás fascinovat posun od doby, kdy byl fotbal hrán s těžkým šišatým míčem na plázcích, které bychom dnes nazvali spíše pastvinou, až do dnešních dob, kdy je fotbal hrán na supermoderních stadionech s kapacitou desítek tisíc míst a rozhodčím v jejich rozhodování pomáhá video technologie.

V naší práci se sice zabýváme pouze historií do skončení II. světové války, ale i přes to se v těchto necelých devadesáti letech stalo mnoho podstatných událostí, které změnily ráz sportu na jihu Čech, někdy i na území celého státu. Prvním sportovním hnutím ve městě bylo již v 60. letech 19. století hnutí sokolské. Toto hnutí výrazně ovlivnilo i další sportovní odvětví svým zařazováním ostatních sportů, jako doplňkových programů ke svým hlavním cvičením. U Sokola můžeme ale bohužel, v námi zkoumaných letech, zaznamenat i úpadek a pozvolný zánik, který byl dán hlavně represemi v období druhé světové války. V letech 70. se na scénu dostal ženský spolek Zora, který je spíše humanitárně sociální organizací, ale má také svůj odbor tělocvičný. Členky spolku se tělocviku věnovaly dvakrát v týdnu a důležitost role tělovýchovy budiž dokumentována i tím, že byla zavedena v prvotních stanovách spolku, z roku 1870. Války paradoxně ženskému spolku prospěly a jeho činnost právě v těchto období nabíral na obrátkách a členky aktivně pomáhaly tam, kde to společnost nejvíce potřebuje. Spolek Zora zanikl sice už v roce 1950, tudíž také zde v posledních letech našeho bádání pozorujeme pozvolný úpadek. V sedmdesátých letech téhož století se v Táboře objevují šachy. V uvozovkách sportovní odvětví našlo živnou půdu především v řadách tábořského studentstva a spojovalo především městskou inteligenci. Ještě před koncem století byly položeny základy turistického hnutí ve městě. Se založením turistického odboru v roce 1893 začínalo stále více obyčejných lidí nacházet volný čas a využívat nově vznikající turistické trasy jako způsob aktivní zábavy.

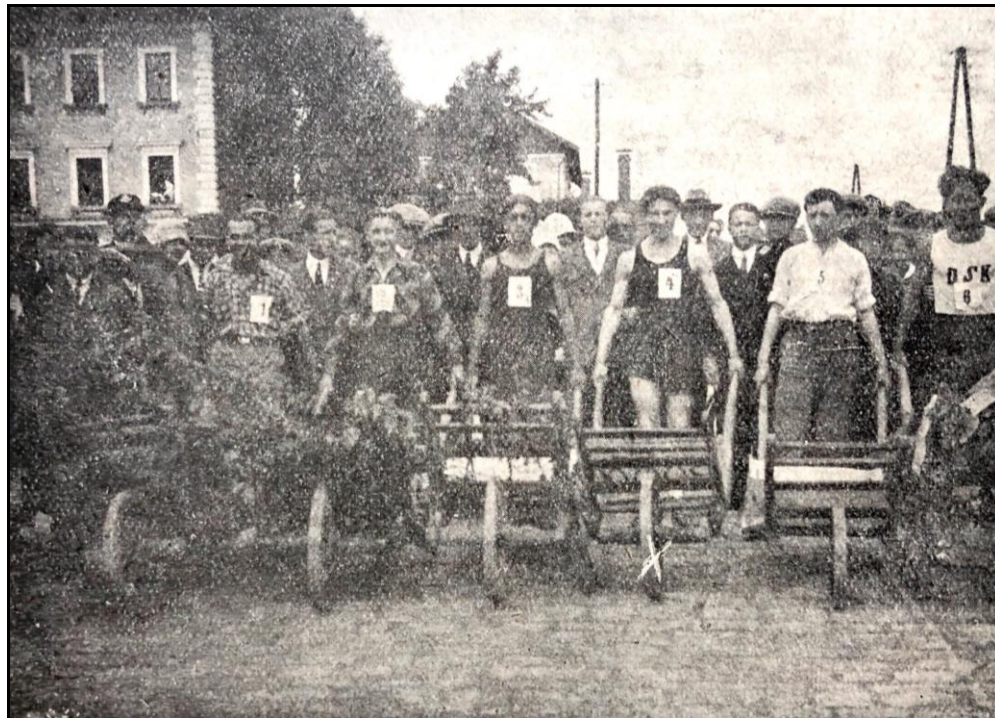

Na počátku 20. století zaznamenáváme první náznaky hraní tenisu v Táboře. Bílý sport se týkal pouze té nejsvrchnější vrstvy obyvatel, kteří si mohli dovolit několikrát týdně trénovat a hrát namísto každodenní práce, jak tomu bylo u obyčejných lidí. O víkendech si však i prostí lidé našli cestu do ohozů, odkud sledovali a podporovali domácí hráče na turnajích hraných ve městě, a tak se i tito lidé stávali aktéry ve vývoji sportu v oblasti. Město Tábor bychom mohli v první polovině 19. století nazvat právem městem tenisovým, protože právě zde byly pořádány akce celostátního významu. Do celostátního, potažmo světového povědomí se zapsal světový rekordman František Douša, významná postava tábořské atletiky, která v Táboře vznikla ve stejné době jako tenis. Dalším organizovaným sportem vznikajícím na počátku století bylo veslování – první zástupce vodních sportů, kterým vodní nádrž Jordán a řeka Lužnice, v naprosté blízkosti od lidských obydlí, poskytovaly vydatný prostor pro realizaci. Ve stejném období vznikl také Spolek pro pěstování lyžařství a sáňkování, tedy organizace sdružující zájemce o zimní sporty. Na tomto spolku můžeme demonstrovat pospolitost a kooperaci sportovních organizací ve městě, protože ve spolupráci s odborem turistiky vybudovaly první lyžařský můstek.

Dvacátá léta můžeme považovat za dekádu největšího rozmachu vzniku organizovaných sportovních odvětví. Není tomu tak náhodou. Právě v této době vznikl Dělnický sportovní klub. Vznikl jako sdružení dělníků dojíždějících za prací do Prahy, kteří měli zájem trávit tu trochu volného času aktivně – sportem. Jako první sportovní odvětví v rámci DSK vznikl odbor kopané, která byla ve městě provozována již před tímto mezníkem, ale do kategorie organizovaného výkonnostního sportu se dostal až nyní. Spolu s kopanou vznikly v rámci dělnického klubu také odbory cyklistiky, házené a plavecký odbor. Později téhož roku 1921 vznikl i odbor ledního hokeje. S tímto sportem experimentovali již dříve i členové tenisového klubu, ale organizovanou formu sportu vtiskl opět až vstup zájemců o tento sport do DSK. O pár let později se do Dělnického sportovního klubu připojili také tábořští zápasníci, jejichž organizace vznikla v roce 1923 vlastní cestou a do DSK je přivedly až existenční finanční problémy. Posledním vzniklým sportovním odvětvím v naší práci zastoupeném je stolní tenis. Tento sport začínal rovněž mimo jakékoli sportovní uskupení, v rámci trampského hnutí, avšak i stolní tenisté se postupem času také stali členy DSK Tábor. Nutno podotknout, že původní filosofie Dělnického klubu byla velice nadčasová

a bezkonfliktní, bohužel socialistický režim tuto tvář spolku propůjčil své propagandě, a také klub přejmenovali na Tělovýchovná Jednota Vodní stavby Tábor. I přes to právě díky existenci DSK se mnoho sportovních odvětví dokázalo udržet při svém fungování, poté co se staly odborem v rámci klubu, který jim poskytl finanční podporu a také personální zázemí. Většina sportovních odvětví, které v DSK členové provozovali, přetrvaly do dnešní doby a jsou i nadále velmi populární.

Na závěr bychom chtěli vyslovit obdiv a uznání všem sportovcům a činovníkům, kteří byli členy ve sportovních hnutích v období, ve kterém se obsah naší práce odehrává. Překonali obrovské zkoušky v podobě dvou světových válek, kdy bylo mnoho členů zabito a okupanti častokrát narušovali chod klubů a sportovních akcí. Také nesnadné doby chudoby musely být vší silou překonány, aby bylo zajištěno pokračování vývoje tohoto odvětví lidské činnosti. Díky jejich oddané práci, která je v několika případech stála i život, můžeme dnes nalézt ve městě na Jordáně tolik sportovních klubů, organizací a uskupení. Je dobré si uvědomit, že dnešní stav odkazuje k historii mnohem tvrdší a zajímavější, než by se z počátku mohlo zdát.

Obrázek 31. Trakařové závody, které byly uspořádány dělnickým sportovním klubem v roce 1924. Vítězem se stal G. Plocek. Fotografie z Petrůň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře.* Tábor: Nákladem DSK Tábor.

Prameny a literatura

Archivní fondy a sbírky

Okresní archiv v Táboře, Inventář B 68/201, Prchlíková, A. (1992). *Tělocvičná jednota „Sokol“ v Táboře 1883–1948*. Tábor: SOkA v Táboře.

Periodika

Český Jih, roč. 17. (1891), 21. (1895), 26. (1900), 46. (1918) a 50. (1922).

Dějiny a současnost, kulturně historická revue, č. 4., roč. 31. (2009).

Jihočeský věstník, roč. 1899 a 1918.

Sokol, č. 2, roč. 31. (1906).

Sokolský věstník, roč. 26. (1924).

STAR. roč. 1. (1926), 7. (1933) a 11. (1937).

Světozor, č. 18., roč. 6. (1872).

Tábor, roč. 1896, 1899, 1908, 1920, 1930 a 1934.

Tištěné prameny

Brožura a plakát k Sokolské slavnosti. (1910). Tábor.

Kniha zápisná, Ženský spolek Zora. (1939–1949). Tábor.

Na paměť sokolské činnosti žen. (1899–1924). Tábor: Tisk Milan Nedvídek.

Památník ženského spolku „Zora“ v Táboře. (1920). Tábor: Nákladem „Zory“ – Tiskem P. Franka

Pět a půl století Tábora (1970). Tábor: Městský národní výbor.

Plakát k Akademii spolku Zora. (9. 10. 1928). Tábor.

Plakát oznamující konání přednášky dr. Alice G. Masarykové. (1919). Tábor.

Program II. Veslařských amateurských mezinárodních závodů. (1911). Tábor.

Stanovy veslařského klubu Tábor. (1919). Tábor.

Stanovy Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z roku 1883. (1883). Tábor: Tiskem Jana K. Franka.

Výroční zprávy Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře z let 1885–1913. (1913). Tábor.

Zpráva z valné hromady Tělovýchovné jednoty Sokol v Táboře. (1912). Tábor.

Literatura

Havlík, J. A. (1904). *Schůze výboru a valné hromady řádné i mimo*. Tábor: Protokol ustanovující valné hromady atletů v Táboře.

Hejna, A. (1970). *Tábor*. Praha: Nakladatelství Odeon.

Horák, L. (1966). *Almanach 45. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

Janecký, A. (1946). *Slavné postavy naší atletiky*. Praha: Českomoravské akciové tiskařské a vydavatelské podniky v Praze II.

Jankovský, J. (2002). *Tenis*. Praha: Grada Publishing.

Kolářek, B. (1981). *60 let DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem TJ Vodní stavby Tábor.

Kolářek, B. (1977). *55 let DSK Tábor*. Tábor: Tělovýchovná jednota Vodní stavby Tábor.

Krajíc, R. (2001). *Kniha o městě Tábor*. Tábor: Nakladatelství MILPO.

- Krajíc, R. (2006). *Vítejte na Táborsku*. Tábor: Město Tábor.
- Novák, J. (1969). *Tenis na Táborsku*. Tábor: Nákladem OV ČSTV v Táboře.
- Petráň, K. (1931). *Dělnický sportovní klub v Táboře 1921–1931. Almanach 10. letého výročí založení DSK v Táboře*. Tábor: Nákladem DSK Tábor.
- Růžek, F. (1923). *30 let odboru klubu čsl. turistů v Táboře*. Tábor: Knihtiskárna Milana Nedvídka v Táboře.
- Šácha, P., & Koláček, B. (2015). *Táborská doba ledová aneb 90 let hokeje u Jordánu*. Tábor: Viva Design s. r. o.
- Štumbauer, J., Tlustý, T., & Malátová, R. (2015). *Vybrané kapitoly z historie tělesné výchovy, sportu a turistiky v Českých zemích do roku 1918*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- Tichá, P., Havel, P., Koláček, B., Rozmuš, J., Salzman, A., & Novák, M. (1990). *Historie tělovýchovy a sportu na Táborsku*. Tábor: Jihočeské tiskárny, provoz 5.
- Tlustý, T., & Štumbauer, J. (2013). *Nástin historie atletiky ve sportovním odboru YMCA České Budějovice: Česká Kinantropologie*, 17(1), 30–43.
- Tlustý, T. (2014). *Nástin vývoje sportu v místním sdružení YMCA v Českých Budějovicích v meziválečném období: Studia Kinanthropologica*, 15(1), 37–47.
- Zeman, A. (1933). *Dějiny jednoty 1883-1933*. Tábor: TJ Sokol v Táboře.

Internetové zdroje

<http://sechtl-vosecek.ucw.cz/cml/dir/index.html>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Douda

<http://www.primatorky.cz/primatorky/historie/>

Poznámkový aparát

AC – Athletic club

AFK – Amatérský fotbalový klub

ČAFC – Český Athletic & Football Club

ČLTK – Český lawn tenisový klub

ČPK – Český plavecký klub

ČSAD – Československá automobilová doprava

ČSR – Československá republika

ČSSR – Československá socialistická republika

DSK – Dělnický sportovní klub

FC – Football club

HC – Hockey club

juc. – Titul kandidáta obojího práva používaný do roku 1953, udělený po úspěšném složení rigorózní zkoušky.

JUDr. – Titul doktora práv

Kčs – Korun československých (měna)

KČT – Klub českých turistů

LOH – Letní olympijské hry

LTC – Lawn tenisový klub

MAS – Moravské akciové strojírny

NP – Národní podnik

OH – Olympijské hry

SK – Sportovní klub

ŠK – Šachový klub

TJ – Tělovýchovná jednota

VŠ – Vysokoškolský šport (slovenská sportovní organizace)

YMCA – Young Men's Christian Association – křesťanské sdružení mladých lidí

Seznam příloh

<i>Obrázek 1.</i> Táborští sokolové na Krajinské výstavě konané v Táboře, v roce 1902.	20
<i>Obrázek 2.</i> Členové výboru ženského spolku Zora z roku 1896.	21
<i>Obrázek 3.</i> Skupinka turistů u příběnické skály, na stezce z Tábora do Příběnic.	26
<i>Obrázek 4.</i> Táborští šachisté při jedné z rozehraných partií.	29
<i>Obrázek 5.</i> Tenisové kurty pod jordánskou hrází.	30
<i>Obrázek 6.</i> Titulní strana programu II. Veslařských amateurských mezinárodních závodů z 9. července 1911.	34
<i>Obrázek 7.</i> Sáňkování před veřejnými jatky.	35
<i>Obrázek 8.</i> Převoz přes řeku Lužnici provozovaný klubem českých turistů.	37
<i>Obrázek 9.</i> Karel Voráček, první předseda DSK Tábor.	41
<i>Obrázek 10.</i> Táborská sokolovna.	42
<i>Obrázek 11.</i> Plakát oznamující konání přednášky Dr. Alice Masarykové 25. ledna 1919.	43
<i>Obrázek 12.</i> Rozhledna Svobody postavená v roce 1920.	45
<i>Obrázek 13.</i> Thanabauerova lávka přes řeku lužnici a Harrachovka.	47
<i>Obrázek 14.</i> Členové šachového odboru DSK v roce 1933.	49
<i>Obrázek 15.</i> Turnaj na táborských kurtech uspořádaný ve 20. letech 20. století.	52
<i>Obrázek 16.</i> Vladimír Votýpka na fotografii z roku 1946.	59
<i>Obrázek 17.</i> František Douda na OH v Los Angeles v roce 1932.	62
<i>Obrázek 18.</i> Vítězné mužstvo v běhu kolem Tábora z roku 1925.	63
<i>Obrázek 19.</i> Osmiveslice veslařů z klubu Jordán na fotografii z roku 1927.	64
<i>Obrázek 20.</i> Lyžařské závody konané „ve Struhách“ v roce 1923.	66
<i>Obrázek 21.</i> Fotbalisté DSK Tábor a jejich první oficiální start na hřišti v Milevsku proti SK Tábor, 22. května 1921.	68
<i>Obrázek 22.</i> Fotbalové mužstvo DSK z roku 1922.	69
<i>Obrázek 23.</i> Mistrovské mužstvo z roku 1930.	72
<i>Obrázek 24.</i> Hokejové mužstvo DSK Tábor hrající zápas proti mužstvu AC Sparta Praha, který skončil nerozhodně 1:1.	74
<i>Obrázek 25.</i> Závodní tým z roku 1928.	76
<i>Obrázek 26.</i> T.	78
<i>Obrázek 27.</i> Táborští zápasníci v roce 1926.	79
<i>Obrázek 28.</i> Fotografie z roku 1938, na které jsou významné postavy táborského tenisu.	83
<i>Obrázek 29.</i> Předávání znaků města Tábora fotbalistům DSK v roce 1941.	86
<i>Obrázek 30.</i> Hokejové družstvo DSK Tábor na fotografii z roku 1937.	88
<i>Obrázek 31.</i> Trakařové závody, které byly uspořádány dělnickým sportovním klubem v roce 1924.	95